leto XVI, številka 9, september 2008

KLEMENČIČARNIKA
PODGORJE 124
1240 KAMNIK

Foto: Zvonka Auer

Udeleženci srečanja Sekcije medicinskih sester in zdravstenih tehnikov v Medicini dela, prometa in športa, junij 2008 v dvorcu Zemono

UVODNIK
V olimpijskem duhu ...

ETIKA
Mentorstvo in odgovornost

IZ DRUŠTEV
Kako ob delu z drugimi ne pozabiti nase

11. simpozij zdravstvene in babiške nege v Lendavi

GLASILO
Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Nepogrešljiv
pri zdravljenju, negi in preventivi.

Podjetje PAUL HARTMANN že skoraj dve stoletji izboljšuje življenje ljudi s svojimi zanesljivimi izdelki s področij zdravljenja, nege in preventive. V središču našega delovanja sta vaše zdravje in dobro počutje, zaradi česar nas strokovnjaki že dolgo poznajo in zaupajo modremu ovalu, simbolu kakovosti HARTMANN.

Najdete ga na izdelkih za nego ran, terapevtskih obvezah, operacijskih in merilnih inštrumentih, pripomočkih za inkontinenco, za nego kože, na higienskih izdelkih in izdelkih za prvo pomoč.

Zdravje v dobrih rokah.

HARTMANN

Izdelki so na voljo v lekarnah in specializiranih trgovinah.

Vsebina

UVODNIK
V olimpijskem duhu 4

DELO ZBORNICE - ZVEZE
Dogodki na Zbornici – Zvezi v juliju in avgustu 5
WCET – zahvali 8
WCET – poročilo 9

AKTUALNO
Poročilo o konferenci »Pripravljeni na prihodnost – oblikovanje evropske zdravstvene oskrbe prek inovacij in kakovosti 10
Licenčni portfolio 12
Medicinski sestri, dr. Bojani Filej je Internacionalna liga humanistov podelila mednarodno priznanje - Mednarodna medicinska sestra za leto 2007 14

ICN
Obvestilo - do 15. 9. izvlečki za Durban 15

ETIKA
Vprašanja in odgovori: Uvod, Mentorstvo in odgovornost 16
Talinska listina: Zdravstveni sistemi za zdravje in blagostanje 17
Odnosi medicinskih sester z industrijo 19

MEDNARODNA SREČANJA
Dolgo pričakovana agencija za ženske v okviru Združenih narodov je zdaj pred ustanovitvijo, nagradni natečaj za fotografijo 21
11. mednarodno srečanje medicinskih sester, ki se ukvarjajo s pacienti z multiplo sklerozo 22

PREJELI SMO
Smo pacienti res partnerji v procesu zdravljenja? 23
Študentke babištva so praznovale mednarodni dan babic 24

IZOBRAŽEVANJE

PRIDOBIVAMO NOVA ZNANJA
Ob deseti obletnici delovanja sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji 57
Astma in spirometrija v medicini dela, prometa in športa 58
Sodobni načini zdravljenja v dermatovenerologiji in zdravstvena nega, foto v Wordu 59
Vtisi z 12. seminarja o bolečini v Mariboru 60

PREDSTAVLJAMO VAM
Redna telesna dejavnost dviga kakovost življenja in ga podaljšuje, foto s spleta nordijska hoja 61
Bili smo na tekmovanju usposobljenosti ekip iz prve pomoči 62
13. tekmovanje srednjih zdravstvenih šol Slovenije ob Svetovnem dnevu zdravja 63
Mesec maj – mesec delavnic dijakov 3.d. letnika Srednje zdravstvene šole Ljubljana 64

IZ DRUŠTEV
Etika in zdravstvena nega 65
Kako ob delu z drugimi ne pozabiti nase 66
Komunikacija in obvladovanje konfliktov 67
V Selški dolini, med srnami in jeleni 68
Izredni volilni občni zbor društva in Zbiranje predlogov za srebrni znak in naziv častni/a član/ica DMSBZT Ljubljana 69
Sekcija upokojenih MS vabi – DMSBZT LJ in Tek za upanje DMSBZT LJ, 70
Polmaraton DMSBZT LJ, Poslušanje planetarnega gonga 71
Vadba joge DMSBZT LJ, 72
Pohod na Ratitovec in Jesenski pohod po dolini Glinšce - Nova Gorica 73
Tečaj angleškega jezika DMSBZT LJ, 74
Tečaj angleškega jezika Maribor 75

NOVO NA KNJIŽNIH POLICAH
Venski pristopi, odvzemi krvi in dajanje zdravil 76
Veliki kuharski vodnik za diabetike 76

Utrip - strokovno informativni bilten Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. **GLAVNA UREDNICA:** Darinka Klemenc **ODGOVORNA UREDNICA:** Biserka Marolt Meden **UREDNIŠKI ODBOR:** Irena Kešič Ramšak, Tatjana Nendl, Ksenija Pirš, Veronika Pretnar Kunstek, Barbara Žargaj ter Darinka Klemenc in Monika Ažman po položaju. **LEKTORICI:** Cvetana Tavzes in Mojca Hudolin **PREVAJALEC:** Primož Trobevšek **NAKLADA:** 16.000 izvodov **NASLOV UREDNIŠTVA:** UTRIP, Vidovdanska 9, Ljubljana, T./F. 01/ 2316-055, TRR ZDMSZTS pri NLB, posl. Tavčarjeva 7, Ljubljana, številka: 02031-0016512314 **OGLASI:** Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih seter, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. T./F. 01/ 2316-055 **PRIPRAVA ZA TISK:** STARLING, d.o.o., Opekarska cesta 38, Vrhnika, T. 01/ 7557-850, F. 01/ 7557-855, e-mail: starling@starling.si **TISK:** Tiskarna POVŠE, Povšetova 36 a, Ljubljana, T./F. 01/ 2301-542, e-mail: tisk.povse@siol.net **SPLETNA STRAN ZBORNICE-ZVEZE: www.zbornica-zveza.si** Utrip (Online) **ELEKTRONSKI NASLOVI:** utrip@zbornica-zveza.si

ISSN1581-3738

Revija izhaja 11-krat letno.

V olimpijskem duhu ...

Foto: Tristan Ažman

Pa smo jih dočakali. Devetindvajsete poletne olimpijske igre moderne dobe. Z njimi lepe, vesele in tudi pretresljive vesti, ki so nas zaposlovale od ranega jutra do poznega večera. Za nekaj časa se je olimpijski duh naselil v vsakega izmed nas.

Še včeraj neuki smo naslednji dan že obvladali do stotinke in milimetra natančno izmerjene rekorde. Vsak dan znova smo bolj ali manj pametno tudi sami komentirali športne dogodke in morda sem ter tja izrekli Coubertinovo načelo o tem, kako pomembno je sodelovati in ne vedno tudi zmagati. A kaj, ko so na koncu kljub vsemu štele le zmage v žlahtnih odtenkih.

In ob vsem tem smo dočakali tudi uresničitev Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Coubertinovo načelo in olimpijski duh so zamenjali žalostni, ponižani in obupani komentarji. Žal tukaj ni moštvenih aneksov in načelo sodelovanja le malo pripomore h končnemu rezultatu kot na primer pri moštvenih športih. Vse, kar šteje, je formalna izobrazba, pridobljena posamezna specialna znanja in delovna doba. Na koncu je pomemben le plačni razred, ki pripada posamezniku.

Zgodbe, ki jih piše današnji utrip v zdravstvenih zavodih, kjer so zaposlene medicinske sestre in zdravstveni tehniki, se zlivajo na papir, v elektronska sporočila, pa tudi v telefonsko slušalko na Zbornici – Zvezi. Polne so čustvenih nabojev. Kako tudi ne, če delo medicinske sestre, babice ali zobne asistentke opravljaš že dvajset, morda celo trideset let in te razporedijo v izhodiščni plačni razred, ki na drugi strani pripada skoraj začetniku. Kako dolgo pot bodo morale slovenske medicinske sestre še prehoditi v dokaz, da so vredne zaupanja, da je njihovo delo pomemben člen v zagotavljanju zdravstvenega varstva in blaginje slovenskega naroda? Kako vendarle poskrbeti za dostojno starost, če se vrednost pokojnine realno zmanjšuje in na koncu ne bo zadostovala za plačilo doma za ostarele? Da bo ironija še večja, je delo v neposrednem procesu zdravstvene nege tako globoko zarezalo v zdravje medicinske sestre, da je že danes polovično invalidsko upokojena in se ji ne obeta ravno svetla prihodnost.

Po večini se naši pogovori in dopisi končajo spodbudno. Vsakokrat znova skušamo najti »krivca« za nastale krivice. Vedno znova se zavemo, da danes, bolj kot kdajkoli, odgovornost za osebni karierni razvoj pripada posamezniku.

Skoraj vsem, ki nam zaupate svoja razmišljanja, skušamo prisluhniti, vsekakor pa vam ne moremo tudi konkretno svetovati, ker za to nimamo pooblastil. Pogajanja je za zaposlene v zdravstveni negi vodil stanovski sindikat, ki je tudi podpisal aneks h kolektivni pogodbi. Zbornica – Zveza je skupaj s Sindikatom delavcev, zaposlenih v zdravstveni negi Slovenije, dopolnila dokument o specialnih znanjih. S tem se je tudi obvezala, da bo poskrbela za register specialnih znanj za področje zdravstvene in babiške nege. Do vzpostavitve registra je verodostojen dokument o specialnih znanjih, na katerega se posameznik, ki takšna znanja ima, lahko sklicuje; objavljen je na spletni strani Zbornice – Zveze.

V maratonskem duhu smo v času poletnih počitnic nadaljevali z urejanjem poročila za opravljene obveznosti v zvezi z izpolnjevanjem Pogodbe o javnih pooblastilih, ki jih je Ministrstvo za zdravje Zbornici – Zvezi podelilo za prvo triletno obdobje; slednje se je izteklo 30. 6. 2008. Vsakič, ko smo oddali novo dopolnjeno celoto, smo si oddahnili, toda vsakokrat znova je bilo treba še kaj dodati. Vsem, ki ste nas klicali po telefonu ali nam zastavljali vprašanja po elektronski pošti, smo zagotovili, da delo v strokovnih službah na področju javnih pooblastil nemoteno poteka. **Odločb, žal, do podaljšanja pogodbe ne moremo izdajati**, zato pa smo slovesno predali naši stanovski kolegici 10-tisočo odločbo o vpisu v register izvajalcev zdravstvene in babiške nege Slovenije. Podatek, ki zgovorno priča, da si v strokovnih službah Zbornice – Zveze zelo prizadevamo, da bi prvo od treh javnih pooblastil kar najhitreje izpolnili v celoti.

Zato smo še toliko bolj prepričani, da bo pogodba s strani Ministrstva za zdravje dobro pripravljena in naši predlogi v celoti upoštevani. Morda nam bo pri pridobivanju časa naklonjeno tudi predvolilno obdobje, ki nam bo pogodbo in z njo prepotrebna sredstva tudi prineslo.

September bo pomemben tudi zaradi parlamentarnih volitev. Parlamentarne stranke smo zaprosili za kratek prispevek volilnega programa za področje zdravstva, vezan na zdravstveno in babiško nego. Žal je bil odziv skromen, o želeni tematiki pa nič. A pomembna je zavest, da se je treba volitev udeleževati, saj s tem vsak posameznik vpliva na prihodnost, svojo, svojih bližnjih, okolja in tudi zdravstvenega in socialnega sistema. Obenem držimo pesti za vse tiste kolegice in kolege, ki ste se odločili vključiti v politično tekmo, spodbujamo pa tudi druge za prihajajoče lokalne volitve. Pomembno je biti tam, kjer se odloča naša usoda.

Olimpijski duh v nas še vedno ostaja. Vztrajamo pri svojem delu. Tako tisti v neposredni zdravstveni negi, oskrbi, izobraževalnem procesu, kot tisti, ki v te procese vstopamo posredno. Zavedamo se, da je vredno vztrajati tudi za jutri. Delo tistih, ki so se za vse nas pogajali za odpravo nesorazmerij v plačnem sistemu, je bilo vsekakor zazrto v prihodnost. Za boljše izhodiščne pogoje vseh, ki na delovno pot šele stopajo. Coubertinovo načelo sodelovanja pa bomo morali spoštovati vsi – le tako nam bodo naklonjene tudi zmage.

Monika Ažman

Dogodki na Zbornici – Zvezi v juliju in avgustu

Monika Ažman

Marsikdo od nas si je pred poletjem predstavljal, da bosta julij in avgust bolj lagodna meseca, ko bo vendarle nekaj več priložnosti za urejanje dokumentacije in »generalno čiščenje« papirjev. A smo se vsi pošteno ušteli. Dejavnosti v teh dveh poletnih mesecih so narekovale delo v zvezi z javnimi pooblastili, specialnimi znanji in aneksi h kolektivnim pogodbam za javne uslužbence.

Tako smo bili vodstvo Zbornice – Zveze, strokovna služba in zunanji svetovalci polno zaposleni s pripravo gradiv za podaljšanje pogodbe o izvajanju javnih pooblastil. Znova in znova smo prejemali dodatne zahtevke s strani ministrstva po dopolnitvah, novih izračunih in pojasnilih. Razlog je seveda v velikem razkoraku med stroški izvajanja javnih pooblastil in priznanimi sredstvi, ki jih proračun namenja za izvajanje te upravne naloge. V primerjavi s partnersko zbornico so bila nam namenjena sredstva več kot skromna. A ker gre za opravljanje enakih nalog, ni razloga za takšne razlike. Težava je bila tudi v realizaciji programa, saj je podpisana pogodba predvidevala popolnoma nerealen obseg izvedenih upravnih postopkov, ki pa jih ni bilo možno realizirati z razpoložljivi kadrovskimi in materialnimi viri.

V tem času seveda ni bilo možno izdajanje odločb o vpisu v register in licencah, zato je nastal velik, dvomesečni zaostanek. Upamo, da bo ministrstvo odločbo o nadaljevanju izvajanja javnih pooblastil izdalo v času do izida te številke Utripa, da bomo lahko začeli izdajati odločbe. Zaostanek pa bo težko nadoknaditi, zato že vnaprej opravičilo tistim, ki na odločbe še čakate, a krivda ni na strani Zbornice – Zveze.

Zelo dejavna je bila **Delovna skupina za revizijo razmejitve zdravstvene nege**, skupina, ki pripravlja t. i. dokument kompetenc v zdravstveni in babiški negi. Članice so se sestale 2. 7., 7. 7., 6. 8., 13. 8. in 21. 8. 2008. Zavedajo se velike odgovornosti in verjamejo, da bo dokument, ki nastaja že (pre)dolgo, med drugim pripomogel tudi k sodobni sistemizaciji delovnih mest v zdravstveni negi in z njimi povezanimi plačnimi razredi.

7. julija

se je sestal **uredniški odbor Obzornika zdravstvene nege.**

23. julija

so se še zadnjič pred odhodom na letni oddih sestali člani **upravnega odbora**, ki so obravnavali naslednje točke dnevnega reda:

1. Pregled in sprejem **zapisnika** 6. seje UO z dne 26. 6. 2008

2. Pregled dejavnosti, poročila s sestankov:

a) z urednico Obzornika zdravstvene nege (1. 7.);

b) s predstavniki Sekcije v urgentni medicini (3. 7.);

c) s predstavnico IVZ (3. 7.);

d) z Ministrstvom za zdravje (4. 7., 7. 7.);

e) optimizacija poslovanja Zbornice – Zveze.

3. Specialna znanja in prevedbe delovnih mest v zdravstveni in babiški negi: konzultacija s Sindikatom delavcev v zdravstveni negi Slovenije in glavno medicinsko sestro UKC Ljubljana ter predsedujočo Kolegiju glavnih medicinskih sester slovenskih bolnišnic (vabljeni: Jelka Mlakar, Flory Banovac, Erna Kos Grabnar).

4. Načrt dela:

a) predlogi za štiri člane Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego pri MZ (rok: 1. 9. 2008);

b) imenovanje člana/članice v Komisijo RS za varstvo pacientovih pravic pri MZ (rok: 25. 7. 2008);

c) sodelovanje v raziskavi VŠZN Jesenice »Vpliv modela kompetenc poklicnih skupin v zdravstveni negi in demografskih dejavnikov na razvoj celovite mreže izobraževalnih programov na področju zdravstvene nege in zdravstva v RS« ter strinjanje z uporabo predloga poklicnih kompetenc in dejavnosti v zdravstveni in babiški negi Zbornice – Zveze.

5. Vloge, pobude in soglasja:

a) nakup računalniške opreme – Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v socialnih zavodih;

c) vloga Delovne skupine za nenasilje v zdravstveni negi za dejavno udeležbo v Amsterdamu od 22. do 24. oktobra 2008;

d) udeležba vodstva Zbornice – Zveze na generalni skupščini EFN na Cipru od 2. do 3. 10. 2008.

6. Razno

Informacija o imenovanju Petra Požuna v Komisijo za pripravo meril za zagotavljanje dopolnilnih sredstev delovanju javne zdravstvene službe na primarni ravni na demografsko ogroženih območjih pri MZ.

5. avgusta

je potekala seja **Častnega razsodišča**. Preberite novo rubriko Etika - Vprašanja in odgovori.

4., 11. in 21. avgusta

se je **Delovna skupina za nenasilje** v ožji zasedbi intenzivno pripravljala na dejavno udeležbo na kongresu v Amsterdamu meseca oktobra.

26. avgusta

je bila sklicana seja **Komisije za licenčno vrednotenje**, ki je pregledala prispele vloge za jesenska strokovna srečanja in podelila pripadajoče licenčne točke.

DOPOLNITEV DOKUMENTA SPECIALNA ZNANJA

Po usklajenem dogovoru med Zbornico zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zvezo strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Sindikatom delavcev v zdravstveni negi (SDZN) Slovenije ter RSKZN – Stalno delovno skupino glavnih medicinskih sester bolnišnic, smo na 7. seji Upravnega odbora Zbornice – Zveze, dne 23. 7. 2008, sprejeli sklep o dopolnitvi dokumenta »Specialna znanja« z dne 3. 1. 2006, ki ga je na zaprosilo RSKZN pripravila Komisija za izobraževanje pri Zbornici – Zvezi.

Sklep

Listina »Specialna znanja« z dne 3. 1. 2006, ki ga je na zaprosilo RSKZN pripravila Komisija za izobraževanje pri Zbornici – Zvezi bo razširjena z naslednjim besedilom:

Izobraževanja in usposabljanja za pridobitev specialnih znanj za delo na področju zdravstvene in babiške nege, ki so bila pridobljena pred uveljavitvijo Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Ur. list RS št. 95/07 in Ur. List RS št. 17/08), so na podlagi potrdil, pridobljenih v zdravstvenih, socialnih, izobraževalnih in drugih zavodih oz. institucijah ter pri Zbornici

– Zvezi, priznana kot vpisana v nacionalni register izobraževanj pri Zbornici – Zvezi.

Listina z dne 3. 1. 2006 ter ta sklep nadomeščata Pravilnik o nacionalnem registru izobraževanj z veljavnostjo do vzpostavitve navedenega registra.

V Ljubljani, 24. 7. 2008

Darinka Klemenc, predsednica

Izjava za javnost 30. 6. 2008

Velik korak h kakovostni in varni dejavnosti zdravstvene in babiške nege

Podeljena desettisoča odločba o vpisu v register izvajalcev zdravstvene in babiške nege v Sloveniji

Ministrstvo za zdravje je 10. januarja 2005 podelilo Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zvezi strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije javna pooblastila za vpis v register in podeljevanje licenc ter izvajanje rednih in izrednih strokovnih nadzorov. Temeljni namen registra in podeljevanja licenc je zagotavljanje kakovostne, učinkovite ter varne zdravstvene in babiške nege pacientom. Na ta način tudi zagotavljamo izvajanje zakona o delovnih razmerjih in zakona o zdravstveni dejavnosti s podzakonskimi akti, kjer je opredeljena pravica in dolžnost izobraževanja in stalnega strokovnega izpopolnjevanja za zaposlene v zdravstveni in babiški negi.

Priprave na izvajanje javnih pooblastil na Zbornici – Zvezi so bile dolgotrajne in temeljite. Z izvajanjem javnega pooblastila je Zbornica – Zveza začela 21. junija 2007. Veliko truda je bilo vloženega v obveščanje medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov o tem, zakaj je potrebno regulirati izvajanje zdravstvene in babiške nege. Medicinska sestra in babica sta namreč dva izmed šestih reguliranih poklicev tako v Evropski uniji kot tudi v Sloveniji. Register izvajalcev zdravstvene in babiške nege imajo tudi v ZDA, Kanadi, Veliki Britaniji, Avstraliji, Grčiji, Hrvaški, Irski, Italiji, Luksemburgu, Malti, Nizozemski, Poljski, Portugalski, Švedski, Danski, Španiji, Estoniji, Avstriji (babice) ...

Prva odločba za vpis v register je bila izdana 21. junija 2007, 30. junija 2008 pa je bila izdana desettisoča odločba. Strokovna sodelavka Zbornice – Zveze **Urška Bolta, dipl. ekon.**, je bila zadnje leto dobesedno zasuta s pošto, ki je prihajala na Zbornico – Zvezo, a največ dela je bilo z vprašanji, zastavljenimi po telefonu, kljub temu da so bile informacije o potrebnih dejavnostih sporočene v delovna okolja na različne načine in ob različnih priložnostih.

V zadnjih dneh pa že prihajajo vloge izvajalcev, ki so ravnokar zaključili šolanje.

Na današnji priložnostni slovesnosti na sedežu Zbornice – Zveze je gospa **Simona Ziherl**, zdravstvena tehnica, od predsednice Zbornice – Zveze, **Darinke Klemenc**, prejela desettisočo odločbo. Gospa Klemenc je ob tem poudarila: »Deset tisoč izvajalcev, vpisanih v register zdravstvene in babiške nege v Sloveniji, pomeni velik korak k avtonomiji dejavnosti zdravstvene in babiške nege v slovenskem prostoru. Ponosni smo na opravljeno delo in veseli, da je z njim zadovoljno tudi Ministrstvo za zdravje; menijo, da ni ovir za podaljšanje odločbe Zbornici – Zvezi za izvajanje javnih pooblastil na področju zdravstvene in babiške nege za nadaljnja tri leta.«

Podpredsednik Zbornice – Zveze, pooblaščen za odločanje v postopkih izvajanja upravnih postopkov, **Peter Požun**, je dodal, da je bilo izdanih že tudi 4.945 licenc za izvajanje zdravstvene in babiške nege, kar je bil ogromen zalogaj za strokovno službo

Foto: BMM

Od leve proti desni: Peter Požun, Urška Bolta, Simona Ziherl, Darinka Klemenc in Monika Ažman

Zbornice – Zveze. To pomeni, da skoraj pet tisoč izvajalcev že pridobiva licenčne točke za podaljšanje licence, ki je potrebno po sedmih letih od izdaje prve licence. Število točk je odvisno od stopnje izobrazbe posameznega izvajalca.

Monika Ažman, izvršna direktorica Zbornice – Zveze, je poudarila pomen izvajanja strokovnih nadzorov, ki prispevajo h kakovosti zdravstvene nege, ker med drugim izboljšujejo evidentiranje na področju zdravstvene nege, izdelavo navodil in protokolov.

Simona Ziherl, zdravstvena tehnica, ki je zaposlena v centralni sterilizaciji v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana, je bila vesela, da je že dobila odločbo; vlogo je oddala na pošto 28. septembra 2007. V sterilizaciji je zaposlena že 17 let, najprej je delala kot strežnica in nato ob delu dokončala srednjo zdravstveno šolo.

Pismo, posredovano na naslov direktorja ZZZS, gospoda Sama Fakina

Zadeva: **Pobuda o zagotovitvi poklicno kompetentnih nadzornikov na ZZZS za izvajanje finančnega nadzora v patronažni službi z zdravstveno nego na domu z znanji s področja zdravstvene nege**

Spoštovani,

Upravni odbor Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (Zbornice – Zveze) je na svoji 5. redni seji dne 28. 5. 2008 obravnaval pobudo članice Zbornice – Zveze, ki se nanaša na Pravilnik o izvajanju nadzorov s strani ZZZS, ki ga je sprejel direktor ZZZS dne 14. 12. 2007.

Upravni odbor Zbornice – Zveze je sprejel sklep (52/05), da na direktorja ZZZS naslovi pismo, v katerem izrazi pobudo o zagotovitvi poklicno kompetentnih nadzornikov za izvajanje finančnega nadzora v patronažni službi.

Predlagamo, da plačnik storitev – ZZZS zagotovi ustrezen nadzor nad izvajalci, ki na podlagi pogodbe z ZZZS zavarovanim osebam nudijo zdravstvene storitve; zagotovi naj, **da bodo nadzor nad izvajanjem dejavnosti patronažne zdravstvene nege opravljali poklicno kompetentni nadzorniki/nadzornice z znanji s področja zdravstvene nege** (diplomirana medicinska sestra), ki bodo lahko ustrezno izvedli/izvedle nadzorni postopek. Skladno z mnenjem Ministrstva za zdravje polivalentno patronažno dejavnost in zdravstveno nego na domu opravljajo patronažne medicinske sestre kot edine samostojne nosilke dejavnosti.

Izvajalcem te dejavnosti bomo predlagali, da skrbno spremlja-

jo zapisnike o nadzorih in po potrebi v pisnih pripombah ugovarjajo ugotovitvam nadzorov za izvajanje dejavnosti s področja zdravstvene in babiške nege iz zgoraj navedenih razlogov.

Zahvaljujemo se za upoštevanje naše pobude.

S spoštovanjem,
Darinka Klemenc, predsednica

Dopis, ki smo ga oblikovali na pobudo Strokovne sekcije medicinskih sester in babic ter ga naslovili na Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije, 25. avgusta 2008

Za gospo Darjo Vižintin

Zadeva: **STALIŠČE ZBORNICE ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE – ZVEZE STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE DO RAZPOREDITVE ZAPOSLENIH V BABIŠKI NEGI V PLAČNE RAZREDE**

Zbornica – Zveza je ob razporejanju zaposlenih v babiški negi (diplomirane babice, medicinske sestre – babice) ugotovila več nepravilnosti in nedoslednosti pri upoštevanju strokovnih izhodišč za delo v babiški negi.

Za delo v zdravstvu v EU obstaja direktiva o priznavanju poklicnih kvalifikacij (t. i. sektorske direktive za poklic zdravnik, zobozdravnik, medicinska sestra in babica), ki ureja področje babiške nege. Za poklic babice oziroma za njeno poklicno dejavnost velja Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta št. 2005/36/ES.

Diplomirane babice in medicinske sestre – babice s srednjo izobrazbo (oz. medicinske sestre – babice po sklepu 4.2/18-2004: RSKZN), zaposlene in sistemizirane v porodnih blokih v vseh slovenskih porodnišnicah, imajo kompetence za naslednja dela in naloge, ki so usklajene s kompetencami po Seznamu poklicev v zdravstveni dejavnosti :

skrbijo za mater in ji pomagajo med porodom ter med porodom spremljajo stanje ploda v maternici z ustreznimi kliničnimi metodami in tehničnimi sredstvi;

izvajajo spontane porode, vključno z epiziotomijo, kjer bo potrebno, v nujnih primerih pa tudi porod v medenični vstavi;

prepoznajo opozorilne znake abnormalnosti pri materi ali otroku, ki morda zahtevajo pregled s strani zdravnika, in temu pomagajo, kadar je to potrebno, izvajajo ustrezne intervencijske ukrepe v zdravnikovi odsotnosti, zlasti ročno odstranitev posteljice, ki ji morda sledi ročni pregled maternice;

pregledujejo in negujejo novorojenega otroka, ukrepajo po lastni presoji v primeru potrebe in izvajajo takojšnje oživljanje, če je to potrebno;

negujejo mater in spremljajo njen napredek v poporodnem obdobju ter ji nudijo vse potrebne nasvete o negi, da bo novorojenemu otroku omogočila optimalen razvoj ...

Po sklepu Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego so kompetence babic enake, pri čemer je potrebno upoštevati pridobljene pravice babic, ki so ta naziv pridobile v času, ko je bil sistem oz. seznam poklicev drugačen in ni bilo mogoče pridobiti naziva diplomirana babica/babičar, vsa leta pa so opravljali identično delo kot danes diplomirana babica/babičar ter jih zgolj zaradi novega plačnega sistema ni mogoče degradirati, saj končno še naprej ostajajo razporejeni na enakih delovnih nalogah.

Glede na zgoraj navedene poklicne kompetence torej za:

diplomirane babice v vseh slovenskih porodnišnicah in porodniških oddelkih, ki so zaposlene v porodnem bloku, velja, da naj bodo v vseh zavodih razporejene v plačni razred 33 (diplomirana babica v porodnem bloku IT III), saj tudi ne bo razlik v razporejanju zdravnikov – porodničarjev glede na zaposlitev v različnem zavodu;

za medicinske sestre – babice, ki so že do sedaj, skladno s 145. členom Zakona o zdravstvenem varstvu (Uradni list SRS, št 1/80), opravljale delo na VI. stopnji izobrazbe, menimo, da naj zavodi skladno z določbo drugega odstavka 12. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS-I) (Ur. L. RS 58/08) uvrstijo v plačni razred, ki je za največ pet plačnih razredov višji od plačnega razreda delovnega mesta oziroma naziva, vendar ne v višji plačni razred, kot ga je možno doseči z napredovanjem, in si za to pridobijo soglasje pristojnega ministra.

Tako bo upoštevano načelo enakosti zakona o razvrščanju zaposlenih v plačne razrede na podlagi dosežene izobrazbe, kvalifikacij ter strokovne usposobljenosti in temu ustrezno razmerje med tarifnimi razredi, obenem pa doseženo načelo primernega plačila za enako delo.

Zbornica – Zveza si želi zagotavljati ustavno pravico enake obravnave vseh zaposlenih v zdravstveni in babiški negi, zato upamo na ugodno rešitev našega predloga.

S spoštovanjem,

Predsednica sekcije medicinskih sester in babic
Gordana Njenjić

Predsednica Zbornice – Zveze
Darinka Klemenc

V vednost:
Ministrstvo za zdravje
Ministrstvo za javno upravo
Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije
Sindikat zdravstva in socialnega varstva Slovenije

Vsekakor upamo, da ste si v teh dveh poletnih mesecih privoščili toplega sonca, čistega morja, zelene narave in tudi čisto pravega lenarjenja. Zaupam vam, da smo bili ustvarjalci glasila tudi pri teh dejavnostih z vami in smo jih dodobra izkoristili. Vse skupaj zagotovo čaka delovna in politično vroča jesen.

Obvestilo

7. kongres o bolniški higieni

Mednarodna akademija za izobraževanje in nadaljnje izobraževanje za zdravstvene poklice EEIG in Deželna bolnišnica Beljak vas vabita, da se udeležite 7. mednarodnega kongresa o bolniški higieni, ki bo potekal 15. in 16. oktobra 2008 v Beljaku v sosednji Avstriji. Letošnji naslov kongresa je: Rezistenčni razvoj pri povzročiteljih infekcij, posledice ter koncepti za zdravljenje v luči rastoče rezistenčnosti mikroorganizmov.

Vse informacije o kongresu so na voljo na spletni strani www.krankenhaus-hygiene.at

17th Biennial Congress of the World Council of Enterostomal Therapists

June 15 – 19, 2008, Ljubljana, Slovenia

Zahvala

Spoštovani udeleženke, udeleženci,

za nami je 17. svetovni kongres enterostomalnih terapevtk in terapevtov WCET in istočasno prvi svetovni kongres medicinskih sester v Sloveniji, ki je v petih kongresnih dneh v Ljubljani združil skoraj 1500 udeleženk in udeležencev iz 55 držav sveta, razstavljavcev, sponzorjev, stomistov, novinarjev in drugih.

Zahvaljujemo se vsem udeležencem za sodelovanje tako v strokovnem kot tudi v družabnem delu svetovnega dogodka. Hvala vabljenim plenarnim in drugim predavateljem medicinskim sestram, zdravnikom, fizioterapevtom in drugim, ki ste s svojimi prispevki obogatili strokovni program. Tudi z medpoklicnim sodelovanjem v strokovnem programu smo dokazali, da se zavedamo, kako pomembno je obravnavati pacienta z različnih vidikov.

Raziskovalna skupina, ki je v sodelovanju z Društvom medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana, Zavodom za zdravstveno varstvo Slovenije, Visoko šolo za zdravstvo Univerze v Ljubljani izvedla nacionalno raziskavo o kakovosti življenja ljudi s stomo v Sloveniji, si zasluži posebno zahvalo.

Lepa hvala sponzorjem in donatorjem, ki ste po strokovni in finančni plati pripomogli k izvedbi kongresa.

Visoko cenimo profesionalnost celotne ekipe Cankarjevega doma, posebej velja zahvala gospe Alenki Kregar in gospe Mateji Peric, brez katerih si ne predstavljamo organizacije tako velikega dogodka.

Za medijsko prepoznavnost in informiranje je odlično skrbela Biserka Marolt Meden.

In nenazadnje: brez strokovnega in organizacijskega odbora in vseh, ki ste preko Sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji pri Zbornici – Zvezi velikodušno pomagali pri tisočerih drobnih, a neobhodno potrebnih podrobnostih, kongresa ne bi bilo. Zato res lepa hvala.

Gotovo smo mnoge pozabili omeniti, hvala tudi tistim.

Če nas vprašate, ali bi bili pripravljeni še enkrat narediti tak kongres, je naš odgovor: »Seveda, naslednji bo še boljši!«

predsednik organizacijskega odbora
Peter Požun

predsednica strokovnega odbora
Suzana Majcen Dvoršak

predsedujoča kongresu
Darinka Klemenc

Zahvala

Smeh, prijateljstvo, neprespane noči, delo, ki bi moralo biti opravljeno včeraj, mudi se, naredi zdaj. Spodbude, zaupanje, razumevanje. V znamenju takih trenutkov so minili spomladanski meseci, ko so potekale intenzivne priprave na 17. svetovni kongres enterostomalnih terapevtov. Nimam besed, biti del tega je bil poseben privilegij. Delati s takimi ljudmi je veselje. Rada bi se zahvalila vsem, ki ste kakor koli prispevali svoj delež k uspešni izvedbi raziskovalnega dela in kongresa samega. Posebna zahvala velja vodstvu Zbornice – Zveze, Darinki, Petru in Moniki. Nesebično, z veliko entuziazma, je strokovni odbor vodila Suzana – hvala ti za vse.

Drage kolegice enterostomalne terapevtke, zahvala velja tudi vsem vam. Vsaka od nas je prispevala del svojega znanja in spretnosti, da danes lahko rečemo: »Uspelo nam je.«

Predsednica Sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji

Tamara Štemberger Kolnik

Kongres je bil

WCET 2008

Suzana Majcen Dvoršak, Peter Požun

Kratko poročilo o minulem 17. svetovnem kongresu enterostomalne terapije (WCET), ki je potekal od 15. do 19. junija 2008 v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Za začetek **nekaj številčnih podatkov**: skupno se je kongresa udeležilo skoraj 1500 udeleženk in udeležencev iz 52 držav sveta z vseh petih celin. Po podatkih svetovnega združenja enterostomalnih terapevtov je to eden največjih kongresov v zgodovini njihovih srečanj, torej smo lahko upravičeno zadovoljni in ponosni, da smo uspeli v Slovenijo, zahvaljujoč predvsem zelo kakovostnemu strokovnemu programu, privabiti tolikšno število udeležencev. Število priča tudi o tem, da je bil kongres pomembna priložnost za enterostomalne terapevte srednje in vzhodne Evrope, saj so bili predvsem stroški prihoda na kongres, ki so v večini primerov najvišji, primerni tudi zanje.

V okviru kongresa je sodelovalo **dvajset razstavljavcev**, od tega šestnajst industrijskih – proizvajalci pripomočkov in opreme, ostali so bili predstavniki združenj, ki delujejo na tem področju, (WCET, ECET, ILCO, DVET) in so na stojnicah posredovali informacije, napotke ter izkušnje; obiskovalcem so nudili želene odgovore v zvezi z boleznijo, zdravljenjem in rehabilitacijo ter življenjem s stomo, rano ali inkontinenco. V okviru kongresa so našli ustrezno mesto tudi trije domači razstavljavci.

Pri izvedbi kongresa so nam pomagali tudi **domači donatorji,** s pomočjo katerih smo lahko organizirali prevode dela programa v slovenski jezik. **Tuji donatorji** pa so omogočili prihod in nastop Roba Hilla, ki je s svojim plezalnim prispevkom na otvoritveni slovesnosti prav gotovo prispeval k vzdušju ob otvoritvi.

Kongres je bil pospremljen s kar nekaj **kulturnimi prireditvami**, posebej otvoritvena slovesnost in zaključek kongresa. V pripravi in izvedbi kulturnega programa je sodelovalo prek 70 ustvarjalcev različnih umetniških žanrov in sodelavcev, s pomočjo katerih je bila izvedba možna. Udeleženci kongresa so se lahko **družili na treh srečanjih**, ob otvoritvenem koktajlu v Cankarjevem domu, na nacionalnem večeru, ki bi se moral odvijati na dvorišču Ljubljanskega gradu, a smo ga morali zaradi slabe vremenske napovedi čez noč prestaviti na Gospodarsko razstavišče, ter na ogledu Postojnske jame in srečanju pred njo. Vsi trije večeri so bili dobro obiskani in večina udeležencev je bila več kot zadovoljna. Da bi bil nacionalni večer kar se da avtentičen, smo tudi člani organizacijskega odbora ob tej priložnosti oblekli narodne noše. Prav gotovo je bilo »naj« doživetje za vse tuje udeležence ogled Postojnske jame, za vse skupaj pa prireditev pred Postojnsko jamo, kjer smo proslavili 30-letnico WCET z ognjemetom in torto velikanko. Ob zvokih internacionalnih zimzelenih melodij se je množica dodobra razživela in kar nekaj napora je bilo potrebnega, da smo potolažili tiste, ki bi se še zabavali, saj je bilo ob določeni uri treba prireditev zaključiti.

Kongres so ocenili udeleženci, ki so izpolnili **vprašalnik**, ki je bil sestavljen iz štirih sklopov: obveščenost pred kongresom, registracija in namestitev, potek kongresa, strokovni program in splošno, kjer so imeli udeleženci možnost predlagati izboljšave in seveda povedati, kaj jih je zmotilo.

Udeleženci so ocenili, da so bile **informacije o kongresu lahko dostopne**. Največ jih je uporabljalo spletne povezave, in sicer spletne strani svetovnega združenja enterostomalnih terapevtov (WCET) ter kongresa v Ljubljani. Prav tako so, kot enostavno, ocenili registracijo in rezervacijo hotelov. V zadnjem podsklopu so ocenjevali obveščenost med samim potekom kongresa, in sicer splošne informacije ter informacije o dogodkih kongresa. Razen posameznih odgovorov, vezanih na označitev dvoran in spremembe v programu, so bili z obveščenostjo zadovoljni.

V sklopu o poteku kongresa so ocenjevali registracijo, prevajanje predavanj, ustreznost dvoran in hrano. V večini odgovorov, med 65 in 85 odstotki, so ta področja ocenjena z dobro ali odlično. Najnižje je bila ocenjena hrana in dostop do nje, vendar se je tudi tukaj skoraj polovica vprašanih odločila za oceni »dobra« ali »odlična«.

Tudi pri **ocenjevanju strokovnih vsebin in priprave programa** smo zelo zadovoljni. Na splošno ugotavljamo, da so bili udeleženci zelo zadovoljni ali zadovoljni tako z družabnim delom, razstavo ortopedskih pripomočkov, strokovnimi vsebinami, organizacijo programa, kot tudi s pripravljenim gradivom (prospekti) in zbornikom predavanj. **Najbolje so ocenili otvoritveno slovesnost**, in sicer 71 odstotkov kot »odlično« in 21 odstotkov kot »dobro«, slabše pa so bile ocenjene razprave po posameznih sklopih predavanj. Najbolj zanimiv sklop predavanj se je nanašal na spremenjeno telesno podobo, kjer je bilo tudi **najbolje ocenjeno predavanje gospe Judith Weller Venetz**, ki je spregovorila o celostnem pristopu v zdravstveni negi stomista.

V zaključku so udeleženci pohvalili organizacijo, hrano, družabna srečanja in strokovni progam na splošno, hkrati pa so bile pomanjkljivosti opredeljene bolj specifično, predvsem na področju hrane in slabšega vodenja posameznih sklopov, ko je bilo predavateljem dovoljeno prekoračiti čas, predviden za njihova predavanja. Predlogi se nanašajo predvsem na organizacijo strokovnega dela kongresa, in sicer: manj vzporednih predavanj, prevajanje v vseh dvoranah v več svetovnih jezikov in več prikazov primerov. Najpogostejši in zanimiv je predlog, da bi bil zbornik izvlečkov dostopen tudi v elektronski obliki oziroma posnet na CD.

Na splošno je bil kongres zelo dobro ocenjen. Kot odličnega ga je ocenilo 30 odstotkov vprašanih in kar 44 odstotkov kot dobrega. S kongresom so bili nezadovoljni le štirje od 1500 udeležencev.

Zaključimo lahko, da je bila organizacija 17. svetovnega kongresa enterostomalne terapije in prvega svetovnega kongresa zdravstvene nege v Sloveniji odlična in je dosegla svoj namen.

Za prevoze, hotelsko namestitev ter spremljajoč turistični program je skrbel Kompas, katerega zaposleni so se izjemno potrudili in kar najbolj zadovoljili želje in pričakovanja udeležencev.

Izjemna vloga v organizaciji in izvedbi kongresa je bila v rokah sodelavk Cankarjevega doma, brez katerih tako velikega dogodka ne bi bilo mogoče ne pripraviti ne izpeljati.

Seveda pa je neprecenljiv prispevek članic in članov odbora kongresa, saj je bilo v pripravo in izvedbo dogodka vključenih prek petdeset naših kolegic in kolegov, pa tudi marsikateri družinski član in prijatelji.

Za konec velja reči, da je vse enkrat premiera!

Poročilo o konferenci »Pripravljeni na prihodnost – oblikovanje evropske zdravstvene oskrbe prek inovacij in kakovosti«, Kranjska gora, 5. in 6. junij 2008

Metka Teržan, Metka Logar, Benno van Beeek, David Somekh

V dneh 5. in 6. junija 2008 je v Kranjski Gori med slovenskim predsedovanjem Svetu Evropske unije potekala konferenca z naslovom Pripravljeni na prihodnost – oblikovanje evropske zdravstvene oskrbe prek inovacij in kakovosti. Organizacija konference je potekala pod pokroviteljstvom Ministrstva za zdravje in Evropskega združenja za kakovost v zdravstvu.

Dogodek je bil posvečen temam, ki so bile napovedane kot vodilne že ob začetku slovenskega predsedovanja EU. Osredotočili smo se na področja učenja, inovacij in na načine organiziranja kakovosti v zdravstvu. Poudarjen je bil tudi velik pomen dejavnega sodelovanja civilne družbe in nevladnih organizacij v procesih odločanja.

Zaradi vedno večjega pomena oskrbe pacientov prek meja je bila na konferenci dana pobuda za nadaljevanje izmenjave informacij med državami EU o dejavnostih na področju kakovosti v zdravstveni oskrbi.

Glavne teme srečanja so bile naslednje:

1. Organizacijska mreža kakovosti v zdravstvu;
2. Izobraževanje na področju kakovosti v zdravstvu;
3. Standardi kakovosti, s poudarkom na zunanji evaluaciji.

Povezovalna vsebina vseh treh tem je bila vključenost pacientov, ki je bila dosežena s prezentacijami nevladnih organizacij pacientov v vseh treh delovnih skupinah.

Na konferenci so predavali pomembni strokovnjaki iz EU in Slovenije. Vseh udeležencev je bilo 78, od tega 33 iz tujine in 45 iz Slovenije. V plenarnem zasedanju je pregled slovenske politike kakovosti v zdravstvu podal generalni direktor direktorata za javno zdravje, prim. Janez Remškar, gospa Katja Neubauer je predstavila dejavnosti EU na področju varnosti pacientov in kakovosti v zdravstvu, gospa Valentina Hafner pa Praktične smernice WHO za razvoj kakovosti v zdravstvu in varnosti pacientov. Predsednica Evropskega združenja za kakovost v zdravstvu, gospa Barbara Kutryba, je govorila o pomenu nevladnih organizacij pri podpori kakovosti in inovacijam. Predstavila je delovanje ESQH v 19 državah članicah in ob tej priliki povabila tudi Slovenijo. Frederik Froen z Medicinske fakultete v Oslu je predstavil pomen izobraževanja zdravstvenih delavcev na področju kakovosti, Rene Amalberti, HAS, Francija, pa je govoril o pomenu evalvacije sistemov zdravstvenega varstva. Med nami je bila tudi gospa Margaret Murphy kot predstavnica WHO Alliance for Patient Safety, ki je s svojo osebno zgodbo in vključenostjo v gibanje pacientov opozorila na pomen sodelovanja pacientov v izgradnji kakovosti v zdravstvenem sistemu. Gospoda Roland Schlesinger, IQMS, in Bastian Urban, ARBUMA group, sta predstavila možnosti povezave med znanostjo in industrijo.

Naslednji dan je imel uvodno predavanje gospod Mariusa Buiting, CBO, ki je govoril o inovacijah in kakovosti; predvsem je menil, da je potrebno prenoviti ("re-thinking") zdravstveni sistem, vlogo zdravstvenega varstva in vseh idej, povezanih z zdravjem. Poudaril je pomen izmenjave idej med državami članicami in povabil na srečanje, ki je potekalo julija v Gothenburgu, na temo, kako je lahko industrija v pomoč zdravstvenemu sistemu.

Konferenca je v nadaljevanju drugega dne potekala v obliki treh delavnic, vsaka je pokrivala eno temo srečanja. V vsaki delavnici so bila najprej štiri uvodna predavanja na temo; nastopil je predavatelj iz Slovenije in predavatelj – predstavnik pacientov. Poseben poudarek je bil namenjen komunikaciji v manjših skupinah, kar je omogočilo dialog in delo med udeleženci. Rezultat tega načina dela so bili pomembni zaključki udeležencev, ki predstavljajo izhodišče za nadaljnje sodelovanje in za delo politikov na področju zdravstva, izvajalcev zdravstvenega varstva in pacientov.

Rezultati dela v delovnih skupinah so bili podani na tri načine: kot vizija prihodnosti zdravstvenega varstva, katerega vzorce je treba razbiti, da bi prišlo do nujnih sprememb, in naslednjih nekaj korakov za doseganje zastavljenih ciljev.

1. skupina

Organizacijski okvir

Vizija:

- več integracije zdravstvenih služb,
- klinične poti, ki vključujejo potrebe pacientov,
- izboljšana komunikacija med pacienti in zdravstvenimi delavci ter med specialnostmi,
- integrirano izobraževanje že v začetkih študija za odpravljanje tradicionalne hierarhije med poklicnimi skupinami,
- prenos težišča zdravstvenega varstva iz bolnišnic v skupnost,
- več vključevanja pacientov v upravljanje/vodenje,
- z uporabo novih tehnologij ustvariti boljše zdravstveno varstvo in ne uporabljati nove tehnologije za njeno promocijo,
- soočiti se s fleksibilnostjo zdravstvenega varstva,
- pacienti morajo biti vključeni v vse odločitve,
- posameznikom je treba pomagati pri uveljavljanju njihovih pravic.

Razbijanje vzorcev:

- vsakdo prevzema odgovornost za svoje zdravje,
- posamezniki pridobivajo znanje za doseganje svojih pravic,
- razbijanje klasične hierarhije v zdravstvu,
- uravnoteženo poročanje medijev (poročanje tako o dobrih kot o slabih stvareh),
- transparentno poročanje o napakah v zdravstvu,
- zdravstveno varstvo naj ne bo izolirano, ampak v dinamičnem povezovanju z izobraževanjem in gospodarstvom,
- spodbujanje inovativnih pilotnih projektov.

Koraki:

- izobraževanje, izobraževanje ... (to je dolgotrajni cilj),
- prikazati rezultate inovacij (dobre prakse) na preprost način,
- razvoj informacijskega sistema,
- več takšnih sestankov, kot je današnji.

2. skupina

Izobraževanje

Sanje: "Zdrave skupnosti s podporo zdravstvenih sistemov, usmerjene v zdravje, ne v bolezen, doseganje različnih skupin z informacijami, ki jih lahko razumejo."

Značilnosti:

- lokalni dostop do najboljše storitve,
- boljše sposobnosti,
- manj bolnišnic,
- transparentnost, učinkovitost,
- nobenih pregrad med specialnostmi.

Kako?

- osredotočimo se na uporabno znanje, omrežje skupnih znanj,
- multidisciplinarno, učimo se skupaj, zdravniki in medi-cinske sestre primerjajmo zapiske o isti situaciji,
- osredotočimo se na to, kaj študentje želijo vedeti in česa ne, kaj jih želimo naučiti.

3. skupina

Zunanja presoja

Sanje za nadaljnjih deset let:

- dramatično povečati vključenost pacientov v ocenjevanje,
- povečati ocenjevanje zunajbolnišničnih zmogljivosti in primarnega zdravstvenega varstva,
- razvoj in uporaba informacijske podpore,
- povečati transparentnost ocenjevanja in povezovanje z indikatorji.

Ovire (in kar je treba izboljšati):

- povečati vključenost pacientov: komunikacija med zdravstvenim osebjem, premalo dialoga med zdravniki in pacienti, odgovornost – pomanjkljivosti v vodenju sistema,
- povečati pomen evalvacije: premalo indikatorjev, pomanjkanje metod, pomanjkanje zanimanja,
- pomanjkanje skupne IT,
- razvoj indikatorjev, ki jih zavirajo razlike, tako kulturne kot razlike v razvoju.

Koraki za naslednji dve leti:

- vključiti združenja pacientov v vodenje zdravstvenih zavodov,
- razviti sveženj indikatorjev v državah EU za zagotavljanje mednarodne primerjave,
- razmisliti o izrabi skupnih možnosti v okviru IT na ravni EU,
- razviti strategijo na nacionalni ravni za pomoč zdravstvenim zavodom v reševanju problemov.

ZAKLJUČEK

- Predstavnica DG SANCO bo svojemu direktorju podala zaključke te konference, z možnostjo, da bi bilo Evropsko združenje za kakovost neformalno povabljeno k pripravi procesa razvoja kakovosti. Slovensko predsedstvo bo povabljeno, da jih predstavi naslednici, tudi Francosko predsedstvo naj bi spodbujalo nadaljevanje dialoga o politiki kakovosti v zdravstvenem varstvu.

- Po besedah predstavnika HOPE, Pascala Garela, naj bi bili ti zaključki predstavljeni tudi na Konferenci Europe for Patients (E4P), in sicer 13. in 14. oktobra 2008.

- Evropsko združenje za kakovost v zdravstvu je opozorilo na dogodek v Gothenburgu, ki je potekal julija 2008 in je bil namenjen nadaljnji proučitvi razvoja evropske platforme za zdravje, izobraževanje in gospodarstvo ter posvečen možnostim sprememb v evropskem zdravstvenem varstvu;

- predstavnica WHO-Evropa je pohvalila priložnost za izmenjavo mnenj o tako pomembnih vsebinah s tako raznolikim občinstvom in menila, da je to resnična spodbuda za nadaljnje spremembe.

Udeleženci konference so bili enotni glede naslednjega:

- obstaja velika enotnost v ključnih vsebinah, ki so jih ugotavljale vse tri delovne skupine: več vključevanja pacientov, boljše razumevanje med odločevalci, več soupravljanja pacientov, inovativno prestrukturiranje zdravstvenih inštitucij, večja transparentnost in večja prizadevanja pri graditvi zdravja in ne pri odpravljanju bolezni;

- da je ena poglavitnih poti za uvajanje kakovosti v zdravstvu predvsem izobraževanje zdravstvenih delavcev na področju kakovosti. Podan je bil predlog, da bi poskusili pozvati dekane vseh medicinskih fakultet za sestanek na temo nadaljnjega razvoja izobraževanja iz kakovosti na medicinskih fakultetah;

- lokalnemu organizatorju so čestitali za oblikovanje dogodka, ki je potekal gladko, spodbudno in prijetno.

Uradne zaključke konference bodo pripravili v sodelovanju predstavniki ESQH in Ministrstva za zdravje RS ter jih objavili na njunih spletnih straneh.

www.augustinum.de

Augustinum v več kot štiridesetih ustanovah v Nemčiji posveča svoje delo skrbi za stare, bolne in mlade ter ljudi s posebnimi potrebami.

Pri nas že več kot trideset let uspešno delajo slovenske medicinske sestre, nekatere tudi na vodstvenih položajih.

S 1. 10. 2008 ali kasneje iščemo deset slovenskih

diplomiranih medicinskih sester (m/ž)

z dobrim znanjem nemščine za naših 21 domov za ostarele, v katerih živi več kot 7000 starejših ljudi. Ob bolezni in kadar so potrebni dodatne nege in oskrbe, jih negujemo v njihovih stanovanjih.

Ponujamo vam:
zelo dobro plačilo (1.200 do 1.400 EUR neto), brezplačno stanovanje in prehrano v Münchnu in drugih krajih službovanja ter eno potovanje na mesec domov v Slovenijo. Delo poteka skupinsko (po dva ali trije timi v različnih domovih).

Vašo pisno prijavo pošljite, prosimo, na naslov:
Augustinum Hauptverwaltung
Herrn Reinhard Klemz
Stiftsbogen 74
81375 München
NEMČIJA
telefon: 0049 89 70 98 – 515
mobilni: 0049 172 821 90 99
e-naslov: reinhard.klemz@augustinum.de

Augustinum Φ

Licenčni portfolio

Klavdija Kobal Straus

Vključeni v proces zdravstvene nege se zavedamo, da se stroka razvija, znanja dopolnjujejo in gradijo nova. Vsem spremembam lahko sledimo le z vseživljenjskim učenjem in stalnim izobraževanjem na področju stroke. Doslej je bila udeležba na tovrstnih izobraževanjih največkrat posledica vedoželjnosti posameznikov, po novem pa nam zahtevo po vseživljenjskem izobraževanju postavljata tudi Pravilnik o licencah izvajalcev v dejavnosti zdravstvene in babiške nege[1] ter Pravilnik o licenčnem vrednotenju strokovnih izpopolnjevanj in izobraževanj v dejavnosti zdravstvene in babiške nege[2]. V tem trenutku je najbrž že vsem izvajalcem zdravstvene in babiške nege jasno, da bo v primeru, če bodo želeli delovati na področju, za katerega so se izobrazili, potrebno kontinuirano izobraževanje in zbiranje licenčnih točk; v primeru, ko izvajalec ne bo pridobil zadostnega števila licenčnih točk za podaljšanje licence, pa bo potreben preizkus strokovne usposobljenosti – licenčni izpit iz vsebin, ki jih predpiše Komisija za licenčno vrednotenje strokovnih izpopolnjevanj in izobraževanj[3]. Prav preizkusi znanj pa zlasti za osebe, ki že dalj časa niso opravljale tovrstnih testov, lahko predstavljajo velik stres. Zato bo najbrž v interesu nas vseh, da postopno, skozi sedemletno obdobje, obnavljamo že pridobljena znanja, pridobivamo nova in si istočasno zagotovimo zadostno število licenčnih točk, ki bodo omogočale podaljšanje licence. In kakor pravi že pregovor, »čez sedem let vse prav pride«, bodo tudi nam po sedmih letih še kako prav prišla dokazila o strokovnih srečanjih, katerih smo se udeležili, avtorskih prispevkih, ki smo jih objavili, in potrdila o izpopolnjevanjih v zdravstvenih in drugih organizacijah.

V sklopu podiplomskega študija na Fakulteti za management v Kopru sem se prvič seznanila s portfoliem. Ker se mi zdi izredno uporabna zadeva, bi koncept portfolia – za naše potrebe ga bomo poimenovali Licenčni portfolio – rada predstavila tudi vam.

Kakor v svojem prispevku ugotavlja dr. Gomezelj Omerzel[4], so izraz portfolio najprej uporabljali umetniki, ki so tako poimenovali mapo, v kateri so zbrali svoja umetniška dela z namenom, da jih pokažejo ljudem. V 70. letih prejšnjega stoletja so portfolio začeli uporabljati tudi v izobraževalnih in delodajalskih krogih. Dejavna in urejena priprava portfolia se v načelu začne najpozneje v času študija oziroma zaposlitve, ko posameznik zbira dokazila o svoji usposobljenosti. **Danes razumemo portfolio kot urejeno in strukturirano zbirko dokumentov, ki so pomembni za posameznikov osebni in profesionalni razvoj**. Smiselno bi bilo, da si vsakdo že v času formalnega izobraževanja oblikuje portfolio, v katerega vlaga dokazila o usposobljenosti ter strokovnem in osebnem razvoju. Seveda smo mnogi te čase že zamudili, kljub temu pa še ni prepozno; na začetku vam bo morda povzročilo malo več dela, saj je od vas pričakovano, da vsa dokazila, ki ste jih doslej nesistematično zbirali, kronološko uredite in združite po posameznih sklopih. Kot osnovo vam predlagam sklope, navedene v nadaljevanju.

1. Naslovna stran

Nanjo vpišete osnovne demografske podatke.

2. Evidenca izobraževanj

Tabele, kamor boste sproti vpisovali izobraževanja, ki se jih boste udeležili, in pripadajoče število točk. Prav tako imate v zadnjem stolpcu tabel rubriko »opombe«; ta vam omogoča vnašanje podatkov, ki jih ne bi želeli pozabiti, npr. osebe, ki ste jih spoznali, zanimive predavatelje, ki bi jih želeli še poskušati ...

3. Seštevek točk

Tabela, ki vam pregledno kaže, koliko točk/odstotkov morate pridobiti s posameznega področja stroke in vam omogoča vnos števila točk, ki ste jih na posameznem področju zbrali.

4. Predstavitev kandidata

Pogosto se lahko znajdete v stiski, če nimate pripravljenega življenjepisa. Marsikdo, ki ni vešč pisanja, je v preteklosti prosil znance ali prijatelje, za katere je menil, da so na tem področju boljši, da so mu pomagali ali napisali nekaj vrstic, ki so ga predstavljale potencialnemu delodajalcu, izobraževalni ustanovi ipd. Danes to ni več potrebno. Če boste v spletni brskalnik vtipkali Europass življenjepis[5] ali pa poiskali spletni naslov http://europass.cedefop.europa.eu/img/dynamic/c1344/type.FileContent.file/CVTemplate_sl_SI.doc, boste dostopali do evropsko dogovorjene oblike formularja za kronološko, sistematično in razgibano predstavitev izobraževalne poti, kvalifikacij in kompetenc posameznika. Omogoča vam pregleden zapis osebnih podatkov, jezikovnih znanj, delovnih izkušenj, pridobljene izobrazbe ter dodatnih znanj, osvojenih zunaj formalnih oblik izobraževanja. Prav tako vam stran poleg direktnega vnašanja podatkov omogoča tudi ogled že sestavljenih življenjepisov, ki vam bodo pomagali pri sestavljanju vašega lastnega. Ko življenjepis enkrat oblikujete, vam računalniško shranjena oblika omogoča preoblikovanje in dopolnjevanje v skladu z vašim razvojem.

5. Dokazila o formalni izobrazbi

V ta predelek vlagate potrdila o formalni izobrazbi.

6. Dokazila o neformalnem izobraževanju

Predelek za potrdila o udeležbi na neformalnih izobraževanjih.

7. Avtorska dela

Predelek, kamor boste vlagali fotokopije vaših člankov, strokovnih prispevkov ipd.

Tako oblikovan portfolio vam ne bo koristil le za zbirno mesto, s katerim boste dokazovali izpolnjevanje pogojev za podaljšanje licence, ampak bo omogočal celovito presojo vašega strokovnega napredka in usposobljenosti, ko boste pri potencialnih delodajalcih opravljali razgovore za nova dela ali obseg pooblastil.

---

[1] Dosegljivo na: http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200724&stevilka=1227 (29. 6. 2008).
[2] Dosegljivo na: http://www.zbornica-zveza.si/dokumenti/register/PRAVILNIK_O_LICENcNEM_VREDNOTENJU.pdf (29. 6. 2008).
[3] glej sklic 2.
[4] Gomezelj Omerzel D., Raziskovalni portfolio. Interno gradivo. Koper: Fakulteta za management, 2008.
[5] Europass življenjepis. Dosegljivo na: http://www.europass.si/dokumenti_europass/europass_zivljenjepis.aspx (30. 6. 2008).

Evidenca izobraževanj

Področje	Naziv izobraževanja / vsebina za dodelitev točk[1]	Datum in kraj izobraževanja	Število točk	Opombe
Izobraževanja na strokovnem področju zdravstvene in babiške nege (sodobne usmeritve v zdravstveni in babiški negi)				

[1] Licenčne točke poleg aktivne / pasivne udeležbe na izobraževanjih lahko pridobite tudi z objavo strokovnega prispevka v strokovni literaturi in izpopolnjevanjem v zdravstvenih ali drugih organizacijah.

Evidenca izobraževanj

Področje	Naziv izobraževanja / vsebina za dodelitev točk	Datum izobraževanja	Število točk	Opombe
Izobraževanja na strokovnem področju zdravstvene in babiške nege (sodobne usmeritve v zdravstveni in babiški negi)				

Evidenca izobraževanj

Področje	Naziv izobraževanja / vsebina za dodelitev točk	Datum izobraževanja	Število točk	Opombe
Obvezne splošne vsebine (temeljni postopki oživljanja[2], poklicna etika, zakonodaja z zdravstvenega področja)				
Splošna izpopolnjevanja, ki so v interesu posameznika				

[2] Telaja temeljnih postopkov oživljanja se mora izvajalec udeležiti enkrat v zadnjih petih letih licenčnega obdobja.

Seštevek točk

Področje	Potrebno število točk za izvajalca zdravstvene ali babiške nege z višjo, visoko strokovno ali univerzitetno izobrazbo	Potrebno število točk za izvajalca zdravstvene ali babiške nege s srednješolsko strokovno izobrazbo	Doseženo število točk
Izobraževanja na strokovnem področju zdravstvene in babiške nege	60 točk (80 %)	28 točk (80 %)	
Obvezne splošne vsebine	11,25 točke (15 %)	5,25 točke (15 %)	
Splošna izpopolnjevanja, ki so v interesu posameznika	3,75 točke (5 %)	1,75 točke (5 %)	
	Skupaj: 70 točk (100 %)	Skupaj: 35 točk (100 %)	Skupaj:

Predstavitev kandidata

Dokazila o formalni izobrazbi

Dokazila o neformalnem izobraževanju

Medicinski sestri, dr. Bojani Filej, je Internacionalna liga humanistov podelila mednarodno priznanje – Mednarodna medicinska sestra za leto 2007

Boris Miha Kaučič

Dr. Bojana Filej je letos, 25. junija, prejela od Internacionalne lige humanistov mednarodno priznanje – **Mednarodna medicinska sestra za leto 2007**, za svoj prispevek k mednarodnemu razvoju zdravstvene nege, za etično delovanje in spoštovanje pacientovih pravic.

Internacionalna liga humanistov je neodvisno mednarodno združenje humanistov, v katerem so ugledni znanstveniki, kulturniki in javni delavci, verski dostojanstveniki ter drugi mirovniki, ki si po svojih močeh in s svojim delom prizadevajo za ohranitev ter krepitev miru na svetu, za zaupanje med ljudmi, za strpnost in demokracijo. Združenje, ki je bilo ustanovljeno leta 1974 v Dubrovniku, skuša dati priznanje in izreči veliki hvala tistim posameznikom, ki so v času velikih preizkušenj v tem delu sveta med vojno in po njej s svojo osebno držo in poklicnim ravnanjem požrtvovalno pomagali vsak po svojih močeh celiti vojne rane, znova krepiti upanje in vero za boljši jutri.

Med letošnjimi nagrajenci Internacionalne lige humanistov je tudi ugledna slovenska medicinska sestra, dr. Bojana Filej, ki je tedaj, ko se je končala vojna na tleh Bosne in Hercegovine (BiH), odigrala pomembno vlogo kot direktorica Kolaborativnega centra Svetovne zdravstvene organizacije za primarno zdravstveno nego (KC SZO). Ko je Svetovna zdravstvena organizacija iskala primeren izobraževalni center, v katerem bi medicinske sestre z bivšega vojnega območja kar najbolje usposobili za pomoč prebivalstvu v novih razmerah, je bil za učni center izbran KC SZO v Mariboru, ki deluje v Zdravstvenem domu dr. Adolfa Drolca Maribor. Sprejela je izziv in pomagala. Organizirala je učne delavnice, na katerih so se medicinske sestre iz BiH usposobile predvsem za zdravstveno vzgojno delo v manjših skupinah ob upoštevanju posebnosti razmer, v katerih so morale začeti svoje delo. Dr. Filejeva je tudi danes izredno cenjena predavateljica v BiH, kjer partnersko sodeluje v okviru evropskega izobraževalnega projekta, v katerem je partner Fakulteta za zdravstvene vede Univerze v Mariboru.

Po končani gimnaziji se je dr. Bojana Filej vpisala na Višjo šolo za zdravstvene delavce v Ljubljani, na kateri je diplomirala leta 1977. Zelo zgodaj je osvojila potrebo po stalnem izobraževanju in izpopolnjevanju, zato skozi kariero sledi latinskemu reku *Scientia est potential* (Znanje je moč). Na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru si je pridobila univerzitetno izobrazbo in kasneje akademski naziv magistrica znanosti. V letu 2007 je uspešno zaključila doktorski študij na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani.

Karierni mozaik je pričela graditi v Splošni bolnišnici Maribor in kasneje nadaljevala v Zdravstvenem domu dr. Adolfa Drolca Maribor, najprej v organizacijski enoti Patronažno varstvo, kjer je zasedala delovno mesto predstojnice enote, kasneje vodje službe. Z željo po novih delovnih izzivih je leta 1989 prevzela delovno mesto pomočnice glavnega direktorja za zdravstveno nego – glavne medicinske sestre zavoda. V času od 1999 do 2002 je opravljala naloge direktorice Kolaborativnega centra Svetovne zdravstvene organizacije s sedežem v Zdravstvenem domu Maribor. Leta 2004 se je zaposlila kot višja predavateljica na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru, kjer je zaposlena tudi danes.

Dr. Bojana Filej se zaveda pomena in vloge raziskovalnega dela v zdravstveni negi. Med prvimi je poudarjala vlogo in pomen raziskovalnega dela za izboljšanje prakse zdravstvene nege. Od leta 1999 do leta 2002 je vodila mednarodni projekt Količina in kakovost v zdravstveni negi in v njem aktivno sodelovala; projekt je bil izvajan v Zdravstvenem domu Maribor v sodelovanju s Katoliško univerzo v Nijmegenu, Nizozemska. Z njenim odhodom v visoko šolstvo je veliko izgubila zdravstvena nega v zavodu. Strokovno in organizacijsko delo dr. Bojane Filej je brezhibno izpeljano in dovršeno, z enim samim ciljem – zadostiti strokovnim kriterijem, pri tem pa doseči čim večje zadovoljstvo tistih, ki jih vodi. Njena bibliografija danes obsega prek 230 enot z nekaj izvirnimi znanstvenimi in preglednimi članki. Pripravlja učbenik za študente zdravstvene nege s področja organizacije in menedžmenta. Svoj karierni mozaik je dogradila. Sedaj v njem spreminja barve, v obliki nenehnih izboljšav. Vsi, ki jo dobro poznamo, vemo, da bodo kmalu sledili novi izzivi.

Od leta 1978 je članica nacionalne organizacije medicinskih sester. Bila je predsednica Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Maribor, kasneje podpredsednica in predsednica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Po dobrih sedmih letih se je na lastno željo poslovila od funkcije predsednice Zbornice – Zveze, saj je presodila, da je čas, da krmilo prepusti novim ljudem. S ponosom se lahko ozre na sadove svojega dela predsednice Zbornice – Zveze, saj je zdravstvena nega pod njenim strateškim vodenjem dočakala javna pooblastila in strokovni nadzor.

Dr. Bojana Filej je bila tudi ena od pobudnic, ki so dejavno sodelovale pri ustanovitvi Višje zdravstvene šole v Mariboru (današnje Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru).

Temeljne vrednote njenega dela so etične vrednote, ki spoštujejo dostojanstvo, avtonomijo in edinstvenost človeških bitij, prevzemanje osebne odgovornosti za odločitve in delovanje ter zavezanost partnerskim odnosom. Zanjo je značilno, da ima rada svoje delo, da verjame vanj in v mlade sodelavce, ki bodo tudi z njeno pomočjo dobri zdravstveni strokovnjaki v dejavnosti zdravstvene nege.

Prispevek dr. Bojane Filej k razvoju zdravstvene nege v slovenskem prostoru je neprecenljiv. Priznanje, ki ga je dobitnica deležna, je po svoji naravi priznanje za pristno in prizadevno skrb za človeka, za toplino, ki nam v stiski tako dobro dene, za pripadnost, ki jo tke zaupanje, na kratko, je priznanje za človečnost. Ob tej priložnosti iskreno čestitamo dr. Bojani Filej za njen prispevek k prepoznavnosti, razvoju in ugledu slovenske zdravstvene nege v mednarodnem prostoru. Sodelavci in prijatelji jo izredno spoštujemo in cenimo.

ICN 24TH QUADRENNIAL CONGRESS

27 June – 4 July 2009 Durban, South Africa

Leading Change:
Building Healthier Nations

Home ▸ Abstract submission

2009 Home
Call for Abstracts
Contact us
Exhibitors
FAQ
General Info
ICN Website
Media Center
Pre-Post Activities
Professional Visits
Programme
Registration
Speakers Corner
Special Events
Sponsorship Opportunities
Tourist Info
Visa Information

Français
Español

Call for Abstracts- submit via the Internet

Call for Abstracts
How to download pdf files

Call for abstracts
Instructions for the submission of abstracts
Factors that will be considered during selection

Call for abstracts

To share your ideas, research and expertise on how to provide quality care, improve health care practice, policies and services or contribute to the discussion of nursing knowledge, and leadership in building healthier nations, you are invited to submit an abstract. Abstracts must address one of the sub-themes listed below and demonstrate a direct link to the Congress theme of *Leading Change; Building Healthier Nations*.

ABSTRACT SUB-THEMES:

1. The nursing workforce and workplace

- What retention strategies ensure an effective workforce?
- What skill pool is required for quality care?
- What is the impact of positive practice environments?
- How does the global international labour market affect the health of

24. kongres Mednarodnega sveta medicinskih sester (ICN), ki poteka vsake štiri leta in bo potekal od 27. junija do 4. julija 2009 v Durbanu v Južnoafriški Republiki.

Ne pozabite, da je treba izvlečke poslati organizatorjem do polnoči 15. septembra 2008!

Spoštovane kolegice in kolegi!

V vsakodnevni praksi zdravstvene in babiške nege se pojavlja vedno več etičnih problemov in dilem. Zato smo se odločili, da s septembrsko številko Utripa med teme o etiki uvedemo novo redno rubriko: Odgovori na vprašanja. Odgovore na vaša anonimna vprašanja bomo pripravili v sodelovanju s članicami Častnega razsodišča Zbornice za zdravstveno in babiško nego.

Prepričani smo, da vam bo na ta način pojasnjena marsikatera težava, s katero se srečujete tudi vi ali vaši sodelavci in potrebujete nasvet, kako ravnati, da določila kodeksa etike ne bodo kršena.

Vabimo vas torej, da nam tudi vi posredujete vprašanja s svojega delovnega področja in s tem omogočite, da se bo z mnenjem članic Častnega razsodišča seznanilo čim večje število medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov.

Marina Velepič s sodelavci

Odgovori na vprašanja

Mentorstvo in odgovornost

VPRAŠANJE

Kakšna je moja odgovornost, če zaradi preobremenjenosti, ki je posledica neustrezne kadrovske zasedbe, ne zmorem nadzirati vseh del, ki jih opravi pripravnik, zdravstveni tehnik in pri tem brez mojega nadzora pride do strokovne napake?

RAZPRAVA

Brez dvoma je mentorstvo pripravniku odgovorna naloga. Po pravilu so mentorji strokovno izkušeni in pedagoško dodatno usposobljeni strokovnjaki. Zato je izbor mentorjev zelo pomemben in naj bi vsakemu izbrancu za dodatno delo pomenil ne le finančno, temveč predvsem strokovno in častno priznanje.

Načelo V. Kodeksa etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije govori o kompetentni zdravstveni negi. Medicinska sestra je pri opravljanju poklica v okviru svoje strokovne usposobljenosti samostojna in neodvisna ter za svoje delo odgovorna pred svojo vestjo, pacientom in družbo. To seveda v celoti ne velja za pripravnika, ki še nima opravljenega strokovnega izpita in dela sam ne sme opravljati, velja pa za mentorja. Svoje strokovno znanje je medicinska sestra (Kodeks etike) dolžna posredovati vsem članom negovalnega tima. Torej tudi pripravniku, za katerega strokovno rast in etično senzibilnost je medicinska sestra s prevzemom mentorstva prevzela tudi odgovornost.

Kaj pa pripravnik? Medicinska sestra ne izvaja postopkov, za katere nima ustreznih znanj in izkušenj. (Kodeks etike, načelo V.) Upoštevanje določb Kodeksa je obvezno za vsako medicinsko sestro. Z vso pravico bo, ne le medicinska sestra z opravljenim strokovnim izpitom, ampak predvsem pripravnik odklonil izvedbo postopka ali posega, ki ga ne obvlada in katerega brez strokovnega izpita sploh ne sme samostojno opraviti! Z delegiranjem nalog, za katere pripravnik ni kompetenten, ga postavljamo tudi v hudo stisko, ko ne ve, kaj lahko stori, da nam bo ustregel in da ne bo izgubil naše naklonjenosti.

Načelo VI. Kodeksa etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije govori o delovanju medicinske sestre na osnovi odločitev v korist pacienta. Vodilna medicinska sestra si prizadeva vzpostaviti tak sistem organizacije dela, ki bo omogočal čim višjo kakovost zdravstvene nege in ščitil pacienta pred nestrokovnim, neetičnim in samovoljnim ravnanjem članov negovalnega tima. Razporejanje negovalnega osebja je naloga vodilnih medicinskih sester in zaradi kadrovske podhranjenosti se marsikdaj lahko zgodi, da ostane mentor s pripravnikom sam in da pripravnik ni le »ves čas nadzorovan učenec«, temveč je mentorju skoraj enakovreden sodelavec. Takšna odločitev vodilne medicinske sestre je zelo nevarna in ni v korist pacienta, zato bi se morala tega zavedati! V primeru strokovne napake bi bila prav gotovo med glavnimi krivci za nastalo situacijo. Še posebej v primeru, ko ob opozarjanju mentorja, da na tak način ni sposoben nadzorovati in učiti pripravnika ter zagotoviti pacientom varne zdravstvene nege, ne bi ukrepala.

ODGOVOR ČASTNEGA RAZSODIŠČA

Pravilna organizacija dela, izobraževanje lastnih kadrov ter izvajanje vodenega in nadzorovanega pripravništva so temeljne dolžnosti managementa zdravstvene nege. Pripravniku je treba omogočiti soizvajanje dela z mentorjem in možnost nadzora zdravstvene nege, ki jo opravlja. Kadar nadzor ni mogoč zaradi neustrezne kadrovske zasedbe, je to nedopustna in za pacienta lahko celo nevarna zdravstvena nega. Odgovornost za posledice, ki v takšnem primeru lahko nastanejo, nedvomno nosi tisti, ki je odgovoren za organizacijo zdravstvene nege. Mentorjevo nepremišljeno delegiranje nalog pripravniku, čeprav le zaradi njegove lastne preobremenjenosti, mentorja ne odveže odgovornosti za morebiten incident ali odgovornosti za nastalo strokovno napako.

Predsednica Častnega razsodišča
Marina Velepič

Čestitka

INTERNACIONALNA LIGA HUMANISTOV – LIGA ZA MIR
je podelila

dr. BOJANI FILEJ

ugledno mednarodno priznanje
MEDNARODNA MEDICINSKA SESTRA ZA LETO 2007
Internacionalna liga humanistov je priznanje dr. Bojani Filej podelila za njen doprinos k razvoju zdravstvene nege v mednarodnem prostoru, za etično delovanje in spoštovanje pacientovih pravic.

Dr. Bojani Filej čestitamo za prejeto priznanje.

Boris Miha Kaučič
Predsednik Sekcije medicinskih sester v managementu

WHO European Ministerial Conference on Health Systems: "Health systems, health and wealth"
Tallinn, Estonia, 25–27 June 2008

WORLD HEALTH ORGANIZATION EUROPE

Talinska listina: Zdravstveni sistemi za zdravje in blagostanje

Osnutek, 13. junij 2008

Uvod

1. Namen te listine je zavezati države članice Svetovne zdravstvene organizacije v evropski regiji k izboljševanju zdravja ljudi s pomočjo krepitve zdravstvenih sistemov – ob priznavanju socialne, kulturne in ekonomske raznolikosti v regiji. Talinska listina ponovno potrjuje ter sprejema vrednote, ki jih utelešajo prejšnje listine in deklaracije.[1]

2. V političnem in institucionalnem okviru vsake države je zdravstveni sistem skupek vseh javnih in zasebnih organizacij, institucij in virov, ki so pooblaščeni za izboljševanje, vzdrževanje ali obnavljanje zdravja. Zdravstveni sistemi obsegajo službe, namenjene tako posameznikom kot vsemu prebivalstvu, poleg tega tudi dejavnosti, ki vplivajo na politike in aktivnosti drugih sektorjev in so namenjene vplivu na socialne, okoljske in ekonomske determinante zdravja.

3. Vse države v evropski regiji Svetovne zdravstvene organizacije se morajo lotiti večjih zdravstvenih izzivov v kontekstu demografskih in epidemioloških sprememb, povečanih socialnoekonomskih razlik, omejenih virov, tehnološkega razvoja in čedalje večjih pričakovanj.

4. Izboljševanje zdravja prinaša očitne koristi, prispeva pa tudi k socialni dobrobiti, ker vpliva na ekonomski razvoj, konkurenčnost in produktivnost. Uspešni zdravstveni sistemi prispevajo k ekonomskemu razvoju in blaginji.

5. Države članice in partnerice glede na povedano menimo,[2] da:

- je vlaganje v zdravje vlaganje v človekov razvoj, socialno dobrobit in blaginjo;
- je danes nesprejemljivo, da ljudje postanejo revni zaradi slabega zdravja;
- so zdravstveni sistemi kaj več kot zgolj zdravstveno varstvo ter vključujejo tudi preprečevanje bolezni, promoviranje zdravja in prizadevanja, da bi druge sektorje spodbudili k vključevanju zdravstvene problematike v njihove politike;
- dobro delujoči zdravstveni sistemi so nujni za izboljševanje zdravja: okrepljeni zdravstveni sistemi rešujejo življenja;
- morajo zdravstveni sistemi torej delovati uspešno.

Zavezanost k ukrepanju

6. Države članice se zavezujemo, da bomo:

- promovirale skupne vrednote solidarnosti, pravičnosti in udeleženosti z zdravstvenimi politikami, z razporejanjem virov in z drugimi dejanji; pri tem bomo poskrbele, da bo zadostna pozornost posvečena potrebam revnih in ranljivih skupin;
- vlagale v zdravstvene sisteme in podpirale vlaganje v vse sektorje, ki vplivajo na zdravje ter pri tem uporabljale dognanja o povezanosti med družbenoekonomskim razvojem in zdravjem;
- promovirale preglednost in sprejele odgovornost za uspešnost zdravstvenih sistemov, ki bodo dosegli merljive rezultate;
- poskrbele, da bodo zdravstveni sistemi bolj dojemljivi za potrebe, preference in pričakovanja ljudi, obenem pa bodo slednji sprejemali svoje pravice in dolžnosti v zvezi z lastnim zdravjem;
- vključile udeležence v razvijanje in udejanjanje politik;
- podpirale meddržavno izobraževanje in sodelovanje pri oblikovanju in izvajanju reform zdravstvenih sistemov na državni in poddržavni ravni; in
- poskrbele, da bodo zdravstveni sistemi pripravljeni na krize in sposobni odzivanja nanje ter da bomo med seboj sodelovale in uveljavile mednarodne zdravstvene predpise.

7. Svetovna zdravstvena organizacija bo podprla svoje evropske države članice pri razvoju njihovih zdravstvenih sistemov in zagotovila meddržavno koordinacijo ter udejanjanje te listine, vključno z merjenjem uspešnosti in izmenjavo izkušenj v zvezi z zavezami, ki jih določa ta dokument.

8. Svetovna zdravstvena organizacija, Svetovna banka, Sklad Združenih narodov za otroke in Svet Evrope se zavezujemo, da bomo v skladu z določili v svojih statutih in v skladu s pooblastili sodelovali z državami članicami pri udejanjanju te listine, da pomagamo izboljšati uspešnost zdravstvenih sistemov. Evropsko komisijo in sorodne institucije pozivamo, da smotre, ki jih navaja ta listina, upoštevajo pri razvijanju svojih dejavnosti v zvezi z zdravstvenimi sistemi. Evropska investicijska banka bo poiskala način za skupno delo z državami članicami in za sodelovanje z vpletenimi institucijami – v skladu s svojimi pooblastili in statutarnimi določili ter v njihovih mejah – da podpre udejanjanje te listine. Države članice vabimo k sodelovanju tudi druge partnerje.

Krepitev zdravstvenih sistemov: od vrednot do dejanj

9. Vsem državam članicam Svetovne zdravstvene organizacije v evropski regiji je skupna vrednota doseganje najvišje možne ravni zdravja, ki je temeljna človekova pravica; zato si bo vsaka država prizadevala povečati uspešnost svojega zdravstvenega sistema, da doseže cilj – izboljšati zdravje na temelju pravičnosti, pri tem pa posvečati pozornost posebnim zdravstvenim potrebam, ki so povezane s spolom, starostjo, narodnostjo in prihodkom.

10. Vsaka država si bo tudi prizadevala prispevati k socialni

1 Evropska ministrska konferenca Svetovne zdravstvene organizacije o zdravstvenih sistemih poteka v času, ko praznujemo tridesetletnico deklaracije Alma-Ata o primarnem zdravstvenem varstvu, katere priporočilo, da se morajo zdravstveni sistemi osredotočiti na državljane, skupnosti in primarno zdravstveno varstvo, je danes prav tako aktualno kot pred tridesetimi leti. Listina tudi priznava pomen drugih listin in deklaracij o promoviranju zdravja (1986 Ottawa, 1997 Džakarta, 2005 Bangkok), Ljubljansko konferenco o reformiranju zdravstvenega varstva iz leta 1996, Mehiško izjavo o zdravstvenem raziskovanju iz leta 2004 ter posodobitev okvira politik Zdravje za vse za evropsko regijo Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 2005. Pravica do uživanja najvišjih možnih ravni zdravja je tudi izrecno navedena v ustavi Svetovne zdravstvene organizacije, v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah, v Konvenciji o pravicah otroka in v Milenijskih razvojnih ciljih, ki so jih sponzorirali Združeni narodi.

2 To mnenje je utemeljeno na dognanjih, posebej na gradivu, ki osvetljuje ozadje in ga je Svetovna zdravstvena organizacija pripravila za Evropsko ministrsko konferenco o zdravstvenih sistemih.

dobrobiti in povezanosti tako, da bo poskrbela, da bo njen zdravstveni sistem:

- razporedil breme financiranja pošteno, v skladu s plačilnimi zmožnostmi ljudi, tako da posamezniki in družine ne bodo postali siromašni zaradi slabega zdravja ali uporabe zdravstvenih storitev; in
- odziven na potrebe in želje ljudi, ki jim bo omogočal dostojanstvo ter v stikih z njimi ravnal spoštljivo.

11. Države bodo uresničevale te široke cilje uspešnosti v največji možni meri glede na sredstva, ki jih imajo na voljo. To zahteva učinkovitost: optimalno uporabo razpoložljivih virov.

12. Doseganje teh širokih ciljev v praksi v vsaki državi zahteva, da določi smotre, povezane s temi cilji, ki jih lahko operativno opredeli s politikami ter so pomembni v kontekstu družbenopolitičnih prioritet in ekonomskih ter finančnih sredstev posamezne države. Izboljševanje dostopnosti visokokakovostnega zdravstvenega varstva in povečevanje znanja o tem, kako si ljudje lahko sami izboljšajo zdravje, sta primera, pomembna za vse države. Smotre je treba opredeliti tako, da so merljivi in da je mogoče jasno spremljati napredek. Ta pristop usmerja oblikovanje, izvajanje in ocenjevanje reform zdravstvenih sistemov.

13. Zdravstveni sistemi so raznoliki, vendar imajo skupen niz funkcij, znotraj katerih je mogoče identificirati cilje in dejanja, ki so navedena spodaj.

- **Nudenje zdravstvenih storitev** posameznikom in prebivalstvu
  - Oblikovalci politik po vsej regiji pripisujejo velik pomen zagotavljanju kakovostnih storitev ter si prizadevajo, da bi bile na voljo vsem, ki jih potrebujejo, posebej ranljivim skupinam; poleg tega želijo ljudem omogočiti, da izberejo zdrave življenjske sloge.
  - Pacienti si želijo dostop do kakovostne nege in želijo imeti zagotovila, da se stroka zanaša na najboljša razpoložljiva dognanja, ki jih lahko ponudi medicina, in da uporablja najbolj ustrezno tehnologijo za izboljšanje učinkovitosti ter varnosti pacientov.
  - Pacienti želijo imeti s predstavniki zdravstvenega varstva tudi takšen odnos, ki temelji na spoštovanju zasebnosti, dostojanstvu in zaupnosti podatkov.
  - Učinkovito primarno zdravstveno varstvo je bistveno za promoviranje teh ciljev, za zagotavljanje podlage za stičišče zdravstvenih služb s skupnostmi ter družinami in za medsektorsko ter medpoklicno sodelovanje in promoviranje zdravja.
  - Zdravstveni sistemi morajo v obstoječe strukture in službe vključiti usmerjene programe za specifične bolezni, s katerimi je mogoče doseči boljše in trajne rezultate.
  - Zdravstveni sistemi morajo poskrbeti za holistični pristop k storitvam, kar vključuje promoviranje zdravja, preprečevanje bolezni in celostne programe za obvladovanje bolezni, poleg tega pa tudi za koordinacijo med različnimi dobavitelji, institucijami in okolji, ne glede na to, ali gre za javni ali zasebni sektor; to med drugim vključuje primarno varstvo, ustanove za akutno in podaljšano nego ter domove ljudi.

- **Financiranje sistema**
  - Ne obstaja en sam najboljši pristop za financiranje zdravstva; razlike med "modeli" se brišejo, ker države razvijajo nove kombinacije zbiranja dohodkov, oblikovanja skladov in nabavnih sporazumov glede na svoje potrebe, svoje zgodovinske, finančne in demografske kontekste ter svoje socialne prioritete in preference.
  - Sporazumi o financiranju morajo zagotoviti prerazdelitev virov, s katero je mogoče na finančno odgovoren način zadovoljiti zdravstvene potrebe, zmanjšati finančne ovire pri uporabi potrebnih storitev in preprečiti finančna tveganja pri uporabi varstva.
  - Sporazumi o financiranju morajo zagotoviti tudi spodbude za učinkovito organizacijo in nudenje zdravstvenih storitev, povezati razporejanje virov z dobavitelji na temelju njihove uspešnosti in potreb prebivalstva ter promovirati konkretno odgovornost in preglednost pri uporabi finančnih sredstev.
  - Pri celotnem razporejanju virov je treba poiskati ustrezno ravnotežje med zdravstvenim varstvom, preprečevanjem bolezni in promoviranjem zdravja, tako da so zadovoljene trenutne in bodoče zdravstvene potrebe.

- **Ustvarjanje virov**
  - V času hitre globalizacije ustvarjanje znanja, infrastruktur, tehnologij in, kar je najpomembnejše, človeških virov z ustreznimi veščinami ter kombinacijo kompetenc je potrebno dolgoročno načrtovanje in vlaganje, da se lahko odzivamo na spreminjajoče se potrebe po zdravstvenem varstvu in na spreminjajoče se modele nudenja storitev.
  - Vlaganje v delovno silo v zdravstvu je prav tako odločilnega pomena, ker vpliva ne samo na državo, ki vlaga, ampak zaradi mobilnosti strokovnjakov zdravstvenega varstva tudi na druge države; mednarodno novačenje zdravstvenih delavcev mora usmerjati etičen premislek in solidarnost med državami; za to je treba poskrbeti s kodeksom prakse.[3]
  - Razvijanje raziskovanja zdravstvenih politik in sistemov ter etična in učinkovita uporaba inovacij, medicinske tehnologije in farmacevtskih izdelkov so pomembni za vse države; z ocenjevanjem zdravstvene tehnologije je treba podpreti bolj poučeno odločanje.

- **Upravljanje**
  - Sicer ima vsaka država članica lasten način upravljanja svojega zdravstvenega sistema, vendar zdravstvena ministrstva določajo vizijo razvoja zdravstvenih sistemov in so pooblaščena ter odgovorna za zakonodajo, urejanje in izvrševanje zdravstvene politike, pa tudi za zbiranje podatkov o zdravju in njegovih socialnih, ekonomskih ter okoljskih determinantah.
  - Zdravstvena ministrstva morajo promovirati vključevanje zdravstvenih dejavnikov v vse politike ter zagovarjati njihovo učinkovito udejanjanje po vseh sektorjih, kar naj prinaša kar najboljše koristi za zdravje.
  - Spremljanje in ovrednotenje uspešnosti zdravstvenega sistema ter uravnoteženo sodelovanje z udeleženci na vseh ravneh upravljanja je nujno za promoviranje preglednosti in konkretne odgovornosti.

14. Funkcije zdravstvenega sistema so medsebojno povezane; izboljševanje uspešnosti potemtakem zahteva celosten pristop, ki vključuje usklajeno delovanje na raznolike funkcije sistema. Izkušnje kažejo, da delovanje na eno samo funkcijo ali program ponavadi ne privede do znatnega napredka ali želenih rezultatov.

15. Države članice Svetovne zdravstvene organizacije evropske regije se zavezujemo, da bomo to listino uporabile kot temelj, na katerem bomo udejanjile naše skupne vrednote, in kot katalizator udejanjanja tega, čemur smo se zavezali v tem dokumentu z namenom, da okrepimo zdravstvene sisteme.

3 V skladu z resolucijo Svetovne zdravstvene skupščine o mednarodni migraciji zdravstvenega osebja: Izziv za zdravstvene sisteme v državah v razvoju (WHA57.19) in z resolucijo Regionalnega odbora za Evropo (pri Svetovni zdravstveni organizaciji) o politikah v zvezi delovno silo v zdravstvu v evropski regiji (EUR/RC57/R1).

Odnosi medicinskih sester z industrijo

Stališče Mednarodnega sveta medicinskih sester

Medicinske sestre so odgovorne, da se v svojih interakcijah z industrijo, vključno s farmacevtskimi podjetji, proizvajalci in dobavitelji medicinskih naprav, izdelkov, ki so povezani z zdravstvom, informacijske tehnologije in drugimi industrijskimi dobavitelji vedejo v skladu s poklicnimi standardi in so odgovorne do pacientov, nege pacientov in družbe kot celote.

Mednarodni svet medicinskih sester pričakuje, da bodo kakršnekoli interakcije med medicinskimi sestrami in industrijo v korist pacientom in negi pacientov, ne pa industriji ali samim medicinskim sestram. V ta namen se morajo slednje ravnati po Etičnem kodeksu za medicinske sestre, ki ga je sestavil Mednarodni svet medicinskih sester, in v skladu z etičnimi kodeksi, politikami, smernicami ali izjavami nacionalnih organizacij medicinskih sester in/ali regulatornih teles v zdravstveni negi, kjer ta obstajajo.

Ker so medicinske sestre prvenstveno poklicno odgovorne ljudem, ki potrebujejo zdravstveno nego, so odnosi z industrijo primerni le tedaj, ko niso v nasprotju z obveznostmi, ki jih imajo medicinske sestre do pacientov, in ne škodujejo strokovni objektivnosti ter integriteti. Poleg tega je pričakovano, da so njihove prakse predpisovanja in svetovanja v zvezi s komercialnimi ali medicinskimi izdelki ter storitvami zasnovane na dognanjih, usmerjene morajo biti v dobrobit pacientov in ne pridobitništvo.

Medicinske sestre od predstavnikov industrije ne smejo sprejemati honorarjev, v gotovini ali drugi obliki, zaradi prodaje ali promocije.

Ozadje

Odnosi med medicinskimi sestrami in industrijo lahko koristijo pacientom (služijo izobraževalnim namenom), kadar po svoji naravi niso konfliktni ali pristranski. Neustrezna razmerja lahko tudi spodkopljejo odnose medicinskih sester s pacienti, povzročijo obtožbe o neprimernosti ter privedejo do pritožb ali pravnih postopkov.

Medicinske sestre se morajo nenehno zavedati svojih odnosov z industrijo in pozorno skrbeti, da so takšna razmerja etična ter da v njih prevlada skrb za dobrobit pacientov.

Izobraževanje medicinskih sester je pomembno sredstvo, ki zagotavlja primerne in etične odnose z industrijo.

Dodatek 1 predstavlja primer smernic, ki je lahko v uporabi za operacionalizacijo politike in pomoč pri razvijanju smernic v določeni državi.

Dodatek 1

Vzorec smernic

1. Sprejemanje daril

Medicinske sestre lahko sprejmejo darila od industrije samo v primeru, da takšna praksa ne krši nobenega zakona ali uredbe in/ali politike nacionalne organizacije medicinskih sester in regulatornih teles zdravstvenega varstva. V primerih, ko je sprejemanje daril od industrije dopustno, je treba pri odločitvi, ali sprejeti darilo, upoštevati naslednja načela:

1.1 Darilo ima samo simbolično vrednost.

1.2 Darilo ne sme biti gotovina ali ekvivalent gotovine (npr. darilni certifikati, kuponi ali darilni boni, ki jih je mogoče zamenjati za darilo po lastni izbiri).

1.3 Darilo mora biti neposredno povezano s prakso in/ali koristjo pacientov (npr. izobraževalno gradivo za paciente ali učbeniki ter sorodne informacije, ki zares služijo izobraževanju medicinskih sester in pacientov).

1.4 Darila, ki so namenjena osebni koristi (poleg drugega so to cvetlični šopki, slike, zgoščenke z glasbo, elektronika, vstopnice za športne, rekreacijske ali kulturne prireditve) niso sprejemljiva.

1.5 Sprejemanje daril ne sme biti povezano s kakršnokoli obveznostjo (izrecno ali namignjeno), da bi predpisovali, priporočili ali uporabljali določen izdelek in/ali storitev.

2. Prisostvovanje prireditvam, ki jih sponzorira industrija

Glede prisotnosti na prireditvah (npr. kongresi, konference, simpoziji itd.), ki jih v celoti ali popolnoma sponzorira industrija, je treba upoštevati naslednja načela:

2.1 Prvenstveni namen prireditve je izmenjava strokovnih, izobraževalnih in znanstvenih informacij.

2.2 Prireditev se odvija na kraju, lokaciji in v okolju, ki je naklonjeno izmenjavi strokovnih, izobraževalnih in znanstvenih informacij.

2.3 Zabava in druga gostoljubnost, ki so je medicinske sestre deležne na prireditvi, mora biti zanemarljiva v primerjavi z izmenjavo poklicnih, izobraževalnih in znanstvenih informacij ter ustrezati lokalnim in splošno sprejemljivim običajem.

2.4 Udeležence je treba vnaprej, na prireditvi in v vseh postopkih, obvestiti, da prireditev sponzorira industrija.

2.5 Na predstavitve medicinskih sester na prireditvah, ki jih sponzorira industrija, ne sme vplivati tržni interes ali subjekti, ki so sponzorji.

3. Udeleževanje pri dejavnostih strokovnega izpopolnjevanja, ki jih sponzorira industrija

3.1 Prvenstveni namen vsake dejavnosti strokovnega izpopolnjevanja je izobraževanje medicinskih sester z namenom izboljšanja nege pacientov.

3.2 Dejavnosti, ki so po naravi predvsem promocijske, ne smejo biti predstavljane kot strokovno izpopolnjevanje.

3.3 Vsako izobraževalno gradivo, ki ga zagotovi industrija v okviru dejavnosti strokovnega izpopolnjevanja, mora odobriti/potrditi priznana organizacija zdravstvene nege ali izobraževalna ustanova.

3.4 Udeleženci morajo biti seznanjeni s kakršnokoli finančno povezavo med industrijo in organizacijo, ki zagotavlja strokovno izpopolnjevanje.

4. Udeležba pri raziskovanju, ki ga sponzorira industrija

4.1 Prvenstvena obveznost medicinske sestre je, da skrbi za dobrobit svojih pacientov.

4.2 Udeležbo medicinskih sester v raziskovanju, ki ga sponzorira industrija, individualno ali v sodelovanju z institucionalnim okoljem, mora urejati državni zakon, etični kodeksi in smernice za raziskovanje, uradno pa ga mora potrditi ustrezen odbor/telo za etiko.

4.3 Medicinska sestra mora poskrbeti, da imajo tisti, ki sodelujejo v raziskovanju, dovolj informacij za poučen pristanek.

4.4 Medicinske sestre ne smejo dovoliti, da na rezultate raziskovanja ali njihove publikacije vplivajo zunanji pritiski.

4.5 Če je mogoče, se mora medicinska sestra ali institucija, ki se loteva raziskovanja, za financiranje raziskovanja obrniti na več kot en vir.

4.6 Prepoznavne informacije v zvezi z udeleženci raziskovanja ne smejo biti posredovane industriji, ki raziskave sponzorira, brez predhodnega pristanka vpletenih posameznikov.

4.7 Nagrada medicinske sestre za raziskovanje ne sme presegati takšne, ki je sorazmerna z zagotovljenimi storitvami, in ne sme biti na noben način povezana z rezultati raziskovanja.

4.8 Pri predavanjih, predstavitvah, v objavljenih člankih, poročilih itd. mora biti jasno navedena kakršnakoli povezava z industrijo, ne glede na to, ali je takšna navedba zahtevana ali ne.

5. Povezave z industrijo

5.1 Medicinske sestre, ki so povezane z industrijo (npr. svetovalke, članice svetovalnih odborov), ne smejo dovoliti, da takšna povezanost negativno vpliva na njihovo prakso, škoduje njihovi poklicni integriteti ali zmanjšuje njihove obveznosti do pacientov.

5.2 Pri predavanjih, predstavitvah, v objavljenih člankih, poročilih itd. mora biti jasno navedena kakršnakoli povezava z industrijo, ne glede na to, ali je takšna navedba zahtevana ali ne.

5.3 Nagrada za zagotovljene storitve ne sme presegati takšne, ki je sorazmerna z zagotovljenimi storitvami.

Viri

Kanadska zdravniška zveza (2001). Politika CMA: zdravniki in farmacevtska industrija. CMA, Ottawa, Kanada. Na voljo na spletnem naslovu: http://www.cma.ca/multimedia/staticContent/HTML/N0/l2/where_we_stand/physicians_and_the_pharmaceutical_industry.pdf http://www.cma.ca//multimedia/staticContent/HTML/N0/l2/where_we_stand/physicians_and_the_pharmaceutical_industry.pdf

Mednarodni svet medicinskih sester (2004). Etični kodeks medicinskih sester. ICN, Ženeva, Švica. Na voljo na spletnem naslovu: http://www.icn.ch/icncode.pdf

Mednarodna federacija zvez farmacevtskih proizvajalcev (2000). Kodeks trženja v farmaciji. IFPMA, Ženeva, Švica. Na voljo na spletnem naslovu: http://www.ifpma.org/site_docs/News/Code_English_2000.pdf

Farmacevtsko raziskovanje in proizvajalci Amerike (2002). Kodeks za odnose s strokovnjaki zdravstvenega varstva. PhRMA, Washington, DC, ZDA. Na voljo na spletnem naslovu: http://www.phrma.org/files/PhRMA%20Code.pdf

Svetovna zdravstvena organizacija (1998). Kriteriji za promoviranje zdravil. Svetovna zdravstvena organizacija, Ženeva, Švica. Na voljo na spletnem naslovu: http://www.who.int/medicinedocs/collect/edmweb/pdf/whozip08e/whozip08e.pdf http://www.who.int/medicinedocs/collect/edmweb/pdf/whozip08e/whozip08e.pdf

Svetovna zdravniška zveza (2004). Izjava Svetovne zdravniške zveze glede odnosa med zdravniki in komercialnimi podjetji. WMA, Ferney-Voltaire, Francija. Na voljo na spletnem naslovu: http://www.wma.net/e/policy/r2.htm

Avon za boj proti raku dojk

V mesecu oktobru, mesecu boja proti raku dojk, bomo humanitarne proizvode prodajali v mnogih bolnišnicah in zdraviliščih. Obiščite nas na stojnici in kupite humanitarni proizvod. Z nakupom proizvoda z roza pentljo boste pripomogli k posodabljanju bolnišnične opreme in dali upanje mnogim ženskam, ki so zbolele za to hudo boleznijo. Celotni izkupiček od prodaje humanitarnih proizvodov namenjamo za boj proti raku dojk.

AVON

ZA BOJ PROTI RAKU DOJK

Pentlja – priponka v srebrni barvi
koda 21618
4,20 €

Set za manikuro
koda 33480
5 €

Avonova filantropija deluje na področju boja proti raku dojk, proti nasilju v družini in zaščito žensk. V Sloveniji smo od leta 2004 zbrali in podarili za boj proti raku dojk čez 56.000 €. V sodelovanju s slovensko Europo Donno smo prispevali k nakupu mamotoma in roloskopov za slovenske bolnišnice, štiri leta zapored sponzorirali Tek za upanje, l. 2008 smo Kliniki za plastično kirurgijo in opekline UKC podarili medicinsko in tehnično opremo, potrebno pri rekonstrukciji dojke.

Kozmetične proizvode Avon si oglejte na: www.avon.si

Avon d.o.o., Vodovodna 99, 1000 Ljubljana • Tel. 01/5309400 • e-mail: info@avon.si

AVON
the company for women

Mednarodna srečanja

Dolgo pričakovana agencija za ženske v okviru Združenih narodov je zdaj pred ustanovitvijo

7. avgust, 2008 (Ciudád de México, Mehika): »Ustanovitev nove agencije Združenih narodov za ženske bi izjemno izboljšala mednarodni odziv na pandemijo aidsa,« se glasi izjava organizacije AIDS-Free World na 17. mednarodni konferenci o aidsu v Mehiki. Doslej je bilo odzivanje Združenih narodov na žensko problematiko razdrobljeno in nepovezano, vendar so države članice Združenih narodov na tem, da letošnjega septembra na 63. zasedanju Generalne skupščine sprejmejo resolucijo, s katero bo ustanovljena nova agencija. Idealni model, pravijo zagovornice ženskih pravic, bi združeval in znatno okrepil štiri majhne, slabo financirane enote Združenih narodov s premalo zaposlenimi, ki se trenutno posvečajo ženski problematiki; agencijo bi vodil generalni podsekretar s pooblastili za odločanje na najvišji ravni sistema Združenih narodov, opiral bi se na strokovno znanje civilne družbe in njegov začetni proračun bi znašal vsaj milijardo dolarjev.

"To je najbolj kritična in zapoznela reforma v zgodovini Združenih narodov," je dejal Stephen Lewis, sodirektor organizacije AIDS-Free World in bivši posebni poslanik Združenih narodov za HIV/AIDS v Afriki. "Kako je reforma potrebna, najbolje pojasnjuje HIV/AIDS. Virus je izkoristil dejstvo, da ženske nimajo vpliva na nobeni ravni; ne morejo ga ustaviti nobeni kondomi, zdravniki, zdravila in strokovnjaki za spreminjanje vedenja na svetu, če se ne lotimo temeljnih vzrokov za ranljivost žensk. Nova agencija za ženske ima možnost, da preoblikuje sistem Združenih narodov in poveča njegovo kredibilnost po vsem svetu. In kar je najbolj pomembno za tiste, ki so se zbrali tu, v Mehiki: glasu žensk bi zagotovila mesto, ki mu pripada – ospredje boja s pandemijo."

Organizacija AIDS-Free World je več kot dve leti prosila mednarodno skupnost, naj ustanovi novo agencijo Združenih narodov, ki bi zagotovila ustrezno zastopanost 52 odstotkom svetovnega prebivalstva in vnesla strokovno znanje v problematiko spolov, ki vključuje tudi močno nesorazmeren učinek pandemije aidsa na ženske in deklice.

"Države članice Združenih narodov lahko spremenijo svet s tem, da ustanovijo močno žensko agencijo," je dejala Sonia Pierre, Dominičanka haitskega porekla, zagovornica človekovih pravic in direktorica Dominikansko-haitskega ženskega gibanja (MUDHA). "To ne bo panaceja za krivice, s katerimi se soočajo ženske po vsem svetu, vendar pa bi bilo na ta način poskrbljeno, da bi se v vsaki stvari, ki zadeva ženske, slišal njihov glas; imeli bi tudi sredstvo, posebej na državni ravni, s katerim bi prepoznali krivice ter podprli boj za pravice žensk."

Pandemija aidsa terja ogromno število žrtev med ženskami in nima para v sodobni zgodovini. V podsaharski Afriki, kjer živita več kot dve tretjini okuženih z virusom, je približno 60 odstotkov okuženih odraslih ljudi žensk. Tri od štirih mladih okuženih oseb v regiji so ženskega spola.

"Pokopališča v Afriki so polna trupel žensk, številne so umrle kot najstnice, nekatere so dočakale nekaj čez dvajset ali trideset let," je rekla Siphiwe Hlophe, ustanoviteljica in direktorica organizacije Swazilaind Positive Living (SWAPOL). "Babice v Afriki nosijo kontinent na svojih plečih. Opotekajo se pod bremenom nege milijonov sirot zaradi aidsa. Ženske umirajo vsak dan, mi pa čakamo, da bo ideal na papirju postal resničnost v praksi."

Ustanovitev dobro financirane, predane agencije Združenih narodov, ki bo promovirala človekove pravice za ženske in podpirala globalni boj za enakopravnost spolov, ni bila še nikoli tako nujna. Zagovorništvo, s katerim bo poskrbljeno, da države članice sprejmejo to resolucijo na septembrski Generalni skupščini Združenih narodov, je za AIDS-Free World absolutna prioriteta.

NAGRADNI NATEČAJ ZA NAJBOLJ SMEŠNO FOTOGRAFIJO

Radi fotografirate?

Se včasih do solz nasmejete, ko pregledujete narejene fotografije?

Zaupajte nam najbolj smešno fotografijo in morda boste ravno vi prejeli lepo praktično nagrado.

Da boste imeli dovolj časa za fotografiranje, bomo z zaključkom in izbiro počakali do konca počitnic.

Torej nam fotografije v digitalni obliki lahko pošiljate na naš naslov utrip@zbornica-zveza.si do 10. novembra 2008.

Fotografije opremite s podnapisom in navedite avtorja, njegov naslov in telefonsko številko.

Nagrajence bomo objavili v decemberski številki. Nagrajene fotografije bomo objavljali, dokler nam jih ne bo zmanjkalo.

Nagrajenci bodo prejeli darilne pakete Avon

Uredništvo

Verjamete ali ne za mano je zares napooooren dan.
foto: Vanja Tucman

11. mednarodno srečanje medicinskih sester, ki se ukvarjajo s pacienti z multiplo sklerozo

(11th International Nurses` Workshop 2008, Copenhagen 16.–18. 5. 2008)

Irma Kumer

Multipla skleroza je nevrološka bolezen, ki prizadene osrednje živčevje (možgane, hrbtenjačo). Živci so sestavljeni iz živčnih vlaken in obdani z mielinsko ovojnico. Mielin deluje kot izolator in električnim živčnim dražljajem omogoča, da v možgane in iz njih potujejo izredno hitro.

Pri multipli sklerozi se mielin okvari in tudi propada (demielinizacija), zato živčni dražljaji po osrednjem živčevju ne morejo potovati tako učinkovito. Ta motnja se pri posamezniku kaže kot slaba koordinacija gibov, motnje vida, težave z govorjenjem, težave z nadzorom nad mehurjem in črevesjem, šibkost udov, težave s spominom in koncentracijo, mravljinčenje ali omrtvelost udov, spolne težave, utrujenost, bolečine, epileptični napadi ...

Multipla skleroza po vsem svetu prizadene več kot 1,1 milijona posameznikov in je najpogostejši vzrok invalidnosti pri mladih ljudeh. Pri ženskah je dvakrat pogostejša kot pri moških. Simptomi se ponavadi pojavijo med 20. in 40. letom starosti, v zmernem tropskem podnebju pa je bolezen petkrat pogostejša.

Za multiplo sklerozo obstajajo različna zdravljenja z imunosupresivnimi zdravili, po svetu pa potekajo najrazličnejše študije, ki skušajo ustvariti novejša in s tem boljša zdravila za posameznike z multiplo sklerozo.

25. junija praznujemo svetovni dan multiple skleroze, zato v tem obdobju različna farmacevtska podjetja prirejajo svetovna srečanja s to tematiko.

Deset nevroloških medicinskih sester iz Slovenije je na povabilo farmacevtske firme Bayer Schering odpotovalo na Dansko in se udeležilo 11. tradicionalnega mednarodnega srečanja medicinskih sester, ki se ukvarjajo s pacienti z multiplo sklerozo.

Kopenhagen je mesto, ki s številnimi značilnostmi privlači veliko turistov. Okusile smo razsežnosti narave, ki se lahko pohvali z veliko zelenja, vode ter vetra. Ljudje nekako živijo z naravo, zato skoraj vsakega domačina, skupaj z otroki, vidiš na kolesu ali pa v elementu teka. Najbolj nas je privlačil kip Male morske deklice (Den Lille Havfrue) v pristanišču Kopenhagna, postavljen leta 1913, ki predstavlja lik iz pravljice Hansa Christiana Andersena.

Ves program letošnjega mednarodnega srečanja je bil usmerjen k psihični obravnavi pacienta z multiplo sklerozo (MS).

Ker bolezen, kot je multipla skleroza, privede do relativno hitre invalidnosti, je pomembno, da poznamo psihične težave, ki nastopijo pri posamezniku, in da znamo ljudem pri tem tudi pomagati. Medicinska sestra ima pri tej komponenti pomembno vlogo.

Tematika predavanj je bila osredotočena na to, kako pomembno je, da medicinska sestra pri srečanjih s pacientom začne z vprašanji, kot so: Kako si? Kako gre tebi in tvoji družini? Kaj te najbolj vznemirja? To je verjetno težko sprejeti? Ali lahko govoriš o svojem „trpljenju"? (dr. David A. Grunnewald – USA).

Psihologinja Iris Katharina Penner (Švica) nam je predavala o psihosocialnem aspektu pri pacientih z multiplo sklerozo ter o sodelovanju in povezanosti medicinske sestre z njimi. Pomembno je, da medicinska sestra ob srečanju zazna psihično stanje pacienta in v situacijah ustrezno reagira ter rešuje morebitne težave. Pacienti imajo veliko težav s spanjem, depresijo, kognitivnim upadom, utrujenostjo in psihičnimi težavami. Vse te spremembe je težko prepoznati, zato je še toliko bolj

pomembno, da pri vsakem srečanju usmerjamo komunikacijo v to smer in skupaj razrešujemo težave, korak za korakom. Zaradi tega mora imeti medicinska sestra veliko znanja o psihologiji človeka, pa tudi osebno širino in empatijo.

Medicinske sestre pri srečanjih s pacienti nenehno poudarjamo, da brez telesne aktivnosti na telo vplivamo zelo slabo. Svoje dejavnosti mora pacient z multiplo sklerozo prilagoditi lastnim zmožnostim in na ta način ohranjati čim večjo gibljivost in samostojnost. To je na aktiven način prikazala in poudarila tudi fizioterapevtka Maria Hagstromer s Švedske.

Z velikim zanimanjem smo poslušale izpoved življenjske poti nevrologa Karla F. Grossa iz Amerike; predstavil nam je lastne izkušnje z multiplo sklerozo, ki ga spremlja od leta 1999.

Kot sem že dejala, se na svetovnem trgu odvijajo najrazličnejše študije v zvezi z zdravljenjem multiple skleroze. Tako nam je dr. Karl Baum (Nemčija) predstavil že sprejeta kot tudi nova zdravila na svetovnem tržišču. Razvoj farmacevtskih podjetij gre v smer terapije, kjer bi pacient zdravila užival peroralno ter bi bila njihova učinkovitost velika. Zaradi velikega števila mladih z multiplo sklerozo je ta razvoj še kako pomemben in dobrodošel.

Medicinske sestre iz Slovenije smo ob teh predavanjih videle, da delamo prav, da smo na pravi poti pri spremljanju naših pacientov. Slovenija kljub svoji majhnosti sledi svetovnim smernicam zdravljenja in spremljanja pacientov z multiplo sklerozo.

Taka srečanja omogočijo izmenjavo izkušenj ter motivacijo posameznika za prihodnost. Pomembno je, da na pacienta gledamo celovito, predvsem pa ne smemo zanemariti psihičnega vidika stanja posameznika.

S tem prispevkom se nas deset slovenskih medicinskih sester želi najlepše zahvaliti farmacevtski firmi Bayer Schering za možnost udeležbe na svetovnem srečanju, z željo, da bi še naprej tako dobro sodelovali in bili s skupnimi močmi najboljši pri obravnavi naših pacientov z multiplo sklerozo.

Ne nazadnje gre največja zahvala gospe Aniti Pirečnik Noč, ki s strokovnostjo, posluhom in prijateljsko roko vodi vse nas, ki se vsak dan srečujemo s pacienti z multiplo sklerozo!

Anita, najlepša hvala!

Smo pacienti res partnerji v procesu zdravljenja?

Za menoj je že dolgoletna poklicna pot medicinske sestre; v večji meri sem jo preživela z ljudmi, ki jim je bolezen pogosto pomembno spremenila nadaljnje življenje. Pomagati ljudem, ki so bolni, sem si želela že od otroških let, ker sem bila sama velikokrat gostja zdravstvenih ustanov. No, tudi kasneje sem se kar nekajkrat znašla v vlogi pacientke in tako okušala življenje na drugem bregu.

Kot medicinska sestra sem se pogosto srečevala s stiskami pacientov in njihovih svojcev ter jih poskušala razumeti, jim pomagati, svetovati, predvsem pa jih poslušati in slišati. Vedno mi je pacientovo počutje, tako telesno kot duševno, pomenilo temelj za lastno delo. Dandanes pogosto ugotavljamo, tako zaposleni v zdravstvu kot pacienti, da se je prav ta **čut do pacienta zelo spremenil.** Naše delo, delovno okolje in tudi pristop do pacienta so pretežno usmerjeni v zdravljenje bolezni, tj. v medicinski problem in tehnično ter strokovno visoko dovršene storitve. Pacient je pogosto subjekt, ki ga naredi pomembnega predvsem vrsta bolezni. Pri svojem delu pozabljamo na osnovne človeške vrednote, kot so dostojanstvo, spoštovanje ... in ne prepoznavamo pravih oziroma vseh pacientovih potreb. Pri vsem tem pa smo pogosto prepričani, da tak način dela ni sporen, tudi z moralno-etičnega vidika ne.

V zadnjih letih sem večkrat na drugem bregu. Namesto izvajalke zdravstvenih storitev se znajdem v položaju uporabnice. Zaradi dolgoletnega dela v zdravstvu je moj pogled na zdravstveni sistem in zaposlene v njem vedno bolj kritičen. Vem, kaj vse je možno narediti za pacientovo dobro počutje, a le v primeru, če je za to pripravljenost, če se zaposleni zavedajo svoje profesionalne odgovornosti in v pacientu ne vidijo zgolj zlomljene roke, pljučnice ali kake druge zanimive bolezni. V času svojih hospitalizacij sem opazovala zaposlene, se soočala z njihovimi »dobrimi in slabimi dnevi«, se pogovarjala z ostalimi pacienti in vedno sem po odpustu z žalostjo in tesnobo ugotovila, da sem se sama kot pacientka kar dobro znašla. Težko pa je vsem tistim, ki se v tem sistemu ne znajdejo, ker se še vedno bojijo, morda ne znajo ali pa nimajo niti možnosti izraziti svoje težave in potrebe, ki ne poznajo svojih pravic in včasih slepo zaupajo zdravstvenemu osebju v dobri veri, da bodo seveda dobili primerno oskrbo in vse potrebne podatke oziroma bodo obravnavani, kot je potrebno. Dnevi so vedno hitro minevali, dogodki so se oddaljili in tako je tudi mene hitro potegnilo kolesje vsakdana. Pravzaprav sem neprijetne dogodke, svoje ali druge, ki sem jim bila priča, skoraj zavestno potisnila v ozadje in jih spremenila v nekaj, kar se je zgodilo po naključju. Zato sem bila ob kritikah našega zdravstva, še posebej dela medicinskih sester, nemalokrat nejevoljna in sem vztrajno utemeljevala, da stvari le niso takšne, kot jih želi nekdo prikazati. Včasih pa sem le obmolknila, v sebi sem začutila nelagodje in občutek sramu, da sem del tega sistema, v katerem za pacienta ni poskrbljeno na osnovni ravni spoštovanja njegovega dostojanstva, sistema, kjer se soočamo z mačehovsko obveščenostjo in je v njem preveč napak, ki pri ljudeh lahko zapustijo tudi nepopravljive posledice.

Da orkester ne zaigra usklajeno, zadostuje že en sam slab izvajalec. Kako dobro je uigran orkester in koliko je v njem slabih izvajalcev, se hitro sliši. Tudi v zdravstvu (ne)uigranost najprej občuti pacient, posebno takrat, ko je v celoti odvisen od pomoči zdravnikov, medicinskih sester in drugih zdravstvenih strokovnjakov.

V letošnjem letu se mi je prvič zgodilo, da me je bolezen kar za nekaj časa priklenila na posteljo. Zaradi hudih bolečin sem bila večji del hospitalizacije zelo slabo ali skoraj nepomična. Pravijo, da čas celi vsakovrstne rane. Res jih, vendar rana vedno pusti brazgotino, ki občasno skeli, pa naj mine še toliko časa. Sama brazgotine, ki mi jih je pustila zadnja hospitalizacija, zaznavam kot občutke nelagodja in tesnobe, včasih tudi jeze, ki se me polastijo ob spominu na tistih nekaj tednov bivanja v bolnišnici. Moja glavna težava je bila z medicinskega vidika vsekakor dobro obravnavana, toda ljudje nismo stroji, ki čakajo na popravilo. Bolezen prinese tisočero težav, ki jih pacienti doživljamo različno, za tistega, ki se z njimi sooči, pa so vedno obremenjujoče in pomembne. Ne nazadnje je marsikatera bolezen povezana tudi z bolečino, ki vedno pomembno vpliva na pacientovo počutje.

Kar nekaj časa sem se pripravljala, da svoja občutenja prelijem na papir, ker vem, da je med zdravstvenimi delavci več tistih, ki delajo dobro in se v prvi vrsti zavedajo, da delajo s človekom, ki je vsak zase svoj individuum. Pa vendar je treba včasih kaj povedati tudi naglas, povedati, kaj nas je motilo, prizadelo, da se stvari lahko spremenijo, izboljšajo in je narejen korak naprej. Želela sem, da se mi misli prej uredijo in čustva umirijo.

Ko razmišljam o preteklih dogodkih, je zame težko sprejemljivo dejstvo, da se je kljub prizadevanjem za kakovostnejše delo na vseh ravneh zdravstva, pisanju in poročanju o dobrih praksah, kljub težnjam k celostni obravnavi, usmerjeni k pacientu, naporom za timsko delo, kljub profesionalni komunikaciji in vključevanju pacienta kot dejavnega udeleženca v proces zdravljenja, **v neposredni praksi bore malo spremenilo**. Dnevno smo v konfliktu z napisanimi in izrečenimi načeli. Sprašujem se, kako je to mogoče? Kdo je kriv? Kje so razlogi, da se tako čvrsto oklepamo nekih zastarelih pristopov? Smo krivi pacienti, izvajalci, sistem, morda vsi? Morda zato, ker je tako lažje doseči neki cilj, ki pa ni vedno v prid pacientu? S pacientom se ni treba dogovarjati, ampak mu na avtoritativen način le povedati, kaj mora narediti, oziroma ga seznaniti, kakšna je ustaljena praksa v ustanovi. To velja tako za medicinsko obravnavo kot zdravstveno nego, pacienti pa smo pogosto preveč potrpežljivi, ker ne čutimo, da smo enakovredni sogovorniki.

Obremenitve zaposlenih so pogosto zelo velike, vendar pa se je treba vsak trenutek z vso odgovornostjo zavedati, da večino pomanjkljivosti najprej in najbolj občutijo pacienti, še posebej tisti, ki so zaradi stanja svoje bolezni popolnoma odvisni od pomoči zdravstvenih delavcev in zato še bolj ranljivi.

Zaupanje je temelj za sodelovanje pacienta z zdravstvenim timom. Graditi in negovati ga je treba ves čas in ob vsakem stiku. Za to si morata prizadevati obe strani, pacient s posredovanjem informacij o sebi, svojih težavah, doživljanju in občutenju bolezni, ter zdravstveni delavci s profesionalnim pristopom. Če pacientu ne damo te možnosti, lahko doživlja hude stiske, občutek nepomembnosti, brezosebne obravnave, negotovosti, nemoči, nerazumevanja, nespoštovanja ...

Vse to so občutki, ki so mi v času hospitalizacije, poleg bolečine, pogosto priklicali solze v oči ter me psihično in telesno izčrpavali. Na koncu do te mere, da sem utihnila in se nemočna prepustila dnevom, ki so bili neskončno dolgi in težki.

Nerazumljivo in hkrati nedopustno mi je bilo, da se lečeči zdravnik z menoj tako rekoč ni pogovarjal, morda mi je v vsem mesecu za pogovor namenil deset minut. Podatke o mojem zdravljenju je posredoval mimogrede, ali pa sem jih dobila posredno od medicinske sestre. Pomanjkanje informacij samo stopnjuje negotovost. Moja zahteva po natančni razlagi poteka zdravljenja, ki sem jo potem le dobila, pa je bila deležna komentarja, »da pacientka to hoče vedeti«.

Ob prošnjah, naj mi pomagajo odpraviti težave, predvsem bolečino, sem ves čas poslušala, da naj potrpim, da naj bom boljše volje, da vsi pacienti s takšnimi težavami zmorejo to, česar jaz nisem, in tako naprej. Ker se nisem mogla obrniti v postelji, sem ležala na eni strani tako rekoč nekaj dni, dokler mi ni uspelo vstati, iti okoli postelje s pomočjo medicinske sestre (vendar le podnevi, ker ponoči to ni dopustno, na oddelku je le ena medicinska sestra) in tako zamenjati položaj.

V bolnišnici kaj hitro spremeniš svoja osebna merila in tudi navade, če pri tem potrebuješ pomoč. Dva ali trije litri vode ali pa samo trije robčki (za katere ti natančno razložijo, kako jih uporabiti) nadomestijo dnevno tuširanje. Zob, razen zjutraj, imaš ali pa nimaš umitih, če pa ne ješ, to tako ali tako ni potrebno. Ko je kolegica medicinska sestra v intenzivni terapiji spregovorila z menoj, kot s pacientko ne kolegico, jo je vodja takoj poklical, naj gre vendar pripravit posteljo. V intenzivni terapiji je bil zvonec namenjen samo nočnemu času. Popoldne pa si poslušal stokanje pacientov izza zaves in upal, da bo kdo prišel mimo, da ti ne bo treba klicati na ves glas. Ja, tako sem nazadnje klicala medicinsko sestro, ko sem pred skoraj petdesetimi leti ležala v bolnišnici v sobi z dvajsetimi posteljami. Vsako odpiranje vrat je bilo brez kakršnega koli spoštovanja in se je končalo s treskom.

Soočala sem se z veliko nepomembnega, neiskrenega in praznega govorjenja, ki me je le še bolj spravljalo v slabo voljo in me poniževalo. Kljub mojemu prepričevanju, da imam hude bolečine, da določenih stvari resnično nisem sposobna narediti, mi tega večina na oddelku ni verjela (za protibolečinsko terapijo sem morala biti po odpustu ponovno hospitalizirana še v drugi bolnišnici). Ko sem se počasi izvila iz najhujšega, pa sem poslušala, kako dobra sem, ker sem bila v preteklih tednih videti res slabo. S strahom sem pričakovala vsako delovno izmeno in čutila olajšanje, če se je na vratih pokazala medicinska sestra, ki sem ji zaupala in je verjela mojim težavam. Bila je kot sončni žarek in sama sebe nisem prepoznala v svoji hvaležnosti do nje, da mi je vsaj v tisti izmeni s prepričevanjem nadrejenih zagotovila določena zdravila in mi bila v psihično oporo.

Veliko bi lahko še napisala, vendar mislim, da sem pri bralkah in bralcih, kolegicah in kolegih, spodbudila razmišljanje, da se v delovnih okoljih ozrejo okoli sebe, prepoznajo te »rak rane«, poskušajo nanje opozoriti in jih pozdraviti. Saj ko stvari uidejo izpod nadzora, jih je težko odpraviti. **Kot pacientka in medicinska sestra pozivam vse zdravstvene delavce, da smo pri svojem delu načelni in odgovorni zanj. Poskušajmo razumeti, kaj čuti pacient, in ne kaj o njegovem stanju mislimo mi**. Predvsem pa se moramo zavedati, da vedno in povsod v svojih delovnih okoljih delamo kot strokovnjaki le za pacienta, ki ga moramo tudi znati videti, slišati in ga spoštovati. Le tako bomo lahko ustvarili partnerski odnos s pacientom, ki je v večini vedno pripravljen za sodelovanje v procesu zdravljenja.

Vaša pacientka in kolegica (naslov znan uredništvu)

Študentke babištva so praznovale Mednarodni dan babic

Mateja Železnikar, Anita Prajnar, Amira Porič

Tako kot lansko leto smo tudi letos študentke 2. letnika babištva praznovale Mednarodni dan babic. Na ta dan smo se začele pripravljati že v mesecu aprilu. Vodja celotnega projekta je bila Barbara Levstik, ki nas je iz meseca v mesec opominjala, da se 5. maj hitro približuje, zato je treba urediti še veliko zadev. Za uresničitev naše ideje smo se podale na lov za sponzorji. Ko smo jih z nekoliko truda našle, se je vse skupaj šele začelo.

Delati smo si dale majčke oranžne barve z logotipom jabolka, v katerem je bila maternica z otrokom, ki ga je narisala sošolka Vanja Perko. Moto Mednarodnega dneva babic za leto 2008 se je glasil »Zdrave družine – ključ do prihodnosti«, na hrbtni strani majic pa so bili logotipi naših sponzorjev. Ravno tako smo po naročilu dale narediti značke z motivom štorklje, ki v kljunu nosi novorojenčka, z napisom »5. maj, dan babic«. Pripravile pa smo tudi zloženke, s katerimi smo mimoidočim skušale bolj približati naš poklic. Naši dve sošolki sta izdelali tudi dva plakata. Enega smo izobesili v pritličju Visoke šole za zdravstvo, drugega pa v Porodnišnici Ljubljana.

Ko smo le dočakale 5. maj, smo se ob 8. uri zbrale na Visoki šoli za zdravstvo, kjer smo se razdelile v dve skupini. Oborožene z bonboni, baloni, Frutki, svinčniki, radirkami ... (sponzorski prispevki) smo se podale na pot v center Ljubljane in okolico UKC oziroma Porodnišnice Ljubljana. Čeprav nam vreme ni bilo naklonjeno in je deževalo kot iz škafa, smo se vseeno pogumno podale na pot. Skupina, ki se je napotila proti UKC Ljubljana, je naletela na snemalno ekipo POP TV. Sošolka Mojca Polc je spregovorila v kamere. Prispevek je bil objavljen v poročilih 24 ur. Vse skupine so delile promocijski material mimoidočim, ki jih dež ni pregnal z ulic. Svoje delo smo dobro opravile in smo na odziv lahko samo ponosne.

Mednarodni dan babic vsako leto ponuja priložnost, da proslavimo delo in poklic. To leto je posebej usmerjeno k družinam in prihodnjim generacijam. Babica pomaga graditi zdrave družine, kar pomeni, da je ključ do prihodnosti v njenih rokah.

Del dohodnine lahko namenite Zbornici – Zvezi

Zahvaljujemo se vsem tistim, ki ste se odločili, da na osnovi Uredbe o namenitvi dela dohodnine za donacije (Uradni list RS, št. 30/2007 in 36/2007) del dohodnine za leto 2007 (0,5 odstotka) namenite naši stanovski organizaciji.
Če se še niste odločili, komu nameniti del dohodnine, lahko svojo odločitev za dohodnino za leto 2008 sporočite na Davčno upravo. Obvezno napišite davčno številko Zbornice – Zveze: 64578119.

Vsem se zahvaljujemo za prispevek!

Vodstvo Zbornice – Zveze

ELITE IZOBRAŽEVANJE d.o.o.
Verovškova ulica 41
1000 Ljubljana
E-pošta: elite.klara@siol.net
Telefon: 01/515 55 45 ali 041/706 615
Telefax: 01/515 55 40

Boljše poznavanje samega sebe nam pomaga razumeti, zakaj so medčloveški odnosi včasih tako zapleteni in težavni. Sprejemanje odgovornosti za konflikte in težave v medosebnih stikih je pomemben korak k pozitivni spremembi-
- naredite prvega in se nam pridružite na 8-urnem seminarju

UČINKOVITA KOMUNIKACIJA V ZDRAVSTVENEM TIMU

Kaj so o učni delavnici povedali naši udeleženci?
"Zelo koristno za osebno rast in boljšo komunikacijo med sodelavci."
"Lepo podano, nisem se počutila izpostavljeno."
"Takega seminarja bi se morali udeležiti vsi zaposleni na vseh nivojih."
"Znanje, ki sem ga danes pridobila, mi bo pomagalo obvladovati stres v službi."
"Sedaj vem, kako pomembna je komunikacija za uspešno opravljanje dela."

KDAJ IN KJE ? 24. septembra 2008 v Ribnem
15. oktobra 2008 v Zrečah
21. oktobra 2008 v Šempetru pri Gorici

PROGRAM IN VSEBINA

8.45	**Sprejem udeležencev**
9.00-16.30	***Delovno mesto-oder***
	Neverbalna komunikacija
	moč prvega vtisa, spostavljanje in vzdrževanje dobrega stika
	Verbalna komunikacija
	govorimo isti jezik, a se pogosto ne razumemo - zakaj?
	Moč besed
	beseda zdravi, beseda rani
	Poslušanje, pomemben del komunikacije
	Sendvič vrnitveno sporočilo
	dobro povedana kritika je hrana zmagovalcev
	Samospoštovanje in komunikacija
	sogovornika vidimo le tako, kot vidimo sebe
	Kako skrbimo za svojo zdravo samopodobo nekaj uporabnih namigov
16.30-16.45	***Sklepseminarja z anketiranjem in s podelitvijo potrdil***

VODITELJICA Klara Ramovš, profesorica andragogike, mojstrica poslovne komunikacije
PRIJAVITE SE TAKO, da nam sporočite svoje ime, priimek, e-naslov, delovno mesto in natančen naziv ter naslov plačnika. **Število udeležencev je omejeno.**

KOTIZACIJA je z 20% DDV 216 evrov, za fizične osebe pa 30% manj. V ceno je všteto
še seminarsko gradivo, kosilo, kava in napitek ob prvem odmoru. Račun vam bomo poslali po opravljeni storitvi.

UGODNOST: Vsak nadaljnji udeleženec iz iste ustanove in naši dosedanji udeleženci plačajo 10% manj.

društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov NOVA GORICA

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV NOVA GORICA
vabi na strokovno srečanje

MEDICINSKA SESTRA IN ETIČNE DILEME,

ki bo 2.10.2008 v Novi Gorici v prostorih Območne obrtne zbornice,Ulica Gradnikove brigade 6, 5000 Nova Gorica

PROGRAM:

8.00-8.50	Registracija udeležencev
8.50-9.00	Uvod
9.00-10.30	**Načela in standardi Kodeksa etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije v praksi zdravstvene nege,** Marina Velepič, viš. med. ses.
10.30-11.15	**Odgovornost medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov,** Sandra Naka, prof.zdr. vzg.
11.15-12.15	Kosilo
12.15-13.45	**Meje mojega jaza so meje mojega komuniciranja,** Vera Štebe, viš. med. ses., prof.ped.
13.45-14.30	**Vplivi okolja na etične odločitve posameznika,** Sandra Naka, prof. zdr. vzg
14.30- 15.15	Razprava in poročanje skupin

Splošne informacije:
Strokovno srečanje je prvenstveno namenjeno članom društva MSBZT Nova Gorica. Prispevek znaša za člane društva 35 EUR, člane ostalih društev 51 EUR, nečlane Zbornice – Zveze 76 EUR. Prispevek se poravna po izstavljenem računu. Prijave pošljite na: Renata Trampuž, ZD Ajdovščina, Tovarniška cesta 3, 5270 Ajdovščina (s splošno prijavnico objavljeno v Utripu). Ob prijavi navedite številko članske izkaznice, naslov plačnika prispevka in njegovo davčno številko. Prijave sprejemamo do 25. septembra 2008 oz. do zasedbe mest (90 udeležencev). Program strokovnega srečanja je v postopku pridobivanja licenčnih točk pri Zbornici – Zvezi.

Vljudno vabljeni!

Predsednica Društva MSBZT Nova Gorica
Renata Trampuž

Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice

organizira 1. mednarodno znanstveno konfrenco s področja raziskovanja v zdravstveni negi in zdravstvu z naslovom

TEORIJA, RAZISKOVANJE IN PRAKSA – TRIJE STEBRI, NA KATERIH TEMELJI SODOBNA ZDRAVSTVENA NEGA

THEORY, RESEARCH AND PRACTICE – THE THREE PILLARS OF CONTEMPORARY NURSING CARE

Mednarodna znanstvena konferenca bo potekala v **četrtek 25. 09. in v petek 26. 09. 2008 v konferenčni dvorani Panorama v Best Western Premier hotel Lovec**, Ljubljanska cesta 6, Bled.

Registracija udeležencev bo potekala v četrtek med 7.30 in 9.30 uro v preddverju hotela Lovec.

Četrtek 25. 09. 2008 – PLENARNI DEL
(predavanja tujih predavateljev bodo simultano prevajana)

9.30 – 9.50 **Slavnostni nagovori in pozdravi**
doc. dr. Brigita Skela Savič
dekanja Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice
Mojca Kucler Dolinar
ministrica za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Republike Slovenije, pokroviteljica mednarodne znanstvene konference
Tomaž Tom Menciger
župan Občine Jesenice
Darinka Klemenc
predsednica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Peter Požun
državni svetnik za področje zdravstva, Državni svet Republike Slovenije
Veronika Pretnar Kunstek
članica boarda direktorjev ICN/Mednarodni svet medicinskih sester

Moderatorja: Darinka Klemenc, dr. Angela Kydd
9.50 – 10.15
dr. Andrea Thiekotter, Carinthia University of Applied Sciences, Austria
THE CONNECTION BETWEEN THEORY, RESEARCH AND PRACTICE OF NURSING: ABOUT ITS NECESSITY AND MEANING

10.15 – 10.40
dr. Brigita Skela Savič, College of Nursing Jesenice, Slovenia
THEORY, RESEARCH AND PRACTICE - THE VIEW OF RESPONSIBILITY FOR HEALTH CARE MANAGEMENT AND MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION
10.40 – 11.05
dr. Melanie Deutmeyer, Carintia University of Applied Sciences, Austria
EVIDENCE AND RESEARCH BASED EDUCATION IN NURSING

11.05 – 11.20 RAZPRAVA
11.20 – 11.50 ODMOR

Moderatorja: dr. Saša Kadivec, dr. Carolyn Gibbon
11.50 – 12.15
dr. Alice Kiger, University of Aberdeen, Scotland
RESEARCHING THE NEEDS AND EXPERIENCES OF PATIENTS, FAMILIES AND NURSES IN CRITICAL CARE SETTINGS

12.15 – 12.40
dr. Bernard Gibbon, University od Central Lancashire, United Kingdom
A CRITICAL OVERVIEW OF UK STROKE SERVICE MODEL

12.40 – 13.05
dr. Angela Kydd, The University of the West of Scotland, Scotland
THE ANXIETIES OF FRAIL OLDER PEOPLE IN TRANSITION

13.05 – 13.20 RAZPRAVA
13.20 – 14.30 KOSILO

Moderatorja: dr. Majda Pajnkihar, dr. Alice Kiger
14.30 – 14.55
dr. Marija Zaletel, University of Ljubljana, Slovenia
COMMUNICATION BETWEEN RESIDENTS OF NURSING HOME AND THEIR CAREGIVERS

14.55 – 15.25
mag. Tamara Štemberger Kolnik, dr. Majda Pahor, dr. Barbara Domanjko, Renata Batas, Boža Hribar, mag. Andreja Kvas, Darinka Klemenc, Suzana Majcen Dvoršak, Dragica Tomc Šalamun, Nika Škrabl, Mojca Trček, Klara Bavčar, Lea Zver, Nurses and Midwives Association of Slovenia
NATIONAL RESEARCH: THE LIFE QUALITY OF PEOPLE WITH STOMA IN SLOVENIA

15.25 – 15.50
mag. Radojka Kobentar, University Psychiatric Hospital, Slovenia
LIFESTYLE OF PATIENTS WITH CHRONIC MENTAL DISORDER

15.50 – 16.10
mag. Ana Habjanič, University of Maribor, Slovenia
QUALITATIVE RESEARCH IN NURSINGNG CONTENT ANALYSIS
16.10 – 16.25 RAZPRAVA
16.25 – 16.50 ODMOR

Moderatorja: Veronika Pretnar Kunstek, dr. Bernard Gibbon
16.50 – 17.10
mag. Jožica Ramšak Pajk, College of Nursing Jesenice, Slovenia
MENTORING FROM STUDENT'S AND MENTOR'S PERSPECTIVE
17.10 – 17.35
dr. Carolyn Gibbon, University of Central Lancashire, United Kingdom
USE OF TECHNOLOGICAL RESOURCES: A CASE STUDY REPORTING THE LINK BETWEEN THEORY, PRACTICE AND RESEARCH

17.35 – 17.55
dr. Bojana Filej, University of Maribor, Slovenia
ARE WE DEPENDENT OF OURSELVES OR OTHERS WHEN WE ARE INTRODUCING CHANGES IN THE ORGANIZATION?

17.55 – 18.15
dr. Saša Kadivec, University clinic of respiratory and allergic diseases Golnik and College of Nursing Jesenice, Slovenia
RESEARCH IN NURSING CARE MANAGEMENT

18.15 – 18.30 RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK

20.00
VEČERJA ZA UDELEŽENCE KONFERENCE V RESTAVRACIJI PANORAMA NA BLEDU

Petek, 26. 09. 2008 – predavanja bodo potekala v predavalnici Panorama 1 in Panorama

PANORAMA 1 - 26.9.2008

8:30:00	**ZAČETEK MEDNARODNE ZNANSTVENE KONFERENCE** **MODERATOR: Katarina Lokar** **Sklop: RAZISKOVANJE**
8.30-8.50	mag. Andreja Kvas, Darinka Klemenc Raziskovalni projekti Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana v letih od 1999 do 2008
8.50-9.10	mag. Darja Ovijač, mag. Andreja Kvas, dr. Majda Pahor Raziskovanje medpoklicnega sodelovanja med zdravstvenimi delavci v Sloveniji
9.10-9.30	dr. Suzana Mlinar, dr. Mateja Videmšek, dr. Damir Karpljuk Delovni pogoji in osebna ocena zdravstvenega stanja medicinskih sester, zaposlenih v intenzivnih enotah
9.30-9.50	mag. Melita Peršolja Černe Kakovost socialne mreže medicinske sestre v bolnišnici
9.50-10.10	Miljenko Križmarić, Gabrijela Valenčič, Dean Horvat Standardi ali smernice - statične ali dinamične strukture v znanstveno raziskovalnem delu
10.10-10.25	**RAZPRAVA**

10.25-11.00	**ODMOR**
	MODERATOR: mag. Radojka Kobentar Sklop: PROMOCIJA ZDRAVJA
11.00-11.20	Mateja Bahun, mag. Jožica Ramšak Pajk Učenje za zdravje pri kronični nenalezljivi bolezni (sladkorna bolezen)
11.20-11.40	Zvonka Fekonja Vloga patronažne medicinske sestre pri obravnavi bolnika z debelostjo
11.40-12.00	Nataša Vidnar S coachingom do zadovoljstva in uspešnosti v zdravstveno vzgojnih delavnicah
12.00-12.20	Dominika Jakl Individualno zdravstveno varstvo adolescentov - vidik prehranjevanja
12.20-12.40	Zvezdana Vražič, mag. Milica Lahe, dr. Verena Koch Z zdravo prehrano in gibanjem do normalne telesne teže mladostnika in otroka
12.40-12.55	**RAZPRAVA**
12.55-14.15	**KOSILO**
	MODERATOR: Karmen Romih
	Sklop: ETIKA
14.15-14.35	Lucija Matič Koncept človeka v zdravstveni negi
14.35-14.55	mag. Peter Markič Altruizem, empatija in odnos do psihologije pri študentih Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice
14.55-15.15	Boris Miha Kaučič, dr. Brigita Skela Savič Vrednote študentov Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice in njihov odnos do načela pravičnosti in etičnega ravnanja v kliničnem okolju
15.15-15.35	dr. Suzana Mlinar, dr. Marija Bohinc Zaznavanje etičnih problemov rednih študentov zdravstvene nege na klinični praksi
15.35-15.50	**RAZPRAVA**
15.50-16.20	**ODMOR**
	MODERATOR: Tamara Lubi
	Sklop: MANAGEMENT
16.20-16.40	Aleksandra Soršak Management v izobraževalno vzgojnem procesu: Integracija disciplinskega managementa na Srednji zdravstveni šoli Juge Polak v Mariboru
16.40-17.00	Natalija Kirbiš, Tamara Lubi, Boris Miha Kaučič Vseživljenjsko izobraževanje - izziv ali breme za medicinske sestre v Zdravstvenem domu dr. Adolfa Drolca Maribor?
17.00-17.20	Simona Videnšek Prepoznavnost fizioterapevtskega poklica skozi oči uporabnika fizioterapevtskih storitev v UKC Maribor
17.20-17.30	**RAZPRAVA**
PANORAMA 2	26.9.2008
	MODERATOR: mag. Jožica Ramšak Pajk
	Sklop: MENTORSTVO
8.30-8.50	Helena Skočir, Sabina Ličen, mag. Irena Trobec Delovna organizacija kot učni zavod
8.50-9.10	Dubravka Sancin Visokošolski učitelj Fakultete za zdravstvene vede spodbuja študente k aktivnosti
9.10-9.30	Andreja Gruden, Urška Bogataj, Aleksandra Ferfolja Izkušnje z mentorskim delom v času kliničnih vaj "Zdravstvena nega in mentalno zdravje" Visoke šole za zdravstvo Izola, ki se izvajajo v Psihiatrični bolnišnici Idrija
9.30-9.50	mag. Ljiljana Leskovic Povezovanje in vključevanje domov za ostarele v vlogi izvajalca kliničnih vaj
9.50-10.10	Katja Skinder Savić, Katarina Lokar, dr. Brigita Skela Savič, Marija Mežik Veber Vrednotenje študenta na klinični praksi
10.10-10.25	**RAZPRAVA**
10.25-11.00	**ODMOR**
	MODERATOR: dr. Bojana Filej
	Sklop: RAZISKOVANJE
11.00-11.20	Darinka Klemenc, mag. Andreja Kvas Vodenje raziskovalne skupine pri Društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana - desetletne izkušnje
11.20-11.40	mag. Andreja Čufar Teorija, praksa in raziskave na področju z zdravili povezanih problemov
11.40-12.00	mag. Vesna Čuk Zasnova obvladovanja neželenih dogodkov pri zdravstveni negi v psihiatričnih bolnišnicah
12.00-12.20	mag.Teja Zakšek Predstavitev učenja na osnovi problema kot primerne učne strategije za učenje in ocenjevanje v babištvu
12.20-12.40	dr. Tatjana Welzer Družovec, Marko Hölbl, Brane Klopčič, dr. Boštjan Brumen Poučevanje informacijsko komunikacijskih tehnologij v zdravstveni negi – povezava med teorijo, prakso in raziskovanjem
12.40-12.55	**RAZPRAVA**
12.55-14.15	**KOSILO**
	MODERATOR: mag. Irena Trobec
	Sklop: TEORIJA IN PRAKSA
14.15-14.35	Doroteja Rebec Razhajanje med teorijo in prakso - vloga predavatelja - praktika
14.35-14.55	dr. Saša Kadivec, Marta Bratkovič, dr. Mitja Lainščak Kako zares poteka zdravljenje s kisikom na domu
14.55-15.15	mag. Teja Zakšek, mag. Ana-Polona Mivšek, Tita Stanek Zidarič Na dokazih temelječi primeri obporodne oskrbe in njihovo uresničevanje v praksi
15.15-15.35	Aleksander Jus, Damjan Lešnik Uporaba negovalnih diagnoz v reševalni službi
15.35-15.50	**RAZPRAVA**
15.50-16.20	**ODMOR**
	MODERATOR: Nataša Vidnar
	Sklop: MANAGEMENT
16.20-16.40	Brane Klopčič, dr. Tatjana Welzer, Marko Hölbl Varstvo osebnih podatkov v okviru ambulantnega zdravljenja
16.40-17.00	mag. Marjan Sternad, mag. Matjaž Knez, dr. Bojan Rosi Pomen menedžmenta logistike v bolnišnicah
17.00-17.20	Almedina Nalić, Jože Šimenko Sistemi zdravstvenega varstva na evropskih tleh s poudarkom na slovenskem
17.20-17.30	**RAZPRAVA**

Uradna jezika mednarodne znanstvene konference sta angleški in slovenski jezik. Plenarna predavanja tujih predavateljev bodo simultano prevajana.

Na mednarodno znanstveno konferenco se lahko prijavite preko prijavnice, ki je objavljena v informativnem biltenu Utrip ali preko e-prijavnice, ki je objavljena na spletni strani Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice, www.vszn-je.si v rubriki Dejavnosti. Klasično prijavnico je potrebno poslati na sedež **Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice, Cesta železarjev 6, 4270 Jesenice** ali po faksu na št.: **04 5869 363**. Prijave sprejemamo do zasedbe prostih mest. Število mest na mednarodni znanstveni konferenci je omejeno. Programski odbor si pridružuje pravico do manjših programskih sprememb.

Kotizacija za aktivne in pasivne udeležence znaša:
prijava po 01. 09. 2008 Aktivni udeleženci **250 EUR** Pasivni udeleženci **280 EUR 300 EUR**

V kotizacijo so vključena predavanja in simultano prevajanje, kosilo, večerja, pogostitev v odmorih, potrdilo o udeležbi, zbornik predavanj. Kotizacijo je potrebno poravnati na transakcijski račun Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice, Cesta železarjev 6, 4270 Jesenice na številko: **07000-0001033819, sklic 00-760106**. Račun boste prejeli po konferenci. Udeleženci konference si lahko prenočišča rezervirajo v Best Western Premiern hotel Lovec ali Best Western hotel Kompas, kjer lahko uveljavljajo 10% popust. Dodatne informacije na: booking@kompas-lovec.eu – 04 578 21 07 (ga. Kristina Bogataj). Dodatne informacije o mednarodni znanstveni konferenci dobite na št.: 04 5869 360 ali po e-pošti: dekanat@vszn-je.si.

Ustvarjajte z nami prihodnost zdravstvene nege.

Programski odbor konference: *doc. dr. Brigita Skela Savič, predsednica, Darinka Klemenc, prof. dr. Alice Kiger, Tamara Lubi, Veronika Pretnar Kunstek, dr. Saša Kadivec, mag. Irena Trobec, prof. dr. Melanie Deutmeyer, mag. Jožica Ramšak Pajk, dr. Majda Pajnkihar, Branka Rimac.*

Organizacijski odbor konference: *Boris Miha Kaučič, predsednik, Marija Mežik Veber, Karmen Romih, Marjetka Burkelc, Katja Skinder Savić, mag. Barbara Habe Sintič, Suzana Kovačič, Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice*

doc. dr. Brigita Skela Savič, l. r. *D E K A N J A*

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Vidovdanska 9, 1000 Ljubljana, tel/fax +01/231 6055;
E-mail: tajnistvo@zbornica-zveza.si
1.obvestilo - SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V MANAGEMENTU
organizira dvodnevno izobraževanje

ALI POTREBUJEMO SPREMEMBE NA PODROČJU VODENJA ZAPOSLENIH V ZDRAVSTVU? – IZZIV ZA VODJE TRETJE GENERACIJE MANAGEMENTA V ZDRAVSTVU

Izobraževanje bo potekalo v sredo, 05. 11. in v četrtek, 06. 11. 2008, v kongresnem centru Olimia, dvorana Primula, v termah Olimje, Zdraviliška cesta 24, Podčetrtek, s pričetkom ob 10. uri.

SREDA 05. 11. 2008

08.30 – 10.00 Registracija udeležencev izobraževanja

10.00 – 10.10 **Uvodni nagovori**
Boris Miha Kaučič, predsednik Sekcije medicinskih sester v managementu, Zbornica-Zveza
Darinka Klemenc, predsednica Zbornice-Zveze
Peter Požun, državni svetnik za področje zdravstva, Državni svet Republike Slovenije, podpredsednik Zbornice-Zveze, predstavnik Slovenije v ENDA (Evropsko združenje direktorjev zdravstvene nege)

Moderatorica: dr. Bojana Filej

10.10 – 10.30 Položaj in vloga managementa v zdravstveni in babiški negi v zadnjih desetih letih z vidika Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Darinka Klemenc, Zbornica-Zveza

10.30 – 10.50 Položaj in vloga managementa v zdravstveni in babiški negi v zadnjih desetih z vidika Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije
Jelka Mlakar, Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije

10.50 – 11.10 Pogled vodilnih medicinskih sester bolnišnic na položaj in vlogo managementa zdravstvene nege zadnjih deset let
Erna Kos Grabnar, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego pri Ministrstvu za zdravje RS

11.10 – 12.00 Ali potrebujemo spremembe na področju vodenja zaposlenih v slovenskem zdravstvu?
doc. dr. Brigita Skela Savič, Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice

12.00 – 12.10 RAZPRAVA

12.10 – 12.40 ODMOR

Moderatorica: dr. Saša Kadivec

12.40 – 13.20 Ali smo pri uvajanju sprememb v organizacijo odvisni od sebe ali od drugih?
dr. Bojana Filej, Fakulteta za zdravstvene vede, Univerza v Mariboru

13.20 – 14.05 Spremembe v vodenju – medgeneracijsko komuniciranje, generacija Y
mag. Suzana Štular, Vaš partner s. p.

14.05 – 14.20 RAZPRAVA

14.20 – 15.30 KOSILO (vključeno v kotizacijo)

Moderatorica: dr. Brigita Skela Savič

15.30 – 16.00 Zakaj se sodobne organizacije odločajo za pridobitev mednarodnega standarda »Investor in people«? Modna muha ali pomemben element učinkovitega vodenja zaposlenih?
mag. Suzana Štular, Vaš partner s.p.

16.00 – 17.00 Načrtovanje kariere kot dialog med zaposlenimi in organizacijo
dr. Daniela Brečko, Planet GV d.o.o.

17.00 – 17.45 Partnersko sodelovanje z zaposlenimi – primeri dobre prakse v bolnišnici Golnik KOPA
dr. Saša Kadivec, KOPA Golnik, Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice

17.45 – 18.00 RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK

18.00 – 19.00 VOLILNI OBČNI ZBOR SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER V MANAGEMENTU

20.30 DRUŽABNO SREČANJE NA JELENOVEM GREBENU (ob prijavi navedite, če se boste udeležili družabnega srečanja, doplačilo 20 EUR ob plačilu kotizacije)

ČETRTEK 06. 11. 2008

Moderatorica: Darinka Klemenc

09.30 – 09.55 Regulacija poklicne dejavnosti, licence kot orodje managementa zdravstvene nege
Peter Požun, Zbornica-Zveza

09.55 – 10.20 Strokovni nadzori, kot priložnost izboljševanja kakovosti managementa zdravstvene nege
Peter Požun, Zbornica-Zveza

10.20 – 10.45 Strokovni nadzori, kot priložnost izboljševanja kakovosti – izkušnje Zbornice-Zveze
Irena Buček Hajdarević

10.45 – 11.00 RAZPRAVA

11.00 – 11.30 ODMOR

Moderator: Peter Požun

11.30 – 11.45 Ali v slovenskem prostoru potrebujemo magistrski študij Zdravstveni menedžment?
doc. dr. Brigita Skela Savič, Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice

11.45 – 12.50 Veščine timskega dela, coachinga in NLP-ja za vodje v zdravstvu mag. Marija Turnšek Mikačić

12.50 – 13.00 RAZPRAVA

13.00 – 14.30 KOSILO (vključeno v kotizacijo)

Moderatorica: Nataša Vidnar

14.30 – 16.45 Veščine vodje: Poslovno pogajanje in lobiranje
Klemen Belhar, Šola retorike

16.45 – 17.00 RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK STROKOVNEGA SREČANJA

18.00 1. SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER V MANAGEMENTU

Na izobraževanje se lahko prijavite preko prijavnice, ki je objavljena v informativnem biltenu Utrip ali preko e-prijavnice, ki je objavljena na spletni strani Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije na naslovu, www.zbornica-zveza.si.

Klasično prijavnico lahko pošljete po faksu na št. 02 6136 984 ali po pošti na naslov: gospa Nataša Vidnar, Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor, Ulica talcev 9, 2000 Maribor ali skenirano po e-pošti na naslov: vidnar@amis.net. Prijave sprejemamo do zasedbe prostih mest. Število mest na seminarju je omejeno.

Kotizacija za seminar znaša za člane Zbornice-Zveze 160 EUR z DDV. Za nečlane Zbornice-Zveze znaša kotizacija 320 EUR z DDV. V kolikor se boste udeležili družabnega srečanja je kotizacija 180 EUR z DDV, oz. za nečlane 340 EUR z DDV.

Kotizacijo je potrebno poravnati na transakcijski račun Zbornice-Zveze na številko: 02031-0016512314, sklic na številko 00-12032. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico, številko odločbe o licenci in potrdilo o plačani kotizaciji.

Izobraževanje je v postopku pridobitve licenčnih točk na Zbornici-Zvezi. Udeležba se upošteva pri napredovanju.

Udeleženci izobraževanja lahko uveljavljajo 20% popust pri nočitvi v hotelu Sotelia. Rezervacije na številko 03 829 78 36, e-pošta: booking@terme-olimia.com. Rok za rezervacijo sob je 22. 10. 2008.

Dodatne informacije: g. Boris Miha Kaučič (051 394 363), e-pošta: kaucic@amis.net ali ga. Nataša Vidnar (051 394 227), e-pošta: vidnar@amis.net

Programsko - organizacijski odbor
Boris Miha Kaučič, Darinka Klemenc, Peter Požun, Nataša Vidnar

Prijazno vabljeni,

Predsednik sekcije: Boris Miha Kaučič
Predsednica Zbornice-Zveze: Darinka Klemenc

DRUŠTVO ZA OSKRBO RANSLOVENIJE - DORS
VAS VABI NA DVODNEVNI MEDNARODNI SIMPOZIJ Z UČNIMI DELAVNICAMI, KI BO **3.10. in 4.10.2008** v **HOTELU JAMA V POSTOJNI**

MEDNARODNI SIMPOZIJ OKUŽBA RAN

Program: Petek, 3.10.2008

9:00 - 9:55	**Registracija udeležencev**
9:55 - 10:00	**Pozdravni govor** Vanja Vilar, predsednica društva
10:00 - 10:20	**Kirurško zdravljenje okuženih ran** prim. Ciril Triller, dr.med.
10:20 - 10:40	**Zdravljenje bolnika z okužbo pooperativne rane po kardiokirurški operaciji,** dr. Saša Borović, dr.med.
10:40 - 11:00	**Vnetje pooperativne rane po operaciji dojke,** Andraž Perhavec, dr.med.
11:00 - 11:20	**Okužba kirurške rane kot kazalnik kakovosti,** prim.mag. Miran Rems, dr.med.
11:20 - 11:35	**Razprava**
11:35 - 12:00	Odmor
12:00 - 12:20	**Kronične rane in uporaba antibiotikov** Ivan Prelog, dr.med. mag. Iztok Štrumbel, dr.med.
12:20 - 12:40	**Okužbe malignih kožnih ran** Milena Kerin Povšič, dr.med., spec.anesteziolog
12:40 - 13:00	**Mikrobiologija kroničnih ran** Jerneja Fišer, dr.med., spec. klin. mikrobiologije
13:00 - 13:20	**Primerjava rezultatov mikrobioloških preiskav glede na metodo odvzema** Oti Mertelj, dipl.m.s., Helena Ribič, dr.med., spec.klin.mikrobiologije prim. mag. Miran Rems, dr.med.
13:20 - 13:35	**Razprava**
13:35 - 15:00	Odmor za kosilo (v lastni režiji)
15:00 - 15:20	**Okužba venske in mešane golenje razjede** asist. mag. Nada Kecelj-Leskovec, dr.med. Branko Pirš, dr.med. prof.dr. Miloš Pavlović, dr.med.
15:20 - 15:40	**Okužba razjede na diabetični nogi** Melita Hohnjec, dipl.m.s. dr. Vilma Urbančič Rovan, dr.med. Mira Slak
15:40 – 16:00	**Vnetja ran pri onkoloških bolnikih** Helena Uršič, viš.med.ses. dr. Erik Brecelj, dr.med.,spec.kirurg Maja Vrhovnik, dipl.m.s.
16:00 - 16:20	**Okužba razjede zaradi pritiska** Vanja Vilar, viš.med.ses., dipl.ekon., ET
16:20 - 16:35	**Razprava**
16:35 - 16:55	**Zdravstvena nega okuženih ran** Branka Rupnik, dipl.m.s. Adrijana Debelak, dipl.m.s.
16:55 - 17:15	**Vloga srebra pri zdravljenju okužene rane** Sandra Marinović Kulišić, dr.med. prof.dr. Jasna Lipozenčić, dr.med.
17:15 - 17:35	**Vloga terapije z negativnim pritiskom pri okuženih ranah,** Helena Peric, viš.med.ses., univ.dipl.org.dela
17:35 - 17:55	**Nova sodobna obloga s srebrom za zdravljenje okuženih ran** Satelitsko predavanje Molnlycke Health Care Group Christian Pogats
17:55 - 18:10	**Razprava**
18:15	**Občni zbor**
19:30	Skupna večerja

Sobota, 4.10.2008
UČNE DELAVNICE

9:00 - 9:45	**Oskrba okužene rane** Valencia stoma Medical Suzana Dvoršak Majcen, viš.med.ses.
9:45 - 10:30	**Učinkovito preprečevanje in zdravljenje okuženih ran** Smith & Nephew Helena Peric, viš.med.ses. univ.dipl.org.dela
10:30 - 11:15	**Ščitimo kožo. Celimo rane.** 3 M Matjaž Prešeren, vmt
11:15 - 11:45	Odmor
11:45 - 12:30	**Prednosti in uporaba 3 D distančne mrežice Sorbion Plus** Sorbion Austrija Miha Kostanjevec
12:30 - 13:15	**Merjenje gleženjskega indeksa** asist. mag. Nada Kecelj-Leskovec, dr.med.
13:15 - 14:00	**Diabetično stopalo - preventiva in zdravstvena nega** Melita Hohnjec, dipl.m.s. Branka Rupnik, dipl.m.s. Adrijana Debelak, dipl.m.s.
14:00	Zaključek

Splošne informacije: Kotizacija vključno z DDV je:
150 EUR za člane DORS-a
180 EUR za nečlane.
Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Društva za oskrbo ran Slovenije, Cigaletova ulica 9, 1000 Ljubljana Številka TR: 02012-0254085451, Sklic na številko 00 002008 odprt pri NLB. Prijave pošljite do 30.9.2008 po elektronski pošti: bajecmojca@gmail.com ali na naslov društva: Društvo za oskrbo ran Slovenije, Cigaletova ulica 9, 1000 Ljubljana. Ob registraciji je potrebno predložiti potrdilo o plačani kotizaciji (virman).
Seminar je v postopku dodelitve licenčnih točk pri Zdravniški zbornici Slovenije, ter vpisa v register strokovnih izobraževanj pri Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije.

Hotelska namestitev
Hotel JAMA, Jamska cesta 30, Postojna
Tel: 05 7000 103, Fax: 05 7000 130
e-mail: sales.dpt@turizem-kras.si

Organizacijski odbor:
Vanja Vilar, Branka Kokalj, Mojca Bajec

Strokovni odbor: Nada Kecelj Leskovec, Ciril Triller
Neva Gavrilov, Maja Vrhovnik

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V ENDOSKOPIJI
vas vljudno vabi na

2. KONGRES MS IN ZT V ENDOSKOPIJI Z MEDNARODNO UDELEŽBO,

KI BO NA BLEDU OD 3.- 4. OKTOBRA 2008

Petek 3. oktober 2008
8.00-9.00 Registracija

9.00 - 10.45 1.SKLOP predavanj:
Predsedstvo: C. Bobnar Sekulič, I. F. Nadižar

9.00 – 9.20 **Uvod in pozdrav:** Stanka Popovič, Borut Štabuc

9.20 - 9. 40 **Zdravstvena vzgoja pacientov pri prepoznavanju znakov KRK:** D. Hrustanovič, dipl.m.s.

9. 40 – 10.00 **Priprava hospitaliziranih pacientov na GE preiskave:** D. Lovrič, dipl.m.s.

10.00 – 10.20 **Sprostitvena dihalna tehnika kot pomembna fizična in psihična priprava pacienta na endoskopske posege:** D. Lorber, dipl.m.s.

10.20 – 10.40 **Kirurško zdravljenje KRK:** prof. dr. M. Omejc, dr.med.

Diskusija
Odmor

11.15 - 12.50 2. SKLOP predavanj
Predsedstvo: S. Popovič, T. Gjergek

11.15 – 11.45 **Pomembnost upoštevanja etičnih načel v endoskopiji:** C. Neumann, Anglija

11.45 – 12.05 **Pomen prehrane pri nastanku KRK:** as. mag. Z. Štor, dr. med

12.05 – 12.25 **Celostna priprava pacienta na operacijo črevesa in danke:** S. Kazić, dipl.m.s.

12.25 – 12.45 **Kako pripraviti dobro predstavitev:** J. Brljak, univ.dipl.m.s., Hrvatska

Diskusija
12.50 - 14.00 Kosilo
Satelitski simpozij KRKA

15.30 - 17.00 3. SKLOP predavanj
Predsedstvo: J. Mesarič Đurič, A. Kunst

15.30 – 15.50 **Zdravstvena nega bolnika operiranega zaradi kolorektalnega karcinoma:** I. F. Nadižar, dipl.m.s.

15.50 – 16.10 **Zdravstvena nega pacienta s KRK na sistemskem zdravljenju- študija primera:** K. Dobnik, dipl.m.s.

16.10 – 16.30 **Biološka zdravila v gastroenterologiji- študija primera:** C. Bobnar Sekulič, dipl.m.s.

16.30 – 16.50 **Zdravljenje KRK s kemoterapijo:** prof. dr. B. Štabuc, dr. med.

Diskusija
Svečana večerja

Sobota 4. oktober 2008
8.00- 14.00 Satelitski simpozij Olympus

9.30 - 11.35 4. SKLOP predavanj
Predsedstvo: M. Primožič Petrinec, S. Kazič

9.30 – 9.50 **GERB- prehrana in sprememba življenjskega sloga:** J. Mesarič Đurič, dipl.m.s.

9.50 - 10.10 **Zdravstvena nega otroka z eozinofilno enteropatijo:** A. Kunst, dipl.m.s., K. Media, dipl.m.s.

10.10. – 10.30 **Kakovost življenja po transplantaciji jeter:** J. Kotar, dipl.m.s.

10.30 – 10.50 **Mikrobiološko vzorčenje vode v endoskopiji- raziskava:** M. Primožič Petrinec, dipl.m.s.

10.50 – 11.10 **Pozitronska emisijska tomografija v diagnostiki KRK:** S. Vernik, dipl.m.s.

11.10 – 11.30 **Nacionalna poklicna kvalifikacija- predstavitev in poročilo:** S. Popovič, dipl.m.s., T. Gjergek, dipl.m.s.

Diskusija
11.35 - 12.00 Odmor

12.00 - 14.00 PLENARNO ZASEDANJE: Poročila sekcij
Predsedstvo: B. Štabuc, S. Markovič, S. Repše, S Popovič

12.00 – 12.20 **Presejanje KRK v Veliki Britaniji:** D. Campbell, Anglija

12.20 – 12.40 **Presejanje KRK v Sloveniji,** J. Maučec – Zakotnik, dr. med.

12.40 – 13.00 **Prihodnost pri zdravljenju hepatobiliarnih in pankreatičnih bolezni,** L. Lundell, dr.med.

13.00 – 13.20 **Novosti v gastrointestinalni endoskopiji,** M. Stefanovič, dr.med.

13.20 – 13.40 **Predstavitev posterjev,** D. Dajčman, dr. med.

13.40 – 14.00 **Organizacija dela in standardi na oddelku za endoskopijo,** Stefanovič Milan, dr.med.

14.00 Zaključek kongresa

Splošne informacije

Program kongresa je v postopku pridobitve licenčnih točk pri Zbornici zdravstvene in babiške nege ter vpisa v register strokovnih izobraževanj.

Informacije o programu: tatjana.gjergek@kclj.si in stanka.popovic@kclj.si

Prijave pošljite do 1. 9. 2008 (če je le možno) na Albatros Bled, Ribenska 2, 4260 Bled, tel.:045780350, fax.:45780355, E-mail: nina@albatros-bled.com. Prijavnico za kongres in hotelsko namestitev dobite na www.albatros-bled.com/gastro-kongres

Zbornica zdravstvene nege Slovenije – Zveza društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V HEMATOLOGIJI
VABI na

26. STROKOVNO SREČANJE MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE V HEMATO-ONKOLOGIJI,

ki bo 03. in 04. oktobra 2008 v Hotelu Larix, Kranjska Gora

Petek, 03. oktober 2008

11.00 – 13:00	**Prihod in prijava udeležencev**
12.00 – 13:00	**OTVORITEV**
15.00 – 15.10	**Otvoritev srečanja Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v hematologiji s pozdravnim nagovorom:** Alenka Dobrovoljc, dipl.m.s.
15.10 – 15.25	**Kemoterapija in stranski učinki:** Daliborka Jurič, ZT
15.25 – 15.40	**Izguba apetita ter spremembe vonja in okusa:** Jasmina Pidić, dipl.m.s.
15.40 – 15.55	**Preprečevanje slabosti in bruhanja:** Marjanca Rožič, dipl.m.s.
15.55 - 16.10	**Ocena ustnih sprememb in dokumentacija:** Zdenka Žalik, s.m.s., Sabina Veler, ZT
16.10 – 16.20	Razprava
16.20 – 16.40	Odmor
16.40 – 16.55	**Kožne spremembe:** Belkisa Burnič, dipl.m.s.
16.55 – 17.10	**Izguba las in spremembe nohtov:** Suzana Jakovljevič, ZT
17.10 – 17.25	**Utrujenost, tesnoba, strah:** Tamara Novak, ZT
17.25 – 17.40	**Neželeni učinki na notranje organe:** Nataša Režun, dipl.m.s.
17.40 – 17.55	**Pozne posledice zdravljenja otroškega raka:** Iva Pečar, ZT
17.55 – 18.10	**Vpliv kemoterapije na psihiatričnega bolnika – študija primera:** Polona Klanšček, dipl.m.s., Tinkara Mörec, ZT
18.10–18.25	**Alergične reakicje pri hemato-onkoloških bolnikih, kaj mora medicinska sestra vedeti in kako ukrepa:** Mihaela Kunej, dipl.m.s.
18.25–18.40	Humanizacija hospitalizacije: Mojca Rejc, ZT
18.40–18.55	Povzetek predavanj (predstavitev plakata): Tanja Gašperlin, dipl.m.s.
18.55–19.05	Razprava
20.30	Skupna večerja

Sobota, 06.10.2007
DAN ZA BOLNIKE IN DRUŽINE

08.30 – 09.00	Prijava udeležencev
09.00 – 09.15	**Otvoritev srečanja s pozdravnim nagovorom:** Prof.dr. Peter Černelč, dr.med. Združenje L&L – (napoved razstave Rebuilding lives Campaign)
09.15 – 10.30	**Psihološka podpora bolnika:** Dr. Vesna Radonjič Miholič, spec. klinične psihologije
10.30 – 11.45	**Prehranska podpora bolnika:** Mag. Nada Rotovnik Kozjek, dr.med., strokovnjakinja klinične prehrane
11.45 – 12.15	Odmor
12.15 – 13.15	**Ohranjanje plodnosti:** Doc.dr. Martina Ribič Pucelj, dr.med., spec. ginekologinja
13.15 – 14.30	Novosti strokovnjakov in Društev bolnikov
14.30	Sestanek IO
15.00	Kosilo

SPLOŠNE INFORMACIJE
Kotizacija za člane ZZN Slovenije znaša: dvodnevna 160 €, enodnevna 95€, in jo nakažete na transakcijski račun NLB, posl.Tavčarjeva 7, Ljubljana – ZDMSZTS **št. 02031-0016512314, sklic na številko 0012025 s pripisom za hematološko sekcijo**. Znesek je možno poravnati pol ure pred začetkom seminarja.
Pisne prijave so obvezne s prijavnico objavljeno v Utripu. **Prijave sprejemamo do vključno 26.09.2008.** Prijavnico pošljite na naslov: Branka Založnik, Klinični center, SPS Interna klinika, Klinični oddelek za hematologijo, Zaloška 7, 1000 Ljubljana, telefon 01 522 52 45.
Rezervacija prenočišč je možna v HIT Holidays Kranjska Gora, Borovška cesta 99 **do 15.09.2008.**
Vse kasnejše rezervacije so odvisne od razpoložljivosti prostih sob in jih bodo potrjevali v skladu z razpoložljivimi kapacitetami.

Udeleženci se prijavijo sami, in sicer po elektronski pošti ali telefonu:

HIT Holidays Kranjska Gora
Telefon: 04/588 44 77
E-mail.: booking@hitholidays-kg.si
s pripisom za Strokovni sestanek transfuziologov in hematologov
www.hitholidays-kg.si

Vljudno vabljeni !

Predsednica strokovne sekcije
Alenka Dobrovoljc, dipl.m.s.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -Zveza društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V SOCIALNIH ZAVODIH
PROGRAM 24. strokovnega srečanja,ki bo organiziran v TOREK, 07.10 in SREDO 08.10 2008 v Termah Ptuj

TEMA SREČANJA: NEVROLOŠKA OBOLJENJA V STAROSTI

TOREK, 07.10. 2008

08.00 – 09.00	Registracija udeležencev
09.00 – 09.30	**Otvoritev strokovnega srečanja s kulturnim programom**
09.30 – 10.00	**UVODNI POZDRAV** Mag. Ljiljana Leskovic, predsednica sekcije
10.00 – 10.45	**NEVROLOŠKA OBOLENJA V STAROSTI** Marko Zupan, dr.med.,spec. evr.
10.45 – 11.15	**REHABILITACIJA NEVROLOŠKEGA BOLNIKA V DSO** asis. LIDIJA PLASKAN dr.med. ,spec FRM.,
11.15 –11.45	ODMOR
11.45 – 12.15	Predstavitev sponzorjev
12.15 – 12.35	**UVAJANJE NAZOGASTRIČNE SONDE IN HRANJENJE PO NGS/GASTROSTOM** Stanka Habjanič, viš.med.ses. Katarina Preložnik, viš.med.ses.
12.35 – 13.00	**ETIČNE DILEME PRI OBRAVNAVI STAROSTNIKA V DSO** Mag.Ljiljana Leskovic,viš.med.ses, univ.dipl.org.,
13.00 – 13.20	**ZDRAVSTVENA NEGA BOLNIKA PO ŽIVLJENJSKIH AKTIVNOSTIH** Jerica Selič, dipl.m.s.
13.20 – 13.40	**PRINCIPI PRIPRAVE USTREZNE PREHRANE ZA STAROSTNIKA Z NEVROLOŠKIM OBOLENJEM** Mag. Ruža Pandel Mikušl, viš.med.ses.univ.dipl.soc.ped.
13.40 – 15.00	ODMOR ZA KOSILO
15.00 - 00.00	SESTANEK IO SEKCIJE MS IN ZT
15.00 – 15.30	PREDSTAVITEV SPONZORJEV
15.30 – 16.30	**DELAVNICE PO SKUPINAH:** **PRIKAZ UVAJANJA NASOGASTRIČNE SONDE** Stanka Habjanič,viš.med.ses. **OSKRBA GASTROSTOME** Katarina Preložnik, viš.med.ses. **PRIKAZ HRANJENJA PO NASOGASTRIČNI SONDI** Marija Cvelbar, SMS **PRIKAZ HRANJENJA PO GASTROSTOMI** Jerica Selič,dipl.med.ses. **TRANSFER NEVROLOŠKEGA BOLNIKA** Erika Gorišek,viš.fiziot.
16.30 – 17.00	**RAZPRAVA IN POROČANJE O POTEKU DELAVNIC**
17.30 – 18.00	Predstavitev sponzorjev
20.00	Skupna večerja

SREDA, 08.10.08

9.30 – 10.00	**KOMUNIKACIJA S STAROSTNIKOM Z VIDIKA ZDRAVSTVENE NEGE** Dr .Železnik Danica, viš. med. ses, prof.zdrav.vzg.
10.00 – 10.30	**POMEN NEVERBALNE KOMUNIKACIJE ZAPOSLENIH PRI STAROSTNIKU Z NEVROLOŠKIM OBOLENJEM** Dr. Marija Zaletel, viš.med.ses, dipl.univ.org.,
10.30 – 11.00	
11.00 - 11.30	**NAJPOGOSTEŠE OKUŽBE STAROSTNIKA Z NEVROLOŠKIM OBOLENJEM** Ksenja Jug Adamovič. dpl.san.ing.
11.30 – 1230	Predstavitev sponzorjev
12.30 – 13.00	Razprava in zaključek strokovnega srečanja

Programski odbor: mag. Ljiljana Leskovic, Zvonka Vidic
Organizacijski odbor: Darja Pompe, Marija Cvelbar, Karmen Wirth

INFORMACIJE UDELEŽENCEM:
Udeležba na seminarju se šteje za strokovno usposabljanje in se upošteva pri napredovanju.
Kotizacija: Za člane ZZBNS znaša za en dan 95 €, za dva dni 160 € (z DDV).
Za nečlane ZZBNS znaša za en dan 125 €, za dva dni 200 € (z DDV).
Pisna prijava na seminar je obvezna s prijavnico, ki je objavljena v Utripu ali s prijavnico na zadnji strani vabila.
Kotizacijo nakažite na TRR ZZBNS-ZDMSBZTS: 02031-0016512314, sklic na št. 0012030, s pripisom »Sekcija MS in ZT v socialno-varstvenih zavodih« ali pred pričetkom seminarja z gotovino.
Ob registraciji potrebujete: člansko izkaznico, potrdilo o plačani kotizaciji (fotokopijo ali original virmana) ali fotokopijo potrjene prijavnice delodajalca, ki bo poravnal kotizacijo.
Pisne prijave pošljite do25.septembra 2008 na naslov:
Zvonka Vidic,
Trubarjev dom upokojencev Loka pri Zidanem mostu
Loka 48, 1434 Loka pri Zidanem mostu
tel. 03565-81-05 ali 031 569944
elektr. naslov zvonka.vidic@ssz-slo.si
Ostale informacije po telefonu: 01/234-73-17
mag. Ljiljana Leskovic, predsednica Sekcije

Hotelske namestitve:
GRAND HOTEL Primus****
BGL IN APP***
Rezervacije za prenočišče: Pot v toplice 9, Slovenia
Tel:+ 386 -2-7494 500
Fax:+386-2-74 94523
e-mail:rezervacije@terme-ptuj.si

mag. Ljiljana Leskovic,
Predsednica Sekcije

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV MARIBOR

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV MARIBOR

OBVEŠČA

da bo 2. mednarodni simpozij z naslovom

KAKOVOST V ZDRAVSTVENI IN BABIŠKI NEGI- ODGOVORNI, KOMPETENTNI IN INOVATIVNI ZAPOSLENI

zaradi odsotnosti nekaterih uglednih predavateljev organiziran

9 in 10. oktobra 2009 v Mariboru,
Hotel Habakuk, Pohorska 59, Maribor

in

VABI K AKTIVNI UDELEŽBI

Na mednarodnem simpoziju bodo v plenarnem delu sodelovali ugledni tuji in domači predavatelji s strokovnega področja zdravstvene in babiške nege ter strokovnjaki s področja razvoja kakovosti v zdravstvu in gospodarstvu.

Vabljeni gostje bodo ugledni strokovnjaki iz zdravstvenih domov, bolnišnic, klinik, socialno varstvenih zavodov in izobraževalnih institucij, ki bodo obogatili strokovni program ter dogodku prispevali uporabno, v praksi preverjeno in oplemeniteno znanje in izkušnje.

Uradni jezik mednarodnega simpozija je slovenski in angleški. Predavanja tujih predavatelj v plenarnem delu simpozija bodo prevajana.

Vljudno vabljeni vsi, ki delujete na področju zagotavljanja in razvoja kakovosti v zdravstvu in verjamete, da je kakovost način življenja ter se zavzemate za:

kakovost razmišljanja,
uveljavljanje vrednot odgovornosti, znanja, dela, sodelovanja in spoštovanja različnosti v zdravstveni in babiški negi

in delujete v skladu z doktrino kakovosti:

s sodelovanjem, na temelju odprtosti in odgovornosti,
s strokovnostjo,
s spoštovanjem dostojanstva posameznika,
z zaupanjem in zagotavljanjem enakopravnosti,
s spoštovanjem raznolikosti kot vira inovacij in ustvarjalnosti.

V okolju zdravstvenega varstva smo zaposleni v zdravstveni in babiški negi pomemben partner v procesu zagotavljanja kakovostnih storitev, izpolnjevanja zahtev/ potreb zunanjih in notranjih odjemalcev, pacientov, njihovih svojcev, sodelavcev ter drugih zainteresiranih. Prepoznavamo potrebe ljudi po etiki sočutja, strokovni skrbi in zdravstveni negi. Pojem obvezne kakovosti ne zadošča potrebam varne, strokovne, individualne ter optimalne zdravstvene in babiške nege. V spreminjajočem se okolju zdravstvenega varstva se soočamo s potrebo po razvijanju atraktivne kakovosti, želimo presegati zahteve in pričakovanja odjemalcev.

Prosimo, da nam **prijavo teme v obliki izvlečka referata ali posterja pošljete najkasneje do 30. aprila 2009.** Avtorje tem bomo **o prejemu referata obvestili do 20. maja 2009.**

Rok za **oddajo referata po navodilih organizatorja** (prejmete jih skupaj z obvestilom o prejetju izvlečka in uvrstitvi teme) je **01. avgust 2009**.

Izbrani prispevki bodo recenzirani in objavljeni v zborniku predavanj simpozija.

Izvleček prispevka in ključne besede naj bodo napisani v **slovenskem** in **angleškem jeziku**, največ ena stran A4. **Pošljite ga po e- pošti** na naslov: **ksenija.pirs@dmsbzt-mb.si**

ali po klasični pošti na naslov: **Univerzitetni klinični center Maribor, Služba zdravstvene nege, Ksenija Pirš, za Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor, Ljubljanska ulica 5, 2000 Maribor** ali **Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor, Tamara Lubi, za Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor, Sodna ulica 13, 2000 Maribor** (tiskan izvod in izvod v elektronski obliki, na disketi), s pripisom: **za 2. mednarodni simpozij.**

Razlika med dobrimi in odličnimi zaposlenimi/ organizacijami temelji na treh glavnih elementih:

SPOŠTUJMO RAZLIČNOST, GRADIMO NA USPEHU, ZMAGUJMO SKUPAJ!

Prisrčno vabljeni k sodelovanju,

Podpredsednica društva
Tamara Lubi, dipl.m.s., univ.dipl.org.

Predsednica društva
Ksenija Pirš, dipl.m.s.

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske

vabi na seminar

KAKOVOSTNA SKRB ZA DRUŽINO

10.10.2008
v veliki predavalnici Zavarovalnice Triglav, Bleiweisova 20, Kranj

Program:

8.30	**Sprejem udeležencev**
9.00 - 9.15	**Pozdrav udeležencem**
9.15 – 9.45	**UČENJE V DRUŽINI OB DOŽIVLJANJU ROJSTVA, BOLEZNI IN SMRTI** doc. dr. Nives Ličen
9.45 – 10.15	**VAREN ODNOS KOT TEMELJ ZDRAVE DRUŽINE** Renata Roban, dipl.m.s.
10.15 – 10.45	**NOVE MOŽNOSTI MEDICINSKIH SESTER NA PODROČJU SKRBI ZA KAKOVOSTNO STARANJE IN SOŽITJE** prof. dr. Jože Ramovš
10.45 – 11.00	**Čas za osvežitev s kavo**
11.00 - 11.20	**MATERINSKA ŠOLA NEKOČ IN ŠOLA ZA STARŠE DANES – primer Gorenjske regije** Erika Povšnar, univ. dipl. ped. andr., viš. med. sest.
11.20 – 11.40	**POSLANSTVO ŠOLE ZA STARŠE PRI USMERITVI STARŠEV V KAKOVOSTNO PSIHOSOCIALNO SKRB ZA OTROKA** prof. dr. Jože Ramovš
11.40 – 12.40	**OSEBNA KOMUNIKACIJA MED PARTNERJEMA – NOVA UČNA ENOTA V ŠOLI ZA STARŠE - Okrogla miza** Moderator: Erika Povšnar, univ. dipl. ped. andr., viš. med. sest., OZG – ZD Kranj

Sodelujejo:
Anka Bolka, sr. med. ses, abs. fil., OZG – ZD Kranj
Nataša Kavar, dipl. m. s., OZG –ZD Tržič
Marina Kejžar, dipl. m. s., OZG – ZD Kranj
Vesna Kleindinst, dipl. m. s., OZG – ZD Kranj
Alenka Košir, dipl. m. s., OZG – ZD Škofja Loka
Staša Jensterle Kušar, univ. dipl. psih., spec.kl. psih., OZG – ZD Kranj
Alenka Rostohar, dipl. m. s., OZG – ZD Jesenice
Katja Pesjak, univ. dipl soc., ml. raz., MF Ljubljana
Neža Smrkolj, dipl. m. s., OZG - ZD Kranj

12.45 – 14.00	**Čas za kosilo**
14.00 – 14.20	**POMEN OČETA PRI PORODU IN POMEN PRVEGA PODOJA ZA USPEŠNO DRUŽINSKO SKUPNOST** Lea Ahčin, dipl.m.s.
14.20 – 14.40	**VLOGA PATRONAŽNE MEDICINSKE SESTRE PRI ZDRAVSTVENO VZGOJNEM DELU Z DOJEČO MATERJO** Marija Eržen, dipl. med. sest., mednarodni pooblaščeni svetovalec za dojenje in laktacijo IBCLC Marija Jenko, dipl. med. sest., mednarodni pooblaščeni svetovalec za dojenje in laktacijo IBCLC
14.40 – 15.00	**DOBRA KOMUNIKACIJA – ZDRAV IN ZADOVOLJEN UČENEC, DIJAK, MLADOSTNIK** Ksenja Noč, dipl.m.s., Marija Šifrer, dipl.m.s.
15.00 – 15.20	**MEDICINSKA SESTRA, OTROK IN STARŠI V BOLNIŠNICI – DAJMO SKUPAJ!** Jožica Trstenjak, dipl.m.s.
15.20 – 15.40	**KAKOVOSTNA PRIPRAVA BOLNIKA NA ODPUST IZ ODDELKA ZA ZDRAVSTVENO NEGO** Gordana Sivec, dipl.m.s., Maja Valjavec, uni.dipl.soc.del., Darja Noč, dipl.m.s.
15.40-16.00	**RAZPRAVA**
16.00	**Sklep seminarja in podelitev potrdil**

Prijave: z izpolnjeno prijavnico iz UTRIP- a pošljete po pošti na naslov:
Oti Mertelj Splošna bolnišnica Jesenice Titova 112, 4270 Jesenice, prijava možna tudi po e-pošti na naslov: jozica.trstenjak@gmail.com
Ob prijavi navedite (št. članske izkaznice, naslov plačnika in davčna številka). Prijave
Do 5.10.2008 oziroma do zasedbe prostih mest.

Kotizacija: Za člane/nice DMSBZT Gorenjske je cena seminarja 100 EUR z DDV za člane/ice drugih regijskih društev 140 EUR, za nečlane/ice Zbornice – Zveze 180 EUR, ter za upokojene medicinske sestre 20 EUR.
Kotizacijo nakažete na TR društva DMSBZT Gorenjske številka 07000-0000110185 sklic na številko 2205.
Kotizacija vključuje: zbornik, 7 in pol urno izobraževanje, napitke v odmoru, prigrizek ob zaključku in potrdilo o udeležbi.
Ob registraciji potrebujete potrdilo o plačani kotizaciji, članska izkaznico in številko licence. Možno je tudi plačilo kotizacije pred pričetkom seminarja. Dodatne informacije tudi na tel. št. 040 283 829.
Izobraževanje je v postopku vrednotenja za pridobitev licenčnih točk in se upošteva pri napredovanju.

Vljudno vabljeni!

Marjan Žagar
predsednik DMSBZT Gorenjske

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Slovensko osteološko društvo in
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE V ENDOKRINOLOGIJI

3. SLOVENSKI ENDOKRINOLOŠKI KONGRES MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV Z MEDNARODNO UDELEŽBO

Postojna 16-18 oktober 2008

Endokrinološke bolezni - Problem sodobne družbe
Z veseljem najavljam, da je pred nami tretji slovenski endokrinološki kongres medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov z mednarodno udeležbo in hkrati dvajseta obletnica delovanja Endokrinološke sekcije.
Tretji slovenski endokrinološki kongres je namenjen medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom vseh strok, ki se pri svojem delu srečujejo z endokrinološkim bolnikom ali se želijo za to področje dela dodatno izobraziti in usposobiti. Namen tretjega slovenskega endokrinološkega kongresa z mednarodno udeležbo je izmenjava slovenskih strokovnih izkušenj in izkušenj iz tujine na endokrinološkem področju.
Cilji tretjega slovenskega endokrinološkega kongresa z mednarodno udeležbo so: dvig stroke, pridobitev strokovnega znanja in izmenjava izkušenj na področju zdravstvene nege in zdravstvene vzgoje endokrinološkega bolnika..

Četrtek, 16. 10. 2008

08.30-10.00 **Registracija udeležencev in ogled razstave**
Moderatorica: Barbara Žargaj

10.00– 10.20 **Otvoritev kongresa (kulturni program) in beseda predsednice**

10.20-10.50 **Medicinska sestra - pomemben člen v zdravljenju sladkorne bolezni,** Mateja Tomažin Šporar

10.50-11.20 **Federation of European Nurses in Diabetes - FEND,** Anne Marie Felton

11.20-11.50 **Inkretini – novost v zdravljenju sladkorne bolezni tipa 2,** Andrej Janež

11.50-12.10 **Vloga edukatorja pri zdravljenju z inkretini,** Milenka Poljanec Bohnec

12.10-12.30 **Vloga med. sestre pri preprečevanju rane na diabetičnem stopalu,** Vanja Kosmina Novak

12.30-12.50 **Načrt stopenjske edukacije o diabetični nogi,** Mira Slak

Diskusija prvega sklopa: Mateja Tomažin Šporar, Anne Marie Felton, Andrej Janež, Milenka Poljanec Bohnec, Mira Slak, Vanja Kosmina Novak

13.00-14.30 ODMOR
Moderatorica: Elizabeta Stepanovič

14.30-14.50 **Sindrom pomanjkanja testosterona pri moškem,** Marija Pfeifer

14.50-15.10 **Vloga medicinske sestre pri bolniku s pomanjkanjem testosterona,** Suzana Šega

15.10-15.30 **Osteoporoza, preventiva in zdravljenje** Tomaž Kocjan

15.30-15.50 **Pomen kalcija in vitamina D v preprečevanju osteoporoze** Elizabeta Stepanovič

Diskusija drugega sklopa: Marija Pfeifer, Suzana Šega, Tomaž Kocjan, Elizabeta Stepanovič

16.00–16.40 **Predstavitev novega učnega gradiva - učne delavnice**

18.00 Ogled Postojnske jame

20.00 Svečana večerja, zabavni večer s plesom

Petek, 17. 10. 2008

7.00 – 8.00 **Iz teorije v prakso! Jutranji tek**
Moderatorica: Ivica Zupančič

08.30- 08.50 **Osteoporoza pri otrocih,** Nevenka Bratanič

08.50- 09.10 **Izvedba merjenja kostne gostote pri nepokretnem in psihofizično oviranem otroku in mladostniku,** Marta Vozlič

09.10- 09.30 **Encimsko nadomestno zdravljenje vrojenih bolezni presnove,** Mojca Žerjav Tanšek

09.30- 09.50 **Lizosomske bolezni - priprava preparata in zdravljenje,** Marija Dolinar

09.50- 10.10 ODMOR

10.10-10.30 **Tvegane oblike vedenja pri šolarju, najstniku in mladih odraslih s sladkorno boleznijo,** Ivica Zupančič, Barbara Murn

10.30-10.50 **Care Link - Kaj lahko naučimo družino in otroka ter mladostnika z odčitkom insulinske črpalke?** Boštjan Pohlin

10.50-11.10 **Register bolnikov s sladkorno boleznijo na Pediatrični kliniki,** Nataša Godina, Jožica Horvat

11.10-11.30 **Otrok s sladkorno boleznijo tipa 1, ukrepi pri hipoglikemiji in uporaba glukoznih tablet,** Aleksandra Doneva, Nataša Godina

Diskusija tretjega sklopa: Nevenka Bratanič, Marta Vozlič, Mojca Žerjav Tanšek, Marija Dolinar, Ivica Zupančič, Boštjan Pohlin, Nataša Godina, Aleksandra Doneva

11.50-12.40 ODMOR
Moderatorica: Jana Klavs

12.40-13.00 **Kakšne so prehrambene navade Slovencev in zakaj tako?** Ruža Pandel Mikuš

13.00-13.20 **Ekološka živila - pot do zdravja?** Vanja Šubic

13.20-13.50 **Izbrati in živeti zdrav način življenja,** Vesna Godina

13.50-14.10 **Parenteralna prehrana pri bolniku s sladkorno boleznijo,** Slavica Vujičič

14.10-14.30 **Pomen opuščanja kajenja pri sladkornih bolnikih,** Andreja Semolič Valič

14.30 - 14.40 **Podhranjenost hospitaliziranih bolnikov,** Irena Volk

Diskusija četrtega sklopa: Ruža Pandel Mikuš, Vanja Šubic,Vesna Godina, Slavica Vujičič, Andreja Semolič Valič, Irena Volk

14.50-15.40 ODMOR

Simpozij

15.40-16.20 **Medical Nutrition Therapy at Steno Diabetes center,** Margareta Bensow Bacos

16.20-16.50 **Piramida zdrave prehrane - učni pripomoček pri zdravljenju sladkorne bolezni,** Klara Peternelj

17.00 **Voden ogled posterjev,** Vanja Kosmina Novak

20.00 Srednjeveška svečana večerja s plesom

Sobota, 18. 10. 2008

7.00 – 8.00 **Iz teorije v prakso! Vaje za meditacijo**
Moderatorica: Mira Slak

08.30-09.00 **Sladkorna bolezen in šport,** Tadej Battelino

09.00-09.20 **Pomen telesne dejavnosti - ugodni učinki na preprečevanje sodobnih socialnih bolezni,** Bogdana Sedej

09.20-09.50 **Motivacija bolnikov za telesno dejavnost - celostni pristop zdravstvenega vzgojitelja,** Mojca Dernovšek

09.50-10.20 **Prepoznavanje ravni bolnikove motiviranosti za zdravljenje,** Mojca Jurjiševič

10.20-10.30 ODMOR

10.30-10.50 **Učinkovitost zdravljenja sladkorne bolezni - pomen edukacije,** Jana Klavs

10.50-11.10 **Uvedba insulina pri sladkornih bolnikih tipa 2 s pomočjo skupinske edukacije, samotitracije in telefonskih konzultacij,** Tjaša Janjoš

11.10 -11.30 **Kako motivirati starejše sladkorne bolnike ob prehodu na insulinsko zdravljenje**, Metka Harih, Ksenija Jevšnikar

Diskusija petega sklopa: Tadej Battelino, Bogdana Sedej, Mojca Dernovšek, Mojca Jurjiševič, Jana Klavs, Tjaša Janjoš, Metka Harih, Ksenija Jevšnikar

11.40-12.40 ODMOR

Moderatorica: Milenka Poljanec Bohnec

12.40-13.00 **Neverbalna komunikacija je pomembna za kakovostno zdravstveno nego** Marija Zaletel

13.00-13.20 **Kako in kdaj je potrebno bolnika informirati o posegih in preiskavah?** Janez Tekavc

13.20-13.50 **Podiplomsko izobraževanje medicinskih sester s področja zdravstvene vzgoje sladkornega bolnika - kurikulum zdravstvenovzgojnega dela Milenka,** Poljanec Bohnec

13.50-14.20 **Kako umestiti in primerneje ovrednotiti delo medicinske sestre v diabetologiji - vloga ministrstva za zdravje,** Vesna Kerstin Petrič

Zaključek z diskusijo šestega sklopa: Marija Zaletel, Janez Tekavc, Milenka Poljanec Bohnec, Vesna Kerstin Petrič

Splošne inforamacije

Strokovni seminar bo verificiran pri Zbornici - zvezi za pridobitev licenčnih točk. Kotizacija za udeležbo za tridnevni seminar za članice Zbornice - zveze društev je 280 EUR + DDV. Kotizacijo nakažite na transakcijski račun NLB Ljubljana, Tavčarjeva 7, ZZBNS - ZDMSBZTS št. 02031 - 0016512314, sklic 00751018 s pripisom za Sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endokrinologiji. Prijavnico s pravilno izpolnjenimi podatki pravočasno pošljite na naslov: Univerzitetni klinični center, Diabetološke ambulante, Njegoševa 4, 1000 Ljubljana, Mateja Tomažin Šporar ali po faksu 01-522-25-16.

Kontaktni osebi za vsa morebitna vprašanja sta Mateja Tomažin Šporar in Milenka Poljanec Bohnec, na telefonski številki 01- 522-25-16.

Hotelska namestitev:

Kongres bo potekal v Hotelu Jama pred Postojnsko jamo.

Sobe si pravočasno rezervirajte sami v Hotelu Jama v Postojni na telefonsko številko 05 -7000 -103 ali po faksu 05 - 7000 - 130 ali e-naslov:sales.dpt@turizem-kras.si.

Pomembno:

Kopijo ali potrdilo o plačilu in člansko izkaznico nujno prinesite na registracijo kongresa.

Kotizacija zagotavlja udeležbo na predavanjih, obisk razstave, zbornik predavanj, osvežitve med odmori, ter udeležbo na obeh večerjah. Ogled Postojnske jame si vsak udeleženec plača sam.

Programski odbor: Mateja Tomažin Šporar, Jana Klavs, Milenka Poljanec Bohnec, Barbara Žargaj, Beti Stepanovič, Ivica Zupančič, Mira Slak, Vanja Kosmina Novak

Organizacijski odbor: Mateja Tomažin Šporar, Jana Klavs, Milenka Poljanec Bohnec, Barbara Žargaj, Ivica Zupančič

Predsednica Sekcije
Mateja Tomažin Šporar

Medicinska sestra kot zdravstvena vzgojiteljica skozi vsa življenjska obdobja

Vida Pirling, Suzana Preporučeni, Simona Zrim

Zdravstveni dom Murska Sobota, kot javni zdravstveni zavod opravlja osnovno zdravstveno dejavnost na primarni ravni, ki obsega SPLOŠNO MEDICINO, DISPANZERSKO IN SPECIALISTIČNO AMBULANTNO DEJAVNOST in DEJAVNOST SPLOŠNEGA, OTROŠKO – ŠOLSKEGA IN MLADINSKEGA ZOBOZDRAVSTVA. Poleg vseh teh dejavnosti izvajamo v Zdravstvenem domu M. Sobota tudi ZDRAVSTVENO - VZGOJNO DELO.

Zdravstvena vzgoja je metoda dela v preventivni medicini in spada v področje javnega zdravstva. Je pomemben element promocije zdravja ter sestavni del preventivne in kurativne medicine, ter del splošne vzgoje in pomemben dejavnik napredka posameznika in skupnosti.

Zdravstvena vzgoja se ne ukvarja samo s posamezniki, njihovim zdravjem ter tveganim obnašanjem, pač pa tudi s skupinami oz. s skupnostjo.

Cilj sodobne zdravstvene vzgoje je spodbujati ljudi k doseganju in ohranjanju dobrega zdravja, naučiti ljudi preprečevati bolezni z lastno dejavnostjo in napori, izvajati samopomoč, vzajemno pomoč in domačo oskrbo ter pravočasno poiskati zdravniško pomoč, ko je ta potrebna.

IZVAJANJE ZDRAVSTVENE VZGOJE

Zdravstvena vzgoja je proces in jo začnemo izvajati od spočetja, prek nosečnosti, rojstva, dobe otroštva in odraščanja, do odraslega človeka in starostnika.

V Zdravstvenem domu Murska Sobota vključujemo zdravstveno-vzgojno delo že v »ŠOLI ZA STARŠE«, ki je pomembna za promocijo zdravja in aktivno skrb za svoje zdravje in zdravje svojih potomcev za prvič in ponovno noseče ženske. Predporodna zdravstvena vzgoja je pomembna preventivna aktivnost za zagotovitev optimalnega perinatalnega zdravstvenega varstva. Glavni cilji so informiranje, osveščanje, izobraževanje, podpora za zdrave načine življenja v času nosečnosti in v času zgodnjega starševstva. Program izvajajo diplomirane medicinske sestre po sestavljenih tematskih predavanjih, ki obravnavajo naslednje vsebine:

- nosečnost (potek nosečnosti, zdrav način življenja v času nosečnosti);
- porod (znaki začetka poroda, potek poroda, faze poroda, dihalne vaje, sodelovanje očeta pri porodu);
- nega novorojenčka (nega, kopanje, umivanje, oblačenje, oprema dojenčka);
- dojenje in prehrana (tehnika dojenja, dodatki v prehrani);
- zobozdravstvena vzgoja (zdravje zob v času nosečnosti in razvoj zob pri otroku);
- raba kontracepcije po porodu (metode kontracepcije).

ZDRAVSTVENA VZGOJA V PREDŠOLSKEM OBDOBJU

Izvaja se individualno s starši v posvetovalnici ob sistematskih pregledih. Starši so seznanjeni s/z:

- zdravo prehrano (dojenje, mešana prehrana, tekočina, navajanje na 5 obrokov in na pomembnost zajtrka);
- nego dojenčka in malega otroka (umivanje, kopanje, nega, povijanje, razgibavanje, sprehodi);
- pravilnim rokovanjem (Handling);
- zobozdravstveno vzgojo (masiranje dlesni in pravilno umivanje zob);
- preprečevanjem poškodb;
- cepljenjem po republiškem imunizacijskem programu (možne reakcije na cepivo);
- aplikacijo zdravil (pravilni postopek);
- ukrepi ob zvišani telesni temperaturi.

Starši dobijo na sistematskih pregledih tudi zgibanke, ki smo jih pripravili zato, da si doma lahko večkrat preberejo in pregledajo naše nasvete, kajti v posvetovalnici so v skrbeh, če bo z otrokom vse v redu in ne sledijo tako intenzivno našim nasvetom. Pripravili smo zgibanke o zdravi prehrani dojenčka do 1. leta starosti, kako ukrepati pri zvišani telesni temperaturi in o pravilnem rokovanju dojenčka (Handling), saj ima za otrokov psihomotorni razvoj velik pomen. Staršem smo na voljo za svetovanje tudi preko telefonskih pogovorov.

Nikakor ne bi smeli izpustiti zdravstveno - vzgojnega dela patronažnih medicinskih sester, saj s svojimi obiski in strokovnimi nasveti na domovih in lokalni skupnosti skrbijo za zdravstveno stanje v različnih življenjskih obdobjih.

Zdravstveno-vzgojno delo opravljamo tudi ob sistematskih pregledih triletnega in petletnega otroka, ki poteka individualno in vsebuje vsebine iz zdrave prehrane, osebne higiene, preprečevanje poškodb in zobozdravstveno vzgojo.

ZDRAVSTVENA VZGOJA ŠOLSKEGA OTROKA IN MLADOSTNIKA

Poteka v šolskem dispanzerju ob sistematskem pregledu, njen cilj je informirati in motivirati posameznika, da aktivno skrbi za svoje zdravje in mu omogočiti, da oblikuje znanje, stališča in vedenjske vzorce za zdrav način življenja.

1.RAZRED:

- projekt »ZDRAVJE« Z = zobna higiena, D = delo, igra (mens sano in corpore sano),

R = roke, higiena, A = medigra, na temo obisk pri zdravniku, V = vitamini, E = repetitio;

3. RAZRED:

Zdrav način življenja (zdrava prehrana, gibanje in fizična aktivnost, spanje, higiena telesa, zdravju škodljive razvade);

5.RAZRED:

Odraščanje, odnosi med spoloma (puberteta, hormoni, menstruacijski ciklus, higiena, akne);

8.RAZRED:

Spolna vzgoja (menstruacijski ciklus, PMS, oploditev, nosečnost, spolni odnosi -kdaj?);

1.LETNIK:

Kontracepcija in spolno prenosljive bolezni (kontracepcijske metode za mlade, ozdravljive in neozdravljive spolne bolezni);

3.LETNIK:

Tema po izbiri dijakov, ki se pogosto navezujejo na samopregledovanje dojk pri dekletih in samopregledovanje mod pri fantih;

Medicinske sestre se vključujemo v šolske programe z zdravstveno - vzgojnimi vsebinami po osnovnih in srednjih šolah,

in sicer v obliki predavanj, učnih delavnic, sodelujemo ob naravoslovnih dnevih. Pri tem sodelujemo tudi s starši na roditeljskih sestankih.

Leta 2006 smo izvedli raziskavo v pomurskih srednjih šolah o prehranjevalnih navadah dijakov in ugotovili, da so prehranjevalne navade pomurskih srednješolcev slabe, saj jih večina neredno uživa obroke, pogosto se prehranjujejo s hitro pripravljeno hrano in izpuščajo zajtrk. Kljub temu, da se o zdravi prehrani veliko piše v medijih in tudi govori, je osnovno znanje naših dijakov zelo slabo. Slabe prehranjevalne navade vplivajo na slabše počutje, lahko pa tudi resno prizadenejo zdravstveno stanje.

ZDRAVSTVENA VZGOJA ZA ODRASLE – PROGRAM SVETOVANJA ZA ODRASLE

V Zdravstvenem domu Murska Sobota imamo že dolgoletne izkušnje z izvajanjem zdravstveno-vzgojnega dela z odraslimi. Že leta 1995 smo izvajali prve učne delavnice za hipertonike. Od leta 2002 v ZD Murska Sobota izvajamo učne delavnice za odrasle v sklopu CINDI programa. Glavni cilj mednarodnega programa je preprečevanje kroničnih nenalezljivih bolezni. V učne delavnice programirane zdravstvene vzgoje se lahko vključijo vsi posamezniki, na podlagi preventivnega pregleda pri izbranem osebnem zdravniku. Učne delavnice so namenjene najbolj ogroženi populaciji, to so moški, stari od 35 do 65 let in ženske, stare od 45 do 70 let.

Izvajamo kratke in daljše učne delavnice:

1.učna delavnica – Promocija zdravja in dejavniki tveganja obsega tri krajše delavnice:

a.) promocija zdravja
b.) telesna zmogljivost s testom hoje na 2 km
c.) dejavniki tveganja

2. učna delavnica – Zdrava prehrana
3. učna delavnica – Zdravo hujšanje
4. učna delavnica – Telesna dejavnost - gibanje
5. učna delavnica – Da, opuščam kajenje
6. individualno svetovanje

V zadnjih petih letih izvajanja programa za svetovanje je bilo ZD Murska Sobota v delavnicah Zdravega hujšanja zajetih 675 udeležencev, ki so skupaj shujšali 3.390 kg-povprečno 5 kg na osebo. V krajših delavnicah je sodelovalo preko 1.800 udeležencev, ki so programe tudi uspešno zaključili.

ZOBOZDRAVSTVENA VZGOJA

Preventivni zobozdravstveni pregledi se pričnejo pri triletnih otrocih. Starši dobijo navodila o pravilni uporabi zobne ščetke, o pomenu zdrave prehrane in o razvadah (duda, prsti).

Zobozdravstvena vzgoja se nadaljuje v vrtcih, kjer se ob pravljicah pogovarjamo o zdravih zobkih.

V osnovnih šolah potekajo zobozdravstveni pregledi v šolski zobni ambulanti in najprej se učenci udeležijo skupnega predavanja, kjer so seznanjeni o:

- pravilni uporabi zobne ščetke
- zdravi prehrani,
- uporabi zobne nitke,
- ortodontskem aparatu,
- na modelu prikažemo pravilno umivanje zob.

Po predavanju si vsi učenci umijejo zobe in s čistimi zobmi gredo k zobozdravniku na pregled. Po pregledu so naročeni na sanacijo.

Zobozdravstveno vzgojo izvajamo tudi v osnovnih šolah, kjer si pod nadzorom medicinske sestre učenci ščetkajo zobe z različnimi zobnimi pastami, ki vsebujejo različne koncentracije fluora. Izvaja se tudi kontrola čistih zob enkrat mesečno.

Učenci tekmujejo med seboj in se udeležujejo šolskih tekmovanj. Že 23 let smo vključeni v državno tekmovanje na temo »ČISTI ZOBJE OB ZDRAVI PREHRANI«. Vključujemo se tudi v šolski učni program ob naravoslovnih dnevih, okroglih mizah, delavnicah.

Zdravstveno vzgajati ljudi je odgovorno delo. Le s timskim delom in povezovanjem vseh profilov v zdravstvu bomo dosegli stopnjo odličnosti in uspešnosti našega dela v vseh razvojnih obdobjih posameznika. Cilj je dosežen in se odraža v zdravem načinu življenja, blagostanju, zdravem odnosu do okolja in zdravja posameznika.

Literatura:

Hoyer S. Pristopi in metode v zdravstveni vzgoji. Ljubljana: Visoka šola za zdravstvo, 2005.

WHO, New Policies for Healt Education in PHO. Geneva (poročilo s konference), 1982: 1-20.

Zrim S. Prehranjevalne navade dijakov pomurskih srednjih šol. Diplomsko delo. Maribor: Visoka zdravstvena šola, 2006.

Zbornik prispevkov III. strokovnega srečanja izvajalcev nacionalnega programa primarne preventive srčno žilnih bolezni. Ljubljana, 2005.

Čestitka

BOJANI FILEJ,

višji medicinski sestri, doktorici znanosti in višji predavateljici na fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru

iskreno čestitamo

ob podelitvi priznanja »mednarodna medicinska sestra za leto 2007«, ki ji ga je podelila Internacionalna liga humanistov – Liga za mir.

Darinka Klemenc, predsednica
Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Krepitev zdravja zaposlenih v Splošni bolnišnici Murska Sobota s poudarkom na preprečevanju kostno mišičnih obolenj

Emilija Kavaš, Metka Vlajt

Ključne besede: Projekt, krepitev zdravja, preprečevanje kostno mišičnih obolenj,

Povzetek

Zdravje izboljšujemo ali izgubljamo v različnih življenjskih okoljih - v družini, v vrtcu, v šoli, na delovnem mestu, v lokalni skupnosti oziroma povsod tam, kjer živimo, delamo, se izobražujemo ali zabavamo.

Odrasli preživijo na delu vsaj tretjino svojega življenja. Zato je delo, delovno mesto izjemno pomembno za zdravje zaposlenih.

Ocenjuje se, da se zaradi ekonomsko nevarnega in nezdravega delovnega okolja izgublja 3 do 5 odstotkov BDP

S primernimi ukrepi je mogoče zmanjšati ali odpraviti negativne vplive dela in delovnega okolja na zdravje ter spodbuditi delavce in delodajalce k oblikovanju zdravju naklonjenega življenjskega sloga.

Način povezovanja, načrtovanja in izvajanja teh ukrepov imenujemo promocija zdravja pri delu.

Čili za delo je program promocije zdravja pri delu, ki zajema sedem izobraževalnih modulov za področja, ki bi lahko največ prispevala k izboljšanju zdravja aktivne populacije.

V Letu 2006 je bila Pomurska regija izbrana za pilotno regijo za usposabljanje svetovalcev za promocijo zdravja pri delu. Izobraževanje je izvedel Inštitut za medicino dela, prometa in športa v sodelovanju s partnerskimi organizacijami.

Izhodišča- koncept zdravstvene vzgoje v Splošni bolnišnici Murska Sobota

Časovnica dosedanjih aktivnosti

- 2001- 2004- Test hoje – bolnišnične igre
- 2002 – Z gibanjem do zdravja, predavanje
  - S prehrano do zdravja
- 2003 – Varovanje zdravja zaposlenih na delovnem mestu – ergonomski pristop k dvigovanju bremen, Kinestezija
- 2004 – Z gibanjem do zdravja- predavanje
- 2002 do 2007 – Tradicionalni pohodi ob svetovnem dnevu hoje
- 2005 – Nordijska hoja, aktivnost za vse – predavanje,...
- **2007**
- Egonomija v zdravstvu - predavanje
- Doživljanje preobremenjenosti in stresa na področju zdravstvene nege - predavanje
- Nordijska hoja – predavanje in delavnice
- Naredimo si breme lažje - Predavanja in delavnice
- Depresija in stres kot posledice nezadovoljujočih odnosov v družini ali službi.
- Kaj narediti, da bom bolj varna/varen pred stresom ali depresijo?
- Fizično in čustveno izgorevanje v družini ali na službenem mestu
- Depresija pri ženskah in moških,
- Zdravstvena nega bolnika s suicidalnim vedenjem

Splošni cilji projekta Krepitev zdravja zaposlenih v Splošni bolnišnici Murska Sobota s poudarkom na preprečevanju kostno mišičnih obolenj:

- Znižati število poškodb pri delu, poklicnih bolezni in bolezni, na nastanek katerih je vplivalo tudi delo
- Zmanjšati število delovnih invalidov in odstotek bolniškega staleža zaradi določene bolezni
- Projekt, postopoma razviti v program, da postane del politike in strategije v Splošni bolnišnici Murska Sobota

Specifični cilji

- Izboljšati metodologijo zbiranja podatkov o t.i. negativnem zdravju delavcev oziroma
- Oblikovati in izvajati politiko preprečevanja poškodb v bolnišnici
- Izvesti modul preprečevanja poškodb pri delu

REZULTATI PROJEKTA

Analiza zdravja delavcev- MODUL 1

- a) Vodstvo bolnišnice je na osnovi predstavitve načrta projekta v mescu juniju 2006 podprlo izvedbo projekta.
- b) V mesecu juniju je bila ustanovljena Skupina za zdravje. Izvedenih 8 delovnih srečanj.
- Pridobili smo podatke o vzrokih BS po MKB (10 skupin) Inštitut za varovanje zdravja.
- Iz inštituta za varovanje zdravja smo prejeli podatke o vzrokih BS med zaposlenimi v bolnišnici po MKB-10 skupinah za obdobje od 2000 do 2005.

Tabela 1: Primerjava % BS med bolnišnično zdravstveno dejavnostjo in SB M. Sobota v obdobju 2000-2005 po metodologiji za socialno medicinske analize

% BS/leto	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Bol. zdrav. dejavnost	5,08	5,18	5,58	5,41	5,74	5,73
SB M. Sobota	3,95	2,98	3,71	3,42	3,7	2,84

Tabela 4: Pet prvih razlogov BS po MKB skupinah pri MOŠKIH v SB M. Sobota v obdobju 2000-2005.

Leto	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Razlogi						
1	Poškodbe in zastrupitve pri dela	Bolezni mišično kost. Sistema in vez. tkiva	Bolezni mišično kost. Sistema in vez. tkiva	Poškodbe in zastrupitve izzven dela	Bolezni obtočil	Poškodbe in zastrupitve izzven dela
2	Poškodbe in zastrupitve izzven dela	Bolezni obtočil	Poškodbe in zastrupitve izzven dela	Bolezni mišično kost. Sistema in vez. tkiva	Poškodbe in zastrupitve izzven dela	Bolezni mišično kost. Sistema in vez. tkiva
3	Bolezni sečil in spolovil	Poškodbe in zastrupitve izzven dela	Bolezni obtočil	Bolezni obtočil	Duševne in vedenjske motnje	Duševne in vedenjske motnje
4	Bolezni obtočil	Neoplazme	Poškodbe in zastrupitve pri dela	Bolezni dihal	Bolezni dihal	Bolezni dihal
5	Bolezni mišično kost. Sistema in vez. tkiva	Bolezni prebavil	Neoplazme	Poškodbe in zastrupitve pri dela	Bolezni mišično kost. Sistema in vez. tkiva	Neoplazme

Pov.% BS zaradi kostno -mišičnih obolenj med zaposlenimi V SB M. Sobota v obdobju 2000-2005

Leto	2000	2001	2002	2003	2004	2005
pov.%BS	0,56%	0,48%	0,80%	0,44%	0,60%	1,00%

REZULTATI

Preprečevanja poškodb pri delu - Modul 2

- predstavitev modula preprečevanje poškodb skupini za zdravje
- predstavitev analize poškodb pri delu za leto 2000-2005
- pripravljena so bila NAVODILA ZA PRIJAVLJANJE POŠKODB PRI DELU – interni akt
- v sklopu navodil za prijavljanje poškodb pri delu so bili pripravljeni sledeči obrazci:
  - Raziskava poškodbe pri delu
  - Prijava poškodbe z ostrim in/ali okrvavljenim predmetom ali po obrizganju oz. politju s krvjo
- udeležba na seminarju: Promocija zdravja na delovnem mestu, Ljubljana 24.11. 2006
- delavnica na temo preprečevanja poškodb pri delu med zaposlenimi, ki je bila izvedena 14.12.2006. Predavatelj mag. Miro Škufca, priznani strokovnjak. Delavnice se je udeležilo 41 zaposlenih iz različnih poklicnih skupin.
- priprava in izdaja brošure za zaposlene: Tudi VAM se lahko zgodi nezgoda pri delu

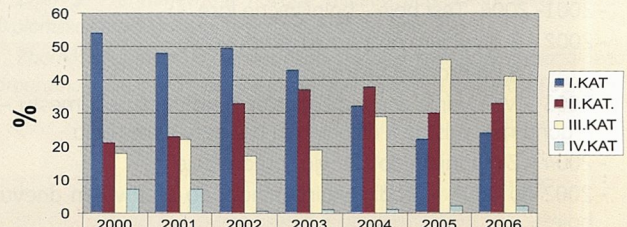

2. Dejavniki tveganja za nastanek kostno - mišičnih obolenj

1. Ročno premeščanje bolnikov
2. Delovni pripomočki
3. Delovno okolje
4. Drugi dejavniki

2.1 Ročno premeščanje bolnikov

Delež bolnikov po kategorijah zahtevnosti ZN v obdobju 2000-2006 v SB Murska Sobota.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
I.KAT	54	48	49,5	43	32	22	24
II.KAT.	21	23	33	37	38	30	33
III.KAT	18	22	17	19	29	46	41
IV.KAT	7	7	0,5	1	1	2	2

leto

2.2 Delovni pripomočki - uporaba

- Drsne rjuhe - podloge
- Prelagalna plošča
- Kopalne kadi za nepokretne
- Prelagalni mehanizem v COB-u
- Delovni vozički
- Bolniške postelje nastavljive po višini

2.3 Delovno okolje

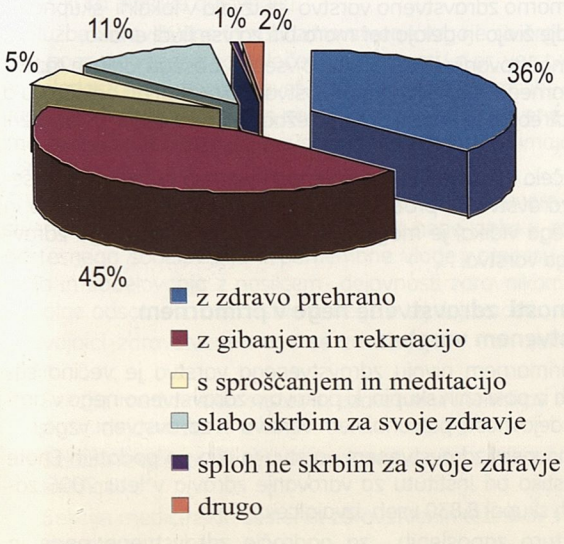
- Klimatizirano

- Organizacija, delovni čas, delovne izmene,... (Pravilnik o delovnem času)
- Organizacijska klima (Zadovoljstvo zaposlenih)
- Prehrana – možnost zdrave prehrane na delovnem mestu

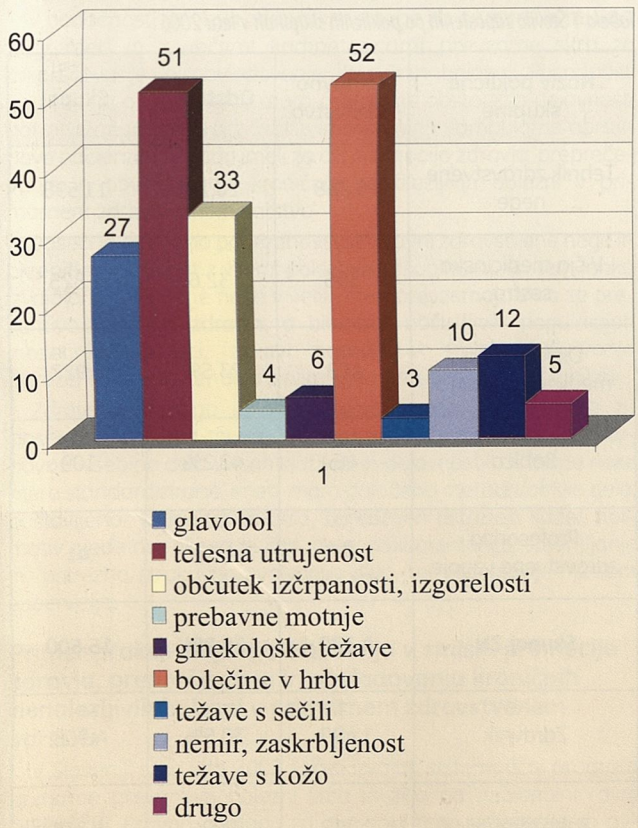
2.4 Drugi dejavniki – življenjski slog

- Rezultati raziskave: Odnos do zdravja med medicinskimi sestrami V Splošni bolnišnici M. Sobota (Temlin B., feb. 2007).
- Vzorec: 109 izvajalcev zdravstvene nege (ali 27% izvajalcev zdravstvene nege)

Skrb za zdravje

Najpogostejše zdravstvene težave zaposlenih

3. Izobraževanja v smislu preprečevanja kostno mišičnih obolenj

Uvajalni seminarji za izvajalce ZN in izvajalci iz spremljajočih med. dejavnosti (vsak novo zaposleni, vsi pripravniki in izvajalci javnih del so deležni teoretičnega in praktičnega usposabljanja s področja varnega dviganja bremena

Interna izobraževanja

- 2002 – Z gibanjem do zdravja, predavanje
- 2003 – Kinestezija, varovanje zdravja zaposlenih na delovnem mestu – ergonomski pristop k dvigovanju bremen – teoretični in praktični del (demonstracija na delovišču)
- 2005 – Nordijska hoja, aktivnost za vse – predavanje
- 24.11. 2006 - Udeležba na seminarju: Promocija zdravja na delovnem mestu, Ljubljana
- 14.12.2006 - Delavnica na temo preprečevanja poškodb pri delu med zaposlenimi. Predavatelj mag. Miro Škufca, priznani strokovnjak. Delavnice se je udeležilo 41 zaposlenih iz različnih poklicnih skupin.
- junij 2006 - Predstavitev projekta promocija zdravja na delovnem mestu, Kostno - mišična obolenja in ergonomija, SB M. Sobota
- Izobraževanja, ki ga je organiziralo DMSZT Pomurja: 2004 z gibanjem do zdravja- 120 udeležencev, 2007 Ergonomija v zdravstvu 120 udeležencev
- Izobraževanje 2007, 2008 Naredimo si breme lažje- Predavanje 277 udeležencev

in delavnic 94 udeležencev.

- Delavnice Naredimo si breme lažje

Športni dogodki

- Bolnišnične igre: 2001, 2003, 2005
- Test hoje 2001, 2003
- Zimske aktivnosti- smučanje: 2003, 2004, 2005, 2006,2007
- Pohod ob svetovnem dnevu hoje: 2002,2003,2004,2005, 2006,2007
- Stojnice ob svetovnem dnevu hrane in hoje (merjenje RR, KS, TT, in svetovanje)
- Sodelovanje na maratonih in pohodih
- Planinarjenje

Usmeritve za prihodnost

- Varovati in krepiti zdravje zaposlenih v smislu prevencije kostno-mišičnih obolenj v delovnem in domačem okolju tudi v prihodnje,
- Metodologijo Čili za delo uvajati v prakso kontinuirano,
- Graditi in ohranjati multidisciplinarni pristop

Poleg zaposlenih v SBMS se program Krepitev zdravja zaposlenih prenaša s pomočjo DMSBZT Pomurja na zaposlene v zdravstveni negi in druge zdravstvene poklice v drugih zavodih Pomurja(Dom starejših Rakičan , ZD Murska Sobota, Lendava, Ljutomer, G. Radgona, Dom starejših Lendava, Ljutomer, Posebni zavod Lukavci)

Zdravstvena nega odraslih v okviru promocije zdravja, preprečevanja in obvladovanja kroničnih nenalezljivih bolezni v primarnem zdravstvenem varstvu

Nedeljka Luznar

Možnosti delovanja na področju zdravstvene nege odraslih v okviru promocije zdravja, preprečevanja in obvladovanja kroničnih nenalezljivih bolezni v primarnem zdravstvenem varstvu so v različnih okoljih različne. Odvisne so predvsem od teoretičnih izhodišč stroke zdravstvene nege, znanja izvajalcev, od organiziranosti in avtonomije dejavnosti. Izredno pa se lahko okrepijo z graditvijo pripadnosti profesiji, ter možnostjo profesionalnega druženja. Obstajati pa mora predvsem motivacija za to pri vseh, ki delajo na področju zdravstvene nege.

Pri tem moramo sprejeti dejstvo, da je promocija zdravja, preprečevanje in obvladovanje kroničnih bolezni dolgoročen integriran proces, ki ni vezan samo na odraslo populacijo, temveč mora biti vgrajen v celoten sistem zdravstvenega varstva (vse nivoje zdravstvenega varstva in vse populacije prebivalstva).

Načela promocije zdravja so vključevanje celotnega prebivalstva v kontekstu njegovega vsakdanjega življenja; kombinacija različnih komplementarnih metod in pristopov in zadeva različna področja kot so komunikacija, izobraževanje, pravni sistem, finančne ukrepe, organizacijske spremembe, spontane lokalne dejavnosti, usmerjenost na determinante zdravja, kar zahteva sodelovanje med sektorji zunaj zdravstvenega varstva; prizadevanje za učinkovito in konkretno sodelovanje; je predvsem družbena in politična naloga, čeprav imajo pri njenem zagovarjanju in pospeševanju pomembno vlogo strokovnjaki s področja zdravstva.

Zdravstvena vzgoja je metoda dela, ki jo uporabljamo za izobraževanje populacije in pomoč pri spreminjanja nezdravega v zdrav življenjski slog. Ali kot navaja S. Hoyer, 1995 «zdravstvena vzgoja je široko prosvetljevanje za samostojnost v skrbi za zdravje in sodelovanje pri zdravljenju, kadar je to potrebno, in zajema ljudi v vseh starostnih obdobjih«.

Zdravstvena vzgoja je samostojna, vendar ne izolirana naloga medicinske sestre in je povezana z drugimi aktivnostmi v procesu zdravstvene nege (Domanjko, 1987).

Ob stikih z posameznikom medicinska sestra ves čas ocenjuje, katera njena naloga je ob bolniku prioritetna. Ocena je vezana na problem posameznika in njegove zmožnosti. Tako je včasih v ospredju zdravstvena vzgoja pred ostalimi aktivnostmi zdravstvene nege (ZN). Drugič pa je v ospredju druga aktivnost in je zdravstvena vzgoja v ozadju, vendar mora biti vedno prisotna in izvajana. Kadar je v ospredju negovalni problem in poteka zdravstvena vzgoja v obliki informiranja, seznanjanja, spodbujanja, preprečevanja, je vpeta v proces zdravstvene nege in je njen sestavni del. Kadar pa je vzgojno izobraževalni problem primarni in obsežen, medicinska sestra deluje po programu zdravstveno vzgojnega izobraževanja, ki poteka daljše časovno obdobje.

Značilnost aktivnosti zdravstvene vzgoje je da v glavnem poteka v okviru zdravstvenega sistema in da jo izvajajo zdravstveni delavci.

Primarnemu zdravstvenem varstvu je mesto in vlogo določila že deklaracija Svetovne zdravstvene organizacije sprejete na njeni skupščini v Alma-Ati leta 1987, kjer so bila med drugim sprejeta tudi naslednja temeljna načela primarnega zdravstvenega varstva:

- Primarno zdravstveno varstvo rešuje zdravstvene probleme posameznikov, družin in skupnosti.
- Primarno zdravstveno varstvo se izvaja v lokalni skupnosti, kjer ljudje živijo in delajo ter mora biti za vse ljudi enako.
- Pri načrtovanju in odločanju o vsebini, obsegu, delu in razvoju primarnega zdravstvenega varstva, kakor tudi pri odločanju o zanj potrebnih sredstvih je udeležba javnosti nujni in obvezni pogoj.
- Načelo enotnosti zdravstvenega varstva (integrirano reševanje zdravstvenih problemov s preventivnega, kurativnega in socialnega vidika) je mogoče le s pomočjo primarnega zdravstvenega varstva. .

Posebnosti zdravstvene nege v primarnem zdravstvenem varstvu

Na primarnem nivoju zdravstvenega varstva je večina zaposlenih iz poklicnih skupin, ki pokrivajo zdravstveno nego v ambulatni dejavnosti, patronažnem varstvu in zdravstveni vzgoji.

V osnovnem zdravstvenem varstvu je bilo po podatkih Enote za statistiko pri Inštitutu za varovanje zdravja v letu 2006 zaposlenih skupaj 8.830 vseh izvajalcev.

Strukturo zaposlenih za področje zdravstvene nege in zdravnike nam podrobneje predstavi tabela 1.

Tabela 1 Število zaposlenih po poklicnih skupinah v letu 2006

Naziv poklicne skupine	Osnovno zdravstvo	Odstotek	Skupaj
Tehnik zdravstvene nege	3.268	28,2%	11.598
Višja medicinska sestra	596	32,6	1.825
Diplomirana medicinska sestra	453	23,5%	1.927
Babica	46	42,2%	109
Profesorica zdravstvene vzgoje	7	17%	41
Skupaj ZN	**4.370**	**28,2%**	**15.500**
Zdravnik	1.499	30,5%	4.908
Zobozdravnik	1.112	90%	1.238

Iz zbranih podatkov za leto 2006 lahko razberemo tudi, da se zdravstvene nega izvaja preko samostojnih služb in sicer so to službe za patronažno varstvo in zdravstvena nega, zdravstvena vzgoja in zobozdravstvena vzgoja. Za izvajanje zdravstveno nege v okviru teh služb obstajajo določene specifičnosti.

Službe patronažnega varstva in zdravstvene nege so v večini primerov samostojne službe v okviru zdravstvenih domov ali pa so izjvalke koncesionarke. Značilnost teh služb je v samostojnosti iz vidika organizacije dela službe. Imajo vodjo službe z določemi konpetencami. Njihova dejavnost je opredeljena glede kadra, normativov, metod in vsebine dela in ima poseben sistem spremljanja in vrednotenja dela. So redke izvajalke zdravstvene nege, ki so nosilke dejavnosti.

Službe zdravstvene in zobozdravstvene vzgoje so organizacijsko pogosto vezane na določene dejavnosti (n.pr. varstvo otrok in mladostnikov, zobozdravstveno , varstvo odraslih), katere vodijo običajno zdravniki in so za področje zdravstvene vzgoje imenovani koordinatorji zdravstvene vzgoje, ki pa nimajo kompetenc vodenja.

V ambulatni in dispanzerski dejavnosti v osnovnem zdravstvenem varstvu je izvajanje zdravstvene nege lahko v razponu od tesnega sodelovanja in pomembne vloge v procesu zdravljenja in sodelovanja z nosilcem dejavnosti zdravnikom pa do popolne odsotnosti zdravstvene nege v tej dejavnosti.

Izvajalci zdravstvene nege se združujejo v treh sekcijah in sicer:

- Sekcija medicinskih sester in zdavstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti
- Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v splošni medicini
- Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu.

Vizija delovanja zdravstvene nege

V bodočnosti je vizija zdravstvene nege na primari ravni, da v večji meri in z večjimi kompetencami prevzame skrb za preprečevanje in obvladovanje kroničnih bolezni. Posodobiti, poglobiti in nadgraditi se mora programe obstoječih dejavnosti patronažnega varstva, zdravstvene vzgoje in ambulatne obravnave pacientov, ki bodo imeli za cilj promocijo zdravja, preprečevanje in obvladovanje kroničnih nenalezljivih bolezni v primarnem zdravstvenem varstvu

Doseči je potrebno povezanost vseh ravni zdravstvene nege in okrepiti povezanost z vsemi poklicnimi skupinami. Pri tem lahko izvajalci zdravstvene nege v veliki meri prevzemajo skrb za preventivo različnih zdravih, a biološko občutljivih populacijah (nosečnice, otroci, zdravi odrasli) v smislu odkrivanja ogroženih/bolnih, ter dela z njimi in vodenje kroničnih bolnikov.

Zdravstvena nega in zdravstvena vzgoja mora imeti za doseganje te vizije takšne aktivnosti, ki bodo imele prepoznavno vsebino dela v vseh službah in dejavnostih, ki bo do neke mere standardizirane. Imeti mora določeno metodo/obliko dela, postavljeno organizacijo dela, opredeljen ustrezen kader, normativ glede na obseg in čas dela, dokumentacijo, spremljanje in ustrezno strokovno evalvacijo dela, ter vzpostavljen sistem supervizije.

Primer prakse boljšega delovanja v smislu promocije zdravja, preprečevanja in obvladovanja kroničnih nenalezljivih bolezni v primarnem zdravstvenem varstvu

V Sloveniji smo leta 2002 začeli izvajati sistematični program primarne preventive bolezni srca in žilja na nacionalni ravni (NPPPSŽB). Pravna podlaga za izvajanje tega programa so avgusta 2001 izdana prenovljena Navodila za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva odraslih, ki jih je objavilo Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije. V program želimo zajeti vse odrasle ženske, stare od 35 do 65 let, in moške, stare od 40 do 70 let (za leto 2001 velja podatek, da je bilo v teh starostnih skupinah v Sloveniji približno 720.000 oseb – 50,96 odstotkov moških in 49,04 odstotkov žensk). Organizacijsko program temelji na izvajanju štirih preglednih in razmeroma enostavno razumljivih korakov:

1. izbiranje prednostnih pregledov na podlagi rezultatov odgovorov opredeljenih oseb na vprašanja presejalnega vprašalnika
2. vabilo posameznikov na pregled
3. izvedba preventivnega pregleda in ocena srčno-žilne ogroženosti
4. intervencija – morebitna dodatna diagnostika in/ali ukrepi za spremembo profila ogroženosti, ki temeljijo na **zdravstveno-vzgojni obravnavi**, po potrebi pa tudi na zdravljenju z zdravili

V okviru intervencije je bil razvit Program zdravstvene vzgoje za odrasle ali program svetovanja za zdravje (PSZ) ki je standardiziran program, ima določeno metodo dela, organizacijo dela, kader, vsebino, obseg in čas trajanja. Nosilci izvajanja programa so strokovnjaki zdravstvene nege (80%) in fizioterapije. PSZ je sestavljen iz začetnega dela programa, ki ga predstavljajo kratke delavnice (življenjski slog- promocija zdravja, test hoje in dejavniki tveganja). Nadaljevalni del programa pa zajema dolge/daljše delavnice (zdrava prehrana, telesna dejavnost-gibanje, zdravo hujšanje in da, opuščam kajenje). Individualno svetovanje za opuščanje kajenja se prav tako izvaja v okviru omenjenega programa. Svetovanje za tvegane pivce je sestavni del PSZ, ki pa se izvaja pri osebnih zdravnikih. PSZ je planiran tako, da vpliva kot celota na spremembo življenjskega sloga posameznika. Zato je pomembno, da se pri realizaciji programa upošteva to dejstvo. To pa pomeni, da posameznik vstopa najprej v začetni del programa in se po potrebi vključuje v nadaljevalni del programa in/ali v individualno svetovanje. Izvajalci izvajajo program po načelu od enostavnega informiranja in testiranja preko pridobivanja znanja in veščin do sprememb življenjskega sloga. Osnovni model pristopa je metoda pomoči pri spreminjanju življenjskega sloga.

Sistemsko reševanje problemov

Na podlagi prepoznave in zaznave problemov, ki smo jih spremljali od uvedbe NPPSŽB v sistem zdravstvenega varstva, smo pripravili predlog rešitev, ki smo jih sproti poskušali realizirati. Tako smo v letu 2007 dosegli spremenjen način financiranja programirane zdravstvene vzgoje za odrasle, tako da imajo zdravstveno vzgojni centri (ZVC) zagotovljena sredstva za svoje delovanje in s tem smo okrepili njegovo vlogo.

Opredelitev pojma zdravstveno vzgojni center (ZVC)

Zdravstveno vzgojni center (center preventive; center krepitve zdravja, center pomoči in svetovanja za zdravje; center preventive, pomoči in svetovanja za zdravje) je imenovan iz strani Ministrstva za zdravje. Dejavnost je organizirana v zdravstvenih domovih in zagotavlja vse aktivnosti za populacijo, ki gravitira na geografskem območju zdravstvenega doma in za vse posameznike ne glede na status in terensko lokacijo njihovega opredeljenega zdravnika splošne/družinske medicine. Izvaja dejavnost (preventive - aktivno iskanje ogrožene populacije v splošni populaciji) promocije zdravja, zdravstvene vzgoje in svetovanja. Nosilci teh dejavnosti so lahko zdravstveni delavci z ustrezno zdravstveno izobrazbo (dipl. in višje medicinske sestre, profesorji zdravstvene vzgoje, dipl. in višji fizioterapevti in zdravniki z dodatnimi znanji). ZVC je dolžan zagotavljati tesno povezavo z zdravniki - izvajalci preventivnih pregledov, kar obsega med drugim tudi posredovanje ustreznih povratnih informacij o vključevanju posameznikov v programe in njihovih doseženih rezultatih.

Poslanstvo zdravstveno vzgojnih centrov

Osnovno poslanstvo delovanja ZVC je zviševanje znanja in spretnosti ter razvijanja ustreznih življenjskih slogov in okolij za zmanjšanje ogroženosti, obolevnosti, invalidnosti in umrljivosti zaradi kroničnih nenalezljivih bolezni ter kontinuirano promocijo zdravja v okolju kjer deluje. Vse aktivnosti za doseganje osnovnega poslanstva bodo potekale po najnovejšem doktrini, ki jo izvaja ustrezno usposobljen kader in sloni na sodobnih pristopih krepitve in ohranjanja zdravja. ZVC skrbi za vsebinsko in organizacijsko sodelovanje in usklajevanje z vsemi programi zdravstvene vzgoje, ki so namenjeni različnim populacijam. V okviru delovanja ZVC si bo le-ta prizadeval aktivno odkrivati zdravstveno ogrožene posameznike. Odkrite ogrožene posameznike bodo vključevali v programe svetovanja za zdravje in usmerjali k osebnim zdravnikom za oceno ogroženosti bolezni srca in ožilja ter drugih kroničnih nenalezljivih obolenj. ZVC si prizadeva za celostno obravnavo posameznika, ki je usmerjena v pomoč pri spreminjanju življenjskega sloga. Proces spreminjanja življenjskega sloga je dolgoročen, poteka postopoma in ima svoje zakonitosti, katere bodo izvajalci ZV upoštevali pri svojem delu. Med njimi so tudi oblike pomoči za vzdrževanje spremenjenih načinov vedenja, dolgoročno spremljanje pacienta in omogočanje vključevanja v podobne podporne programe, ki lahko potekajo tudi izven sistema zdravstvenega varstva. Izvajalci, ki delujejo v okviru ZVC, si prizadevajo za povezovanje med vsemi deležniki, ki skrbijo za zdravstveno varstvo ljudi in drugimi javnostmi s podobnimi prizadevanji.

Delovanje ZVC in izvajanje programa svetovanja za zdravje je usmerjeno k posamezniku in skupnosti, ki poteka partnerskem odnosu spoštovanja, sodelovanja, iskanju skupnih rešitev na podlagi upoštevanja vseh moralnih dilem.

Za doseganje uveljavitve zdravstvene nege na primarnem nivoju zdravstvenega varstva se moramo lotiti premišljeno, poglobljeno z ustreznim poznavanjem osnovnih pogojev in problemov, v skladu z dogovori z vsemi pomembnimi v tem sistemu in jasno vizijo. Najprej pa moramo okrepiti tista izhodišča, na katere imamo sami možnost vplivati. V prvi vrsti moramo ojačati prizadevanja za bolj ustrezna profesionalna povezovanja, ki bi se morala usmeriti k razvijanju pripadnosti in izgradnji avtonomije. To bi imelo bi imelo za posledico izdelavo vizije in poslanstva zdravstvene nege v bodoče in na podlagi tega zagotovljene možnosti razvoja stroke.

Literatura

Marjan Premik, Primarno zdravstveno varstvo in zdravstveni dom Medicinska fakulteta - Inštitut za socialno medicino, Ljubljana

SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA LJUBLJANA

VABI K VPISU

V IZOBRAŽEVALNE PROGRAME IZREDNEGA IZOBRAŽEVANJA ZA ŠOLSKO LETO 2008/09

- ***Bolničar negovalec***
  - *triletni program*
  - *prekvalifikacija (eno ali dve leti)*
- ***Tehnik zdravstvene nege***
  vpis v višje letnike
  štiriletni program
  prekvalifikacija (dve ali tri leta)
- ***Srednja medicinska sestra***
  vpis v prvi letnik

Za vse informacije o izobraževanju smo vam na voljo na telefonskih številkah 01/300-16-28 in 01/300-16-18 ter preko elektronske pošte: dejan.rudolf@guest.arnes.si

www.srednjazdravstvenaljubljana.si

Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice

VISOKA ŠOLA ZA ZDRAVSTVENO NEGO JESENICE
organizira v četrtek 16. 10. 2008 seminar z naslovom

ČUSTVENA INTELIGENCA NA DELOVNEM MESTU

Seminar bo potekal **na Visoki šoli za zdravstveno nego Jesenice, Sp. Plavž 3, Jesenice, s pričetkom ob 9.00 uri.** Celoten program seminarja je objavljen na **www.vszn-je.si**

NAMEN SEMINARJA

Čustvena inteligenca je bistvena sestavina uspešnosti in zadovoljstva pri delu z ljudmi, še posebej pri delu z pacienti in z njihovimi svojci. Zavedanje in nadzorovanje lastnih čustev in dojemljivost za občutke drugih, pomembno vplivata na kakovost dela in medsebojne odnose v zdravstvu.

Na seminarju bomo spoznali:

Kaj je čustvena inteligentnost.

Kako uriti ključne lastnosti čustvene inteligentnosti.

Seminar bo vodila **gospa Majda Šavko**, prof. pedagogike.

Spoznali boste: **Upravljanje sebe**

- Kdo sem? Pomen samozavedanja in poznavanja sebe.
- Pomen čustvene pismenosti pri delu v zdravstvu.
- Zavedanje sojega čustvenega odzivanja.
- Prepoznavanje vzrokov naših čustvenih reakcij.
- Izražanje in obvladovanje čustev.
- Tehnike za obvladovanje čustev s poudarkom na jezi in strahu.
- Razvijanje zaupanja vase in utrjevanje pozitivne samopodobe.
- Moč empatije, pozitivne naravnanosti in govorice sprejemanja pri delu v zdravstvu.

Delo poteka v obliki predavanja in učne delavnice, v ustvarjalnem in sproščenem ozračju. S pomočjo izkustvenih vaj, študija primera, igranja vlog in drugo, boste udeleženci v dejavni vlogi soustvarjalcev programa.

Na seminar se lahko prijavite preko prijavnice, ki je objavljena v informativnem biltenu Utrip ali preko e-prijavnice, ki je objavljena na spletni strani Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice, www.vszn-je.si v rubriki Dejavnosti. Klasično prijavnico morate poslati na sedež **Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice, Sp. Plavž 3, 4270 Jesenice** ali po faksu na št.: 04 5869 363. Prijave sprejemamo do zasedbe prostih mest. Število mest na seminarju je omejeno.

Kotizacija za seminar znaša **110 EUR**. Za redne študente in upokojence znaša kotizacija **85 EUR**. V kotizacijo je vključena udeležba na seminarju, pogostitev v odmorih, kosilo, potrdilo o udeležbi in gradivo.

Fizične osebe nakažejo kotizacijo na transakcijski račun Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice, Sp. Plavž 3, 4270 Jesenice na številko: **07000-0001033819, sklic 00-760106.** Pravne osebe poravnajo kotizacijo po izstavitvi računa v valutnem roku.

Dodatne informacije dobite v Centru za vseživljensko učenje, karierno svetovanje, tutorstvo in mentorstvo na št.: 04 5869 360, dekanat@vszn-je.si.

Sledite našemu sloganu **Partnerstvo, Znanje, Razvoj** in se nam pridružite.

Prijazno vabljeni,

Predstojnik Centra
Boris Miha Kaučič

DEKANJA
doc. dr. Brigita Skela Savič

OBVESTILO

V teku je razpis EPSO za zaposlitev medicinskih sester oziroma zdravstvenih tehnikov v zdravstveni službi ali ambulanti Evropske komisije. Razpis je bil objavljen v Uradnem listu C 175 z dne 10. julija 2008. Rok za prijave se izteče 16. septembra 2008.

Za več informacij pišite na elektronski naslov:
epso-AST-68-08@ec.europa.eu
ali pa si oglejte spletno stran:
http://www.europa.eu/epso

UNIVERZITETNI KLINIČNI CENTER MARIBOR,
Klinika za ginekologijo in perinatologijo,
MEDICINSKA FAKULTETA UNIVERZE V MARIBORU,
ZDRAVNIŠKO DRUŠTVO MARIBOR,
DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV MARIBOR
Vabijo na mednarodni znanstveni simpozij:

80 LET HOSPITALNE GINEKOLOGIJE IN PORODNIŠTVA V MARIBORU,

ki bo v petek, 17. oktobra
v Kongresnem centru Habakuk v Mariboru

PROGRAM SREČANJA

Skupni program

08.00 – 08.00 **Registracija**
08.30 – 09.00 **Otvoritev srečana**
09.00 – 09.20 **Hospitalna ginekologija in porodništvo v Mariboru od leta 1928 do 2008**, prof. dr. Iztok Takač, dr. med., UKC Maribor
09.20 – 09.50 **Zahvale in priznanja**
09.50 – 10.15 ODMOR

PROGRAM ZA MEDICINSKE SESTRE

1. sklop: ZDRAVSTVENA IN BABIŠKA NEGA ZA 21. STOLETJE, Moderatorici: Danijela Pušnik, Marina Brumen (Maribor, Slovenija)

10.15–10.30 UVOD, Danijela Pušnik, Ksenija Pirš
10.30–10.45 **Zdravstvena in babiška nega za 21. stoletje,** Danijela Pušnik, dipl. m. s., UKC Maribor
10.45 – 11.00 **Vpliv izobraževanja na razvoj zdravstvene nege,** Dr. Danica Železnik, prof. zdr. vzg., FZV Maribor
11.00 – 11.15 **Razlogi in pogoji za uporabo koncepta »zdravstvena nega, osnovana na znanstvenih dokazih«,** Dr. Majda Pajnkihar, univ. dipl. org., viš. med. ses., FZV Maribor
11.15–11.30 **Management človeških virov v zdravstveni negi,** Marina Brumen, univ. dipl. ekon., viš. med. ses., UKC Maribor
11.30–11.45 **Odgovornost in inovativnost – vrednoti kakovosti v zdravstveni in babiški negi,** Ksenija Pirš, dipl. m. s., UKC Maribor
11.45–12.00 **Kultura varnosti in organizacijska klima,** Breda Hajnrih, univ. dipl. ekon., UKC Maribor
12.00–12.15 **Vizija babištva na slovenskem,** mag.Teja Zakšek, dipl. bab., VŠZ Ljubljana
12.15–12.30 **S pozitivnim medsebojnim odnosom do boljše kakovosti in učinkovitosti v zdravstveni in babiški negi,** Irena Maguša, dipl. bab., Ivica Stramec, babica, Erika Marin, dipl. m. s., babica, UKC Maribor
12.30–12.45 **Gibanje, stabilnost in bolečina v križu. Stabilizacija hrbtenice in medenice,** Božena Primožič, dipl. fzt., prof. dr. Zmago Turk, dr. med., UKC Maribor
12.45–14.30 ODMOR ZA KOSILO

2. sklop: NOVOSTI NA PODROČJU ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE V GINEKOLOGIJI IN PORODNIŠTVU
Moderatorici: Ksenija Pirš, Manica Rebernik Milić (Maribor, Slovenija)

14.30–14.45 **Asepsa nekoč in danes,** Manica Rebernik Milić, org. dela, Darinka Reisman, UKC Maribor
14.45–15.00 **Babice včeraj, danes, jutri,** Rosemarie Franc, VMS, Bojan Kurnik, dipl. bab., Zlatka Marzidovšek, dipl. m. s., UKC Maribor
15.15–15.30 **Vloga medicinske sestre pri delu s starši nedonošenčkov v enoti za intenzivno nego,** Danica Ivanovski, dipl. m. s., Branka Mlakar, dipl. m. s., Petra Božič, dipl. m. s., UKC Maribor
15.15–15.30 **Zdravstvena nega na področju ginekološke onkologije v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor včeraj, danes, jutri,** Marija Horvat, dipl. m. s., UKC Maribor
15.30–15.45 **Prehranska podpora pri bolnikih z rakom,** Denis Mlakar Mastnak, dipl. m. s., spec., OI Ljubljana
15.45–16.00 **Vloga medicinske sestre v ambulanti za zdravljenje neplodnosti,** Jasna Muršič, ZT, UKC Maribor
16.00–16.15 **Stresna urinska inkontinenca pri medicinskih sestrah glede na dejavnike tveganja v našem poklicu,** Božena Rodeš, dipl. m. s., UKC Maribor
16.15–16.30 **Vloga medicinske sestre pri umetni prekinitvi nosečnosti z abortivno tableto v prvem tromesečju,** Cvetka Podkrižnik, dipl. m. s., Sonja Lipuš Velički, dipl. m. s., UKC Maribor
16.30–16.45 **Vloga medicinske sestre pri preventivi uhajanja urina v nosečnosti in po porodu,** Sonja Glodež, dipl. m. s., UKC Maribor
16.45–17.00 Zaključki, Danijela Pušnik

Kotizacija: Kotizacije ni.
Licenčne točke: Pri Zbornici zdravstvene in babiške nege - Zvezi strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije je v teku postopek za vrednotenje strokovnega programa za pridobitev licenčnih točk.
Prijave: Za področje zdravstvene in babiške nege zbiramo prijave do zasedbe prostih mest preko **klasične prijavnice, objavljene v informativnem biltenu "Utrip",** na naslovu: Danijela Pušnik, UKC Maribor
Klinika za ginekologijo in perinatologijo
Ljubljanska 5, 2000 Maribor
Dodatne informacije na tel: 02 321 13 89 ali 02 321 20 75
e-naslov: danijela.pusnik@ukc-mb.si ali manica.rebernik@ukc-mb.si

društvo 80 let · 1927-2007 medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov ljubljana

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana

Vabi na strokovno izpopolnjevanje

MANAGEMENT ZDRAVSTVENE NEGE V LUČI ETIKE

ki bo potekal 22. 10. in 23. 10. 2008
v prostorih DMSBZT Ljubljana,
na Poljanski cesti 14, 1000 Ljubljana

Strokovni program izobraževanja:

Sreda, 22.10.2008

Etika v managementu zdravstvene nege

8.00 – 8.30 Predstavitev programa in udeležencev
8.30 – 9.15 **Manager v ZN in etika,** Peter Požun, viš.med.teh., univ.dipl.ekon.
9.15 – 10.45 **Meje mojega jaza so meje mojega komuniciranja,** Vera Štebe, viš.med.ses., prof.ped., pred.
10.45 - 11.15 Odmor

Odgovornost v zdravstveni negi

11.15 – 12.15 **Odgovornost v zdravstveni negi,** Sandra Naka, prof.zdr.vzg.
12.15 - 13.15 **Odgovornost za napake pri zdravstveni oskrbi,** Janez Tekavc, univ,dipl.iur.
13.15 - 13.30 Odmor

Pravice pacientov

13.30 - 15.00 **Spoštovanje pacientovih pravic,** Marina Velepič, viš.med.ses.

Četrtek, 23.10. 2008

Etični problemi in dileme v praksi zdravstvene nege

8.00 - 9.00 **Reševanje primerov iz prakse,** Marina Velepič, viš.med.ses.
9.05 - 9.45 **Etični vidik nasilja v zdravstveni negi,** Irena Jelka Cvetežar, dipl.m.s., Darinka Klemenc, dipl. m. s.
9.45 - 10.15 Odmor

Etično okolje

10.15 - 12.15 **Ustvarjanje etičnega okolja v praksi,** Sandra Naka, prof.zdr.vzg.
12.15 – 12.35 Odmor

Izdelava načrta izboljšav stanja in možnosti implementacije v prakso

12.35 – 13.05 **Izdelava načrta izboljšav in implementacija v prakso,** Marina Velepič, viš.med.ses., Sanda Naka, prof.zdr.vzg.
13.05 - 13.30 Evalvacija in zaključek seminarja

Splošne informacije

Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi, ki delajo na različnih področjih zdravstvene nege. Sestavljen je iz teoretičnega dela v obliki predavanj in dela v manjših skupinah. Število udeležencev učne delavnice je omejeno (20). Izpopolnjevanje je v postopku priznanja licenčnih točk. Kotizacija z DDV za člane znaša 175,00 EUR, za nečlane 215,00 EUR. Kotizacija se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija učne delavnice ter osvežitev s kavo, pijačo in prigrizkom. Udeležba na strokovnem izpopolnjevanju šteje za izpolnitev obveznih vsebin za podaljšanje licence za samostojno delo v zdravstveni in babiški negi (10 člen Pravilnika o licencah izvajalcev v dejavnosti zdravstvene in babiške nege, Ur. l. RS 24/07)

Pisno prijavo z ustreznimi podatki – plačnika (zavod, davčna številka) pošljete do 11. 10. 2008 na naslov DMSBZT Ljubljana Poljanska cesta 14, ali po elektronski pošti na naslov irma.k.@email.si ali irma.kiprijanovic@gmail.com

Vljudno vabljeni!

Nosilki dejavnosti etike:
Marina Velepič, viš. med. ses., Sandra Naka, prof. zdr. vzg.

Predsednica DMSBZT Ljubljana:
Darinka Klemenc, dipl. m. s.

ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE - ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V ENTEROSTOMALNI TERAPIJI
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V PEDIATRIJI
VABI NA STROKOVNO SREČANJE

SIMPOZIJ ENTEROSTOMALNE TERAPIJE V OBDOBJU OTROKA IN MLADOSTNIKA

ki bo od 23.10.2008 do 25.10.2008 v Kongresnem centru St. Bernardin, Portorož.

PROGRAM: ČETRTEK 23.10.2008

8.30 - 9.30 Registracija

9.30 - 9.40 Kulturni program in pozdravni govor predsednic sekcij

9.40 10.00 **Razvoj enterostomalne terapije v Sloveniji,** Jožica Maslo, viš.med.s., ET

1. SKLOP: SODOBNI PRISTOPI ZDRAVSTVENE NEGE OTROKA S STOMO

Moderatorica: Minja Petrovič, prof.zdrav.vzg.

10.00 - 10.40 **Smernice razvoja in sodobni pristopi zdravstvene nege otroka in mladostnika s stomo,** Luis Forest Lalande, RN, M.Ed.ET, Canada

10.40 – 11.10 **Sodobna pediatrična zdravstvena nega v Sloveniji – kje smo in kam gremo** Majda Oštir , dipl.m.s.

11.10 - 11.30 **Izobraževanje staršev za stalno oskrbo otroka s traheostomo na domu – prikaz primera, prikaz filma** Minja Petrovič, prof.zdrav.vzg. Doc.dr. Janez Primožič, dr.med. Mojca Jakomin, viš.med.ses.

11.30 – 11.40 Razprava in zaključek teme

11. 40 - 12.00 Odmor s kavo

2.SKLOP: ZDRAVSTVENA NEGA OTROKA S TRAHEOSTOMO

Moderatorica: Majda Oštir, dipl.m.s.

12.00 – 12.20 **Traheotomija pri otrocih** Jure Urbančič, dr.med., Igor Fajdiga, dr.sci, dr.med.

12.20 – 12.40 **Zdravstvena nega otroka s traheostomo** Polona Režun, dipl.m.s., Simona Novak, zt

12.40 – 13.00 **Otrok s traheostomo v domačem okolju** Marija Čirič, dipl.m.s., Tatjana Vidnjevič, zt

13.00 – 13.15 **Žanova zgodba - študija primera** Vidnjevič Tatjana ZT, Novak Simona ZT, Čirič Marija DMS, Režun Polona DMS

13.15 – 13.25 Razprava in zaključek teme

13.25 – 15.00 KOSILO

Sestanek izvršilnega in razširjenega odbora Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji

3.SKLOP: ZDRAVSTVENA NEGA OTROKA Z GASTROSTOMO

Moderatorica: Doroteja Dobrinja, dipl.m.s.

15.00 – 15.30 **Reakcije otrok in staršev na "stomo"** Mag. Jadranka Stričevič, Ivica Brumec, dipl.m.s.

15.30 – 15.50 **Endoskopska vstavitev gastrostome** Angelca Kunst,dipl.m.s.

15.50 – 16.10 **Zapleti pri otrocih z gastrostomo** Klavdija Medja, dipl.m.s.

16.10 – 16.30 **Pomen izobraževanja staršev na kakovost življenja otroka s stomo,** Erika Šmid,dipl.m.s.

16.30 – 16.40 Razprava in zaključek teme

16.50 – 18.00 Predstavitev izvršilnega in razširjenega odbora Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji

Poročilo dosedanjega dela sekcije in delo v prihodnosti

Izvolitev razširjenega in izvršilnega odbora ter predsednice sekcije

Sestanek Sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji (poročilo dela sekcije v letošnjem letu, izoblikovanje delovnega načrta sekcije za leto 2009)

19.30 30. let delovanja Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji, podelitev priznanj

20.00 Svečana večerja

PROGRAM: PETEK 24.10.2008

1. SKLOP: ZDRAVSTVENA NEGA ČREVESNE STOME PRI OTROKU IN MLADOSTNIKU

Moderatorica: Jožica Maslo, viš.med.s, ET

9.00 – 9.45 **Psychological of a stoma in children** Luis Forest Lalande, RN,M.Ed.ET,Canada

9.45 – 10.15 **Črevesne stome pri otrocih** Gvardijančič Diana,dr.med.

10.15– 10.45 **Predstavitev standardov za nego črevesne stome**, Hribar Boža, dipl.med.s.,ET

10.45 – 11.00 **Dojenje otrok s stomo** Brigita Kraševec, dipl.med.s., IBCLC

11.00 – 11.15 Razprava in zaključek teme

11.15 – 11.30 Odmor s kavo

2. SKLOP: ZDRAVSTVENA NEGA OTROKA Z INKONTINENCO

Moderatorica: Dragica Tomc Šalamun, viš.med.s.,ET

11.30 – 11.50 **Urinska inkontinenca v dobi otroštva in mladostništva,** Prof.dr. Bojan Tršinar, dr. med. višji svetnik

11.50 – 12.10 **Fekalna inkontinenca po anorektalnih atrezijah**, Diana Gvardijančič, dr.med.

12.10 – 12.30 **Gibalno ovirani otroci in mladostniki z inkontinenco v bazenu,**
Irena Keršič Ramšak, dipl.m.s.

12.30 – 12.40 **Inkontinenca pri otroku z vidika fizioterapije,**
viš.pred. mag. Darja Ščepanovič, viš.fiziot.

12.40 – 13.00 **Prikaz primera – ekstrofija mehurja**
Manca Pajnič, dipl.m.s.

13.00 – 13.15 Razprava in zaključek teme

13.15 – 15.00 Kosilo

3.SKLOP: REHABILITACIJA OTROKA IN MLADOSTNIKA S STOMO ALI INKONTINENCI

Moderatorica: Snježana Valcl, dipl.med.s,ET

15.00 - 15.20 **Vodenje medicinskih sester k uspešnosti in učinkovitosti pri delu,**
Mag. Jožica Rešetič

15.20 – 15.40 **Pogostnost okužbe s Helicobacter pylori pri otrocih,** Maksimiljana Bolarič, med.ses.
Suzana Padežnik, med.ses.
Andreja Doberšek, dipl.m.s.

15.40 – 16.00 **Doživetja staršev otroka z Hirschprungovo boleznijo in posledično s stem s stomo, predstavitev primera in osebnih izkušenj**, Sonja Klakočar, dipl.m.s.

16.00 – 16.20 **Predstavitev Društva staršev otrok z anorektalnimi atrezijami in drugimi motnjami prebavnega trakta**
Saša Kotar, viš.med.s

15.40 – 16.00 **Vpliv Društva na kakovost življenja družin s prebavnimi težavami,**
Saša Kotar, viš.med.s., Danica Maletič

17.00 – 18.00 **Nordijska Hoja**,
Olivera Bošnjakovič, dipl.m.s.
Zvezdana Vražič, dipl.m.s.

Večerja

PROGRAM: SOBOTA 25.10.2008

DELAVNICE

9.00 – 9.30 **Etika v zdravstveni negi otroka in mladostnika,**
Darinka Klemenc,dipl.med.s, ET

9.30 – 10.00 **Posvet s strokovnjakom**
Luis Forest Lalande, RN,M.Ed.ET,Canada

10.00 – 10.30 **Zdravstvena nega črevesne stome, urostome in nefrostome**
Suzana Majcen Dvoršak, viš.med.s.,ET
Renata Batas, dipl.med.s., ET

10.30 – 11.00 Odmor s kavo

11.00 – 11.30 **Zdravstvena nega traheostome**
Stojka Škrokov, dipl.med.s.

11.30 – 12.00 **Nenasilje v zdravstveni negi**
Irena Špela Cvetežar, dipl.med.s.ET

12.00 – 13.00 Poročilo o delu v delavnicah
Razprava

SPLOŠNE INFORMACIJE: Udeležba na seminarju šteje za strokovno izobraževanje. Kotizacija z DDV za člane znaša za 1 dan 95 EUR, za nečlane pa za 1 dan 125 EUR, 2 dni 190 EUR za nečlane 300EUR, 3 dni 250 EUR za nečlane 350 EUR. V kotizacijo so všteta predavanja, prevajanje, večerja, pogostitev v odmorih, potrdilo o udeležbi. Poravnate jo lahko na ZZBNS-ZDMSBZTS št. 02031-0016512314, sklic na 00 12017 s pripisom (za Enterostomalno in Pediatrično sekcijo), ki je odprt pri NLB d.d., poslovalnica Tavčarjeva 7, 1000 Ljubljana.

Prijavnico iz UTRIPA s točnimi podatki pošljite najkasneje do 20.10.2008 na naslov:
Beisa Žabkar, MLADINSKO ZDRAVILIŠČE IN LETOVIŠČE DEBELI RTIČ, Jadranska cesta 73, 6280 ANKARAN
ali Tamara Štemberger Kolnik, ZDRAVSTVENI DOM KOPER, Dellavallejeva 3, 6000 KOPER.

REGISTRACIJA: Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico.

STROKOVNI ODBOR: Ivica Brumec, Renata Batas, Andreja Doberšek, Neva Gavrilov, Majda Oštir, Tamara Štemberger Kolnik in Beisa Žabkar, Luis Forest Lalande.

ORGANIZACIJSKI ODBOR: Andreja Černetič, Doroteja Dobrinja, Gabrijela Gaber, Boža Hribar, Jožica Maslo, Minja Petrovič, Darja Teer, Snježana Valcl in Anica Vogel.

Organizator si dopušča možnost spremembe programa.

INFORMACIJE:
Tamara Štemberger Kolnik, Zdravstveni dom Koper, Dellavallejeva 3, 6000 Koper telfon 041 478 228 ali 05 6647 230
Boža Hribar, Splošna bolnišnica Trbovlje, Rudarska cesta 9, 1420 Trbovlje, tel. 03 56 52 664, 03 56 52 593 ali 041 798 357
Beisa Žabkar,Mladinsko zdravilišče in letovišče Debeli rtič, Jadranska cesta 73, 6280 Ankaran, tel.: 041 784 689 ali 05 669-21-18.
Doroteja Dobrinja, Splošna bolnišnica Izola, Otroški oddelek, Polje 35, 6310 Izola, tel.: 05 66 06 133.

Vljudno vabljeni!

Predsednici sekcij
Tamara Štemberger Kolnik in Beisa Žabkar

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Vidovdanska 9

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V URGENCI

E-mail:majda .cotic @kclj.si

www.urgenca.org

Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci objavlja preliminarni program seminarja

URGENTNI BOLNIK – STROKOVNI IZZIV.

Seminar bo 23.- 24.10.2008 v Čateških toplicah

Strokovni program:

- Ventilacija, zagotavljanje proste dihalna poti
- Urgentna stanja s področja urologije in nefrologije
- Zagotavljanje varnosti
- Proste teme
- Učne delavnice - reanimacija, oskrba dihalne poti, imobilizacija

Družabni program:
Slavnostna večerja z glasbo

Vabljeni ste k sodelovanju s prispevki v okviru prostih tem. Izvlečke pošljite na naslov Majda Cotič Anderle , IPP, UKC Ljubljana, najkasneje do 26. 9. 2008.

Splošne informacije:

Seminar je namenjen vsem, ki želijo pridobiti nova znanja pri oskrbi urgentnih bolnikov. Za seminar bodo dodeljene licenčne točke. Kotizacija za člane zbornice znaša 160 EUR, za nečlane 320 EUR.V kotizacijo je všteta večerja, zbornik predavanj in osvežitev med odmori. Kotizacijo nakažite na račun ZZBNS – ZDMSBZTS pri NLB, Tavčarjeva 7, št.02031-0016512314 sklic na št.12028

Prijavite se na prijavnici objavljeni v Utripu ali z elektronsko prijavnico na internetni strani zbornice. Prijavnice pošljite na naslov Mojca Homar, Internistična prva pomoč, UKC, 1000 Ljubljana

Prenočišča lahko rezervirate v Termah Čatež tel.07/4935019, 4935020 fax: 07/4962721

ali terme.catez@terme-catez.si

Dodatne informacije: Majda Cotič Anderle tel. 522 23 61 (majda.cotic@kclj.si)

Vida Bračko tel. 522 21 72 (vida.bracko@kclj.si)

Vljudno vabljeni

Majda Cotič Anderle
Predsednica sekcije MS in ZT v urgenci

ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE - ZVEZA STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

SEKCIJA REŠEVALCEV V ZDRAVSTVU

Vabi na strokovno srečanje

MODRA LUČ

v petek, 24. oktobra 2008, Hotel Rubin Žalec in poligon AMZS, Vransko

08.00 - 09.30	**Registracija udeležencev**
09.30 - 09.40	**Otvoritev srečanja in pozdrav udeležencev**

I. sklop: PREDAVANJA

09.40 - 10.20	**Varnost v cestnem prometu in vožnja vozil s prednostjo**
10.20 - 10.40	**Zakaj je reševalno vozilo specialno vozilo?**
10.40 - 11.00	**Standard SIST EN 1789: 2007**
11.00 - 11.20	**Prevzem službe ter priprava reševalnega vozila in voznika na vožnjo**
11.20 - 11.35	**Oprema in materiali v reševalnih vozilih**
11.35 - 11.45	**Zakaj so potrebni primopredajni obrazci**
11.45 - 12.05	**ODMOR**
12.05 - 12.25	**Reševalno vozilo na intervenciji**
12.25 - 12.40	**Kako zavarujemo kraj intervencije policisti**
12.40 - 12.55	**Kako zavarujemo kraj intervencije gasilci**
12.55 - 13.10	**Kako zavaruje kraj intervencije služba za vzdrževanje ceste**
13.10 - 13.30	**Treningi varne vožnje**
13.30 - 13.45	**Ali reševalci potrebujemo treninge varne vožnje – naše izkušnje?**
13.45 - 14.00	**Stanje glede usposabljanja voznikov reševalnih vozil v Sloveniji**
14.00 - 15.30	**KOSILO**

II. sklop: PRAKTIČNI DEL

15.30 - 16.30	**Ogled poligona AMZS Vransko**
16.30 - 18.00	**Demonstracija elementov varne vožnje reševalnega vozila in reševalnega motorja**
18.00	**ZAKLJUČEK SEMINARJA**

SPLOŠNE INFORMACIJE: Seminar je vpisan v register strokovnega izobraževanja Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije, udeležba prinaša licenčne točke za poslušalce in aktivne udeležence ter se upošteva pri napredovanju. Kotizacija za člane Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije znaša 95 EUR, za nečlane 190 EUR. V ceno je vračunan DDV in všteto kosilo ter osvežitve v odmorih. Nujna je pisna prijava na seminar, ki jo pošljite na naslov: OZG OE Zdravstveni dom Kranj, Reševalna postaja, Jože Prestor, Gosposvetska c. 10, 4000 Kranj. Dodatne informacije na E-pošti joze.prestor@zd-kranj.si ali po telefonu 041/ 608 201. Kotizacijo nakažite na transakcijski račun ZDMSZT: št. 02031 - 0016512314, sklic na številko **00 12021**, s pripisom »za Sekcijo reševalcev v zdravstvu«. Omenjeni znesek lahko poravnate tudi po seminarju po prejetju računa (podjetja in zavodi). Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije, številko izdane licence za opravljanje dejavnosti zdravstvene in babiške nege ter potrdilo o plačani kotizaciji - virman (če ste znesek nakazali na transakcijski račun). Če se niste že prej prijavili, potrebujete tudi pisno prijavo z ustreznimi podatki (davčna številka zavoda, žig in podpis uradne osebe)!

Vabljeni!

Predsednik strokovne sekcije Jože Prestor in organizacijski odbor.

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV CELJE

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Celje in Oddelek za žilno kirurgijo Splošne bolnišnice Celje vabi na:
2. STROKOVNO SREČANJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV ŽILNE KIRURGIJE

ZDRAVSTVENA NEGA BOLNIKA Z ŽILNIM OBOLENJEM – NEGOVALNI PROBLEMI NA ODDELKU ZA ŽILNO KIRURGIJO

Zdravilišče Laško, Srebrna dvorana, 24.10.2008

11.00 – 12.00	REGISTRACIJA
12.00 – 12.45	**OTVORITEV SREČANJA IN POZDRAVNI GOVORI** Kitarski duet David Raček in David Toman Hilda Maze, univ. dipl. org., glavna medicinska sestra Splošne bolnišnice Celje Marjana Vengušt, dipl. m. s. , predsednica društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Celje
12.45 – 13.00	E. Vučaj: **Uvodne misli**
13.00 – 13.15	B. Šket: **Negovalna dokumentacija na Oddelku za žilno kirurgijo**
13.15 – 13.30	S. Popovič: **Uporaba klinične poti v žilni kirurgiji – prednost ali obremenitev za zdravstveno nego**
13.30 – 13.45	L. Fošnarič: **Etične dileme v zdravstveni negi bolnika z žilnim obolenjem**
13.45 – 14.00	S. Ramšak: **Ženska in krčne žile**
14.00 – 14.15	ODMOR
14.15 – 14.30	I. Pisanec: **Invazivne preiskovalne metode in endovaskularni posegi pri zdravljenju žilnih obolenj**
14.30 – 14.45	M. Požin, J. Iršič: **Vloga medicinske sestre pri invazivni diagnostiki**
14.45 – 15.00	A. Šikovec: **Sodobna žilna kirurgija – pogled v prihodnost**
15.00 – 15.15	K. Kovač: **Posebnosti perioperativne zdravstvene nege v žilni kirurgiji – študij primera**
15.15 – 15.30	M. Zrim, B. Kovačec: **Posebnosti zdravstvene nege bolnika z aorto-femoralnim bypassom**
15.30 – 16.00	ODMOR
16.00 – 16.15	D. Behin: **Zdravstvena njega bolesnika sa okluzijom arterija donjih ekstremiteta**
16.15 – 16.30	B. Leš, M. Ploj: **Zdravstvena nega bolnika po amputaciji okončine**
16.30 – 16.45	Ž. Gajski: **Prevencija dekubitusa**
16.45 – 17.00	L. Borak: **Bolečina pri bolniku z žilnim obolenjem**
17.00 – 17.15	J. Rešetič: **Bolečina v negovalni dokumentaciji na kirurškem oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto**
17.15 – 17.30	S. Popovič: **Uporaba dlančnika pri beleženju porabe zdravil in materiala na KO za kirurgijo srca in ožilja – prednosti in slabosti**
17.30 – 18.30	**Zaključek strokovnega srečanja in podelitev potrdil**
18.30	Slavnostna večerja

Splošne informacije
Organizacijski odbor: Branka Šket, Lidija Fošnarič, Petra Orešič, Ljiljana Mrzlečki, Senta Leskovar, Barbara Zelič.
Strokovni odbor: Engjell Vučaj, Marjana Vengušt, Lidija Fošnarič, Branka Šket in Sonja Ramšak.

Strokovno srečanje bo potekalo v Srebrni dvorani v Zdravilišču Laško.
Rezervacija prenočišč:
Thermana d.d., Zdraviliška 4,
3270 Laško.
Tel.: 03/73 45 122, Fax.: 03 73 45 1234
www.thermana.si

Prispevek za udeležbo na strokovnem srečanju znaša za člane društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Celje 35 EUR, za ostale pa 50 EUR in vključuje stroške organizacije in izvedbo srečanja, zbornik predavanj, prigrizek in napitke med odmori ter slavnostno večerjo. Nakažite ga na transakcijski račun društva 06000-0007354391 s pripisom žilna kirurgija ter imeni in priimki udeležencev.
Prijavite se s prijavnico iz Utripa, ki jo pošljete na naslov: Oddelek za žilno kirurgijo – prijava na izobraževanje, Oblakova ulica 5, 3000 Celje do 1.10.2008. Število udeležencev je omejeno. Ob registraciji morate predložiti člansko izkaznico in številko licence vsi tisti, ki jo že imate. Udeležba na predavanju se šteje kot strokovno izpopolnjevanje v skladu z novimi določili izobraževanj za pridobitev licenčnih točk.

Dodatne informacije:
Lidija Fošnarič, Ljiljana Mrzlečki: Tel. št.: 03/423 38 52, 03/423 38 53

Vljudno vabljeni!

V imenu organizacijskega odbora
Marjana Vengušt in Lidija Fošnarič

SLOVENSKO DRUŠTVO HOSPIC
Dolenjska c. 22, 1000 Ljubljana
tel: 01 420 52 60
faks: 01 420 52 66
e-pošta: hospic@siol.net
USTANOVA SKLAD HOSPIC
vabi na dvodnevni seminar – učne delavnice
PALIATIVNA OSKRBA V PRAKSI

KOMUNIKACIJA JE ODNOS

24. in 25 oktobra 2008,
v baročno dvorano Graščine v Radovljici,
Linhartov trg 1, Radovljica

Program:

Petek, 24. oktober

9.00 – 9.45 **Registracija udeležencev**

9.45 – 10.00 **Pozdrav organizatorja**

10.00 – 10.15 **Ob mednarodnem dnevu hospica**: Tatjana Žargi, viš.med.ses., predsednica Slov. društva hospic

10.15 – 10.30 **Uvod v vsebino dneva** -Marija Cehner, viš med. ses.

10.30 – 11.00 **Paliativna oskrba – človekova pravica**: dr. Zdenka Čebašek – Travnik, varuhinja človekovih pravic

11.00 – 11.45 **Stanje paliativne oskrbe v EU, izkušnje v Franciji – Provansa**: dr. Marilene Filbet, dr. med.

11.45 – 12.15 Kratek odmor

12.15 – 13.45 Učna delavnica:

Komunikacija v dobri praksi paliativne oskrbe: **Vloga zdravnika in medicinske sestre pri sporočanju slabe prognoze bolezni:** dr. Marilene Filbet,dr. med. in Murielle Ruer, dipl. med. ses. – Center za paliativno oskrbo bolnišnice Lyon - Francija

13.45 – 14.45 Odmor za kosilo

14.45 – 16.15 Učna delavnica:

Komunikacija v dobri praksi paliativne oskrbe: **Komunikacija s svojci in priprava na slovo:** dr. Marilene Filbet, dr.med. in Murielle Ruer, dipl. med. ses. – Center za paliativno oskrbo bolnišnice Lyon - Francija

16.15 – 16.45 Kratek odmor

16.45 - 17.30 **Spopadanje paliativnega tima s procesom zdravljenja**: Jernej Benedik, dr. med., Onkološki inšt. Ljubljana

17.30 – 18.00 **Razprava in zaključki**

Sobota 25. oktober

9.00 – 9.15 **Uvod v vsebino**: Marija Cehner, viš. med. ses

9.15 – 10.45 **Moje vloge v procesu umiranja**: Rajko Škarič

10.45 – 12.15 Učna delavnica:

Sočutje in smisel v medicini: Barbara Hrovatin, dr.med.

12.15 – 12.45 Odmor

12.45 – 14.15 **Komunikacija kot potreba** – študija primerov iz prakse
Marilene Filbet – paliativni oddelek bolnišnice Lyon, Francija
Nada Wolf, viš. med ses – Slovensko društvo hospic

14.15 – 15.0 0 **Razprava in zaključek seminarja**

Program dvodnevnega seminarja je v postopku verifikacije za dodelitev licenčnih točk pri Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije in Zdravniški zbornici.
KOTIZACIJA za dvodnevni seminar znaša **190 €** in vključuje prehrano in osvežitve med odmori.
Znesek kotizacije nakažete na: **TR Ustanova Sklad hospic, št: 05100-8012628228.**
PRIJAVE sprejemamo do zapolnitve mest oziroma najkasneje do **20. 10. 2008 na naslov:**
Ustanova Sklad hospic, Dolenjska c. 22, 1000 Ljubljana, na e-naslov: hospic@siol.net
ali po telefaksu (01) 420 52 66. Prijavnica mora vsebovati naslednje podatke: Ime in priimek, delovno mesto, zaposlitev – ustanova, številka licence in podatke o plačniku.
INFORMACIJE o seminarju in rezervaciji prenočišč po telefonu 05 994 77 66: Franci Dagarin
DODATNE INFORMACIJE po telefonu 02/ 25 25 570: Vesna Žigon vsak delovni dan med 9. in 13.uro. ali e-naslov hospic.mb@siol.net.

Prijazno vabljeni.

Vodja programa izobraževanja: Majda Brumec, dipl. m. s.

ONKOLOŠKI INŠTITUT LJUBLJANA
Dejavnost zdravstvene nege in oskrbe
Enodnevno izobraževanje z naslovom:

IZZIVI SODOBNIH PRISTOPOV ONKOLOŠKEGA ZDRAVLJENA IN ONKOLOŠKE ZDRAVSTVENE NEGE »ZDRAVSTVENA NEGA IN ZDRAVLJENJE PACIENTOV Z ZAVIRALCEM VEGF – ŽILNEGA RASTNEGA DEJAVNIKA«,

ki bo potekalo na Onkološkem inštitutu Ljubljana 24.10.2008 in 28.11.2008

8.00 - 9.00	**REGISTRACIJA UDELEŽENCEV**
9.00 – 9.10	**Uvodni pozdrav udeležencev** Pomočnica strokovnega direktorja za področje zdravstvene nege Katarina Lokar, prof.zdr.vzg.
9.10 – 9.55	**Izzivi onkološke zdravstvene nege v sodobnih pristopih onkološkega zdravljenja** Katarina Lokar, prof.zdr.vzg.
9.55 – 10.25	**Etične dileme in problemi v sodobnih pristopih onkološkega zdravljenja** prof. dr. Matjaž Zwitter, dr. med.
10.25 – 10.30	RAZPRAVA
10.30 – 11.00	**ODMOR**
11.00 – 11.45	**Proces karcinogeneze in angiogeneze** Znan. svet. dr. Srdjan Novaković, univ. dipl. biol.
11.45 – 12.30	**Sistemsko zdravljenje metastatskega raka debelega črevesa in danke z Bevacizumabom** dr. Janja Ocvirk, dr. med.
12.30 – 12.40	RAZPRAVA
12.40 – 12.50	**Ogled filma o mehanizmu zaviranja VEGF**
12.50 – 14.30	**ODMOR ZA KOSILO**
14.30 – 15.15	**Zdravstvena nega pri pojavu neželenih učinkov pri pacientih na sistemskem zdravljenju s tarčnim zdravilom Bevacizumabom** Marjana Bernot, dipl.m.s., univ.dipl.org.
15.15 – 16.00	**Priprava, aplikacija in shranjevanje zdravila Bevacizumab** Snežana Umičević, dipl.m.s
16.00 – 16.20	**Izkušnje v zdravstveni negi pacientov zdravljenih z Bevacizumabom - predstavitev primera** Nataša Gorenc, dipl.m.s
16.20 – 17.05	**Zdravstvena vzgoja in svetovanje pri odraslih pacientih** Denis Mlakar – Mastnak, dipl.m.s., spec. klin. diet.
17.05 – 17.15	RAZPRAVA
17.15 – 17.20	**ZAKLJUČEK IZOBRAŽEVANJA**

Splošna obvestila:
Strokovno izobraževanje bo potekalo v prostorih Onkološkega Inštituta Ljubljana v predavalnici stavbe C, 24.10.2008 in 28.11.2008.

Kotizacije, za udeležbo na strokovnem izobraževanju, ni.
Udeleženci bodo deležni malice in kosila.

Program strokovnega seminarja je v postopku pridobivanja licenčnih točk pri Zbornici-Zvezi.
Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico.

Prijave :
Pisne prijave, preko prijavnice, ki je objavljena v Utripu, pošljite na naslov:

Cvetka Švajger,
Onkološki inštitut Ljubljana,
Zaloška 2, 1000 Ljubljana
Faks: 01/58 79 400
Telefon: 01/58 79 113

Pisne prijave sprejemamo:
za 1. predavanje, dne 24.10.2008, sprejemamo do vključno 15.10.2008 in
za 2. predavanje, dne 28.11.2008, sprejemamo do vključno 19.11.2008.

PRISRČNO VABLJENI!

Pomočnica strokovnega direktorja
za področje zdravstvene nege

Katarina Lokar, prof. zdr. vzg.

Klinični oddelek za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo
Kirurška klinika
Univerzitetni klinični center Ljubljana
Zaloška 7, 1525 Ljubljana
prireja za medicinske sestre in zdravstvene tehnike

X. JUBILEJNI IZOBRAŽEVALNI SEMINAR S SPECIALIZIRANIMI UČNIMI DELAVNICAMI »KRITIČNO BOLAN IN POŠKODOVAN OTROK – RAZPOZNAVA, ZDRAVLJENJE IN ZDRAVSTVENA NEGA«

s tečajem pediatrične reanimacije po načelih Evropskega sveta za reanimacijo

7. - 8. 11. 2008
Univerzitetni klinični center
Predavalnica 1
Zaloška cesta 7, 1525 Ljubljana

Preliminarni program

PETEK, 7/11-2008-teoretični del

Registracija (9.00-10.00)

M. Petrovič (10.00-10.10)
10 let izobraževanja medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov za potrebe kritično bolnih otrok v Sloveniji

M. Petrovič (10.10-10.30)
Medicinska sestra ob kritično bolnem in poškodovanem otroku

J. Primožič (10.30-10.50)
Razpoznava kritično bolnega otroka

M. Pavčnik Arnol (10.50-11.10)
Nadzorovanje življenjskih funkcij pri kritično bolnem in poškodovanem otroku

I. Vidmar (11.10-11.30)
Ogrožena dihalna pot – prikaz primerov

O d m o r (11.30-12.00)

M. Koren (12.00-12.20)
Oskrba dihalnih poti z enostavnimi pripomočki in nadihovanje z dihalnim balonom preko maske

A. Posavec (12.20-12.40)
Reševanje otrok na terenu

M. Grošelj Grenc (12.40-13.00)
Nevarnosti dehidracije pri otroku

M. Petrovič (13.00-13.20)
Venske poti

M. Verbič, M. Grošelj Grenc (13.20-13.40)
Scenarij - Poškodovan otrok

Razpravljanje (13.40-14.00)

K o s i l o (14.00-15.00)

M. Grošelj Grenc, N. Kuralt (15.00-15.20)
Scenarij – Bolan otrok

A. Borinc Beden (15.20-15.40)
Akutno zdravljenje laringitisa in astme

M. Oštir, K. Korenin (15.40-16.00)
Pravilen vnos vdihovalnih zdravil pri zdravljenju laringitisa in astme

J. Primožič (16.00-16.20)
Etične dileme pri obravnavi neozdravljivo bolnih otrok

Z. Janičijevič (16.20-16.40)
Kako starši razumejo pravice bolnih otrok in kako jih razumejo zdravstveni delavci?

Razpravljanje (16.40-17.00)

Navodila za praktični del seminarja (17.00-17.15)

SOBOTA, 8/11-2008-praktični del

Pričetek ob 9.30 uri pred seminarjem 1 in 2 v kleti Univerzitetnega kliničnega centra.

Temeljni postopki oživljanja (TPO): TPO dojenčka – TPO otroka – Predbolnišnična oskrba poškodovanega otroka
Uporaba enostavnih pripomočkov za odpiranje dihalnih poti s poudarkom na aspiraciji zgornjih dihalnih poti
Različni načini pričvrstitve tubusa in trahealne kanile
Defibrilacija
Priprava adrenalina za reanimacijo
Prosta venska pot – urjenje na učnih modelih
Ogled enote za intenzivno terapijo

Odmor (11.00-11.30), kosilo (13.00-13.30)

Komentarji in učne delavnice po lastni izbiri (15.00-17.30)

Kotizacija: 200 EUR (DDV je vključen)
Kotizacija vključuje predavanja in vaje, knjigo predavanj in postrežbo med odmori.
Nakazilo: Univerzitetni klinični center Ljubljana, Zaloška cesta 002, 1000 Ljubljana.
Podračun EZR št.: 01100-6030277894,
sklic 299 30 32 z oznako Kritično bolan otrok.

Organizator si pridržuje pravico do manjših sprememb v dokončnem programu!

ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE – ZVEZA STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V KARDIOLOGIJI IN ANGIOLOGIJI
VABI NA STROKOVNO SREČANJE

KAKOVOSTNA VSEŽIVLJENJSKA REHABILITACIJA SRČNO-ŽILNIH BOLNIKOV,

ki bo v petek 14. novembra 2008 v hotelu Kompas na Bledu

PROGRAM

PETEK, 14. november 2008

8.30 – 9.30 Registracija udeležencev

9.30 – 9.50 POZDRAVNE BESEDE IN KULTURNI PROGRAM

9.50 – 10.20 **Diagnostika in zdravljenje bolnika z akutnim miokardnim infarktom**
Marko Gričar, dr. med.

10.20 – 10.40 **Rehabilitacija po akutnem miokardnem infarktu v akutni fazi**
Sabina Ocepek, dipl.m.s.,
Jožica Zobavnik, dipl. fiziot.

10.45 – 11.05 **Informiranje bolnika pred invazivnim posegom**
Hinko Urbančič, dipl. zdr..

11.05 – 11.25 **Zdravstvena nega bolnika ob koronarografiji ter primarni perkutani koronarni intervenciji**
Miha Kralj, dipl. zdr.

11.25 – 11.35 **RAZPRAVA**

11.35 – 12.05 **ODMOR S PRIGRIZKOM**

12.05 – 12.35 **Ambulantna rehabilitacija srčno-žilnih bolnikov**
prof. dr. Irena Keber, dr. med.

12.35 - 12. 55 **Vloga medicinske sestre in fizioterapevta pri ambulantni rehabilitaciji srčno-žilnih bolnikov**
Nina Koražija, dipl. fiziot.,
Marjanca Čuk, dipl.m.s.

13.00 – 13.20 **Rehabilitacija varovancev s srčno-žilnimi obolenji v Koronarnem klubu**
Milica Podobnik, viš.med.ses.

13.20 – 13.50 **Psihična rehabilitacija bolnikov s srčno-žilnimi obolenji**
Dragica Resman dr. med., spec. psih.

13.50 – 14.00 **RAZPRAVA**

14.00– 15.15 **ODMOR ZA KOSILO**

15.15– 15.35 **Ugotavljanje znanja in sposobnosti samooskrbe bolnikov s srčnim popuščanjem**
Katjuša Mravljak, dipl.m.s. in
mag. Andreja Kvas, prof.zdr.vzg.,

15.35 – 15.55 **Zdravstvena obravnava bolnikov z vensko trombozo v dnevni bolnišnici**
Katja Janša-Trontelj, dipl. m.s.,
Marjanca Čuk, dipl. m.s.

15.55 – 16.15 **RAZPRAVA IN ZAKLJUČKI SEMINARJA**

16.15 – 17.15 Seja Izvršilnega odbora sekcije

SPLOŠNE INFORMACIJE:
Strokovni seminar bo verificiran pri Zbornici – Zvezi za pridobitev licenčnih točk. Kotizacija za enodnevni seminar znaša z DDV 95 EUR za člane Zbornice – Zveze, za nečlane 190 EUR. V kotizacijo sta všteta zbornik predavanj in osvežitev med odmori. Kotizacijo nakažite na transakcijski račun: NLB Ljubljana, Tavčarjeva 7, ZDMSZTS št. 02031 – 0016512314, sklic na številko 0012031, s pripisom za kardiološko sekcijo. Študenti člani Zbornice – Zveze so oproščeni plačila kotizacije.

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o vplačani kotizaciji – virman ali fotokopijo potrjene prijavnice delodajalca, ki bo poravnal kotizacijo.

Program je v postopku licenčnega vrednotenja strokovnih izpopolnjevanj in izobraževanj v dejavnosti zdravstvene in babiške nege pri Zbornici – Zvezi.

Pisne prijave na prijavnici, objavljeni v strokovno informativnem biltenu Utrip ali na spletnih straneh Zbornice – Zveze, pošljite najkasneje **7. novembra 2008** na naslov: ga. Irena Orel (tajništvo), Klinični oddelek za kardiologijo, UKC Ljubljana, Zaloška 7, 1000 Ljubljana; na fax: 01 522 28 28 ali na e-naslov: irena.orel@kclj.si

Dodatne informacije dobite na telefon 01 300 11 913 Andreja Kvas ali na e-naslov: andreja.kvas@vsz.uni-lj.si

Organizacijsko-programski odbor: mag. Andreja Kvas, Irena Trampuš in Katjuša Mravljak.

Vljudno vabljeni!

Predsednica sekcije: mag. Andreja Kvas

društvo 80 let · 1927-2007 medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana

Napovedujemo!

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana
v sodelovanju s
Sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji,
Sekcijo reševalcev v zdravstvu,
Sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci in
Sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji

pripravlja 9. simpozij z naslovom

»MEDICINSKE SESTRE SPREMLJAMO NOVOSTI NA PODROČJU TEMELJNIH POSTOPKOV OŽIVLJANJA«,

ki bo v četrtek, 27. novembra 2008 v Ljubljani.

Lotili se bomo aktualne teme, saj se zavedamo pomena nenehnega obnavljanja teoretičnega in praktičnega znanja s strokovnega področja, ki ga potrebujemo praktično na vseh naših delovnih mestih. Predstavili vam bomo osnove temeljnih postopkov oživljanja z notranjega (algoritmi/smernice, organizacija/management, stroka, kompetence itd.), zunanjega (pravni, etični, sociološki in psihološki vidik) in praktičnega vidika (učna delavnica rokovanja z avtomatskim defibrilatorjem).

Rezervirajte si dan za simpozij že danes.

Predsednica DMSBZT Ljubljana
Darinka Klemenc

Podpredsednica DMSBZT Ljubljana za področje izobraževanja, raziskovanja in založništva
mag. Andreja Kvas

društvo 80 let · 1927-2007 medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana

Ko se vrnemo s sproščenih dopustov in sončnih dni, se dostikrat vrnejo tudi slaba razpoloženja, bolezni. Za lažjo prepoznavo in razlago dogajanj v našem telesu

VAS VABIMO NA DVODNEVNO DELAVNICO Z NASLOVOM

»KAKO SI Z ZAKONOM PETIH ELEMENTOV RAZLAGAMO BOLEZNI«.

Kitajska medicina na osnovi petih elementov- to so voda, ogenj, zrak, zemlja in les- razlaga stanja v naravi in človeku. Pod pojmom vode tako ni razumljena samo voda, pač pa tudi kosti, ledvici, rodila, rojevanje, zima, temno modra barva, mehur idr.

Delavnica bo potekala **v petek, 10. oktobra od 16.00 do 20.00 in soboto, 11. oktobra od 9.00 do 12.00** v društvenih prostorih na Poljanski c. 14 v Ljubljani.
Vodila jo bo strokovnjakinja različnih vej komplementarne medicine, Milena Plut Podvršič, spec. spl. med. Pomagala nam bo osvetliti stanja v telesu in naravi in tudi razumeti medsebojne odnose. K njeni razlagi pa bo vključeno tudi učenje samozdravljenja in aktivno sodelovanje v obliki meditacije, zato so potrebna primerna oblačila in podloga.

Prijave sprejemamo do zasedbe prostih mest (20):
- Prispevek za udeležbo je 40 EUR za člane društva.
- Prijave sprejema ga. Irma Kiprijanović na tel. 041 754 695 ali po e-pošti: irma.kiprijanovic@gmail.com do 25. septembra 2008.

Predsednica DMSBZT Ljubljana
Darinka Klemenc

Odbor za komplementarno in naravno zdravilstvo v zdravstveni negi pri DMSBZT Ljubljana
Zdenka Dovč

OBVESTILO

Strokovna Sekcija medicinskih sester in babic je na seji Izvršnega odbora 23. junija 2008 sprejela sklep o izvedbi volitev v organe strokovne sekcije. V skladu z 12. členom Pravilnika o delu strokovnih sekcij bomo izvolili:
- predsednico/ka strokovne sekcije,
- podpredsednico/ka strokovne sekcije, ter
- sedem članov Izvršnega odbora.

Prosimo, da vaše cenjene kandidature za omenjene funkcije pošljete na naslov Zbornica – Zveza, Vidovdanska 9, 1000 Ljubljana s pripisom »Sekcija medicinskih sester in babic – za volitve – ne odpiraj«. Kandidaturo pošljite do 10.10.2008.
Kandidaturi priložite kratko osebno predstavitev. Če kandidirate za predsednico/ka, prosimo, priložite še program dela za prihodnje štiriletno obdobje.
Občni zbor z volitvami bomo izvedli po končanem strokovnem srečanju na Jesenicah 7. novembra 2008.

Predsednica sekcije: Gordana Njenjić

Ob deseti obletnici delovanja sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji

Andreja Kvas

16. novembra 2007 smo se zbrali na 20. strokovnem srečanju *Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji* v Mariboru. Srečanje je bilo še posebej svečano, saj smo ob tej priložnosti obeležili 10. obletnico delovanja strokovne sekcije; njen ustanovni občni zbor je bil namreč 10. oktobra 1997 na Otočcu. Prva tema, ki smo se je lotili, je bila srčni infarkt, ki je še vedno med najpogostejšimi srčnimi obolenji. Zanimivo je bilo prelistati zbornik, ki smo ga takrat izdali. Iz njega je razvidno, da se je v tem času na področju zdravljenja in zdravstvene nege pacienta s srčnim infarktom veliko spremenilo. Pozneje smo se lotevali najrazličnejših tem s področja kardiologije in angiologije odraslega pacienta in otroka.

Odprli smo tudi vedno bolj aktualno temo ***Zagotavljanje varnosti pacientov z boleznimi srca in žilja***. Zdravstveni delavci, ki delujemo na področju zdravstvene oskrbe srčno-žilnih pacientov, se jim trudimo zagotavljati varno, kakovostno in učinkovito zdravstveno obravnavo na vseh treh ravneh zdravstvenega varstva, v vseh okoljih, pri vseh starostnih skupinah, čeprav se v praksi vedno pogosteje srečujemo s starejšo populacijo. Naša zelo pomembna naloga je tudi seznanjati srčno-žilne paciente s tem, da lahko pride v procesu diagnostike, zdravljenja, pri izvajanju zdravstvene nege, rehabilitacije in drugih dejavnosti tudi do neželenih dogodkov. Medicinske sestre in zdravstveni delavci nasploh moramo delovati proaktivno, že vnaprej je treba prepoznati nevarnosti, ustrezno oceniti tveganje in takoj začeti z ukrepi za zmanjševanje posledic. Kljub temu se ne moremo vedno popolnoma izogniti neželenim dogodkom, lahko pride do padca, zdrsa, odrgnine, udarnine in poškodbe pacienta nasploh. Vse naštete neželene dogodke je potrebno beležiti, se pogovoriti, zakaj je do njih prišlo, in načrtovati ukrepe za izboljšanje stanja.

Strokovno srečanje smo začeli s pozdravnimi besedami takratne predsednice Zbornice – Zveze, dr. Bojane Filej; Danice Pušnik, članice Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor (nadomeščala je predsednico društva Ksenijo Pirš); bivše predsednice naše strokovne sekcije, Lidije Marinč, in sedanje predsednice, mag. Andreje Kvas. Nadaljevali smo s svečanim podpisom *Evropske listine za zdravje srca*. Listino je v imenu Zbornice – Zveze podpisala dr. Bojana Filej, v imenu Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji pa mag. Andreja Kvas. S podpisom Evropske listine za zdravje srca se zavezujemo k boju proti prezgodnjemu umiranju in proti trpljenju zaradi srčno-žilnih bolezni prek njihovega preprečevanja; ukrepamo v skladu z Deklaracijo Sv. Valenta, sprejeto na konferenci za Zmagujoče srce (Winning Heart Conference), dne 14. februarja 2000: ***»Vsak otrok, rojen v novem tisočletju, ima pravico živeti vsaj do starosti 65 let, ne da bi imel katero od srčno-žilnih bolezni, ki jih je mogoče preprečiti.«*** Cilj Evropske listine za zdravje srca je občutno zmanjšati breme srčno-žilnih bolezni v Evropski uniji in v evropski regiji SZO ter zmanjšati neenakost in neenakopravnost glede bremena bolezni v posameznih državah in med njimi. V tem dokumentu z izrazom »zdravje srca« mislimo srčne bolezni, možgansko kap in druge aterosklerotične žilne bolezni (1. člen). V 2. členu je zapisano: S to listino priporočamo, naj njeni podpisniki promovirajo in podpirajo ustrezne ukrepe, pri čemer naj bodo prednostne predvsem spremembe življenjskega sloga, s čimer bomo bistveno zmanjšali breme srčno-žilnih bolezni (Evropska listina za zdravje srca, 2006).

Po krajšem kulturnem programu smo začeli s predavanji. Najprej nas je Andreja Mihelič Zajec, viš. m. s., univ. dipl. org. dela, v predavanju ***Pomen in vrednost objav strokovnih člankov za zdravstveno nego in medicinske sestre ter proces pisanja*** seznanila z razlogi za pisanje, dejavniki, ki ovirajo pisanje, s koraki do objave in etiko objav člankov medicinskih sester. Opozorila nas je, da pisanje člankov zahteva veliko časa in ustreznega znanja. Zaključila je z mislijo, da so za širjenje znanja zdravstvene nege potrebne objave, kar nas obvezuje, da prevzamemo to aktivnost kot poklicno dolžnost in odgovornost.

Tanja Kukovec, dipl. m. s., je v predavanju z naslovom ***Pomen zagotavljanja varnosti v zdravstvenem varstvu*** govorila o varnosti pacientov, ki je sestavni del kakovostne zdravstvene oskrbe. Poudarila je, da je treba sisteme in procese zdravstvene obravnave izboljšati tako, da bi bile težave že od samega začetka manj pogoste. V primeru, da do njih pride, pa jih je treba prepoznati in jih odpraviti, preden pacientom povzročijo škodo.

Dr. Saša Kadivec, prof. zdr. vzg., nam je v predavanju z naslovom ***Vpliv strokovnega nadzora na izboljšanje varnosti pacienta*** predstavila program managementa tveganja, kjer gre za ugotavljanje, analiziranje in vrednotenje tveganja ter razvijanje načrta za zmanjševanje pogostnosti in resnosti poškodb in nesreč. Podrobneje nam je predstavila tudi sistem vodenja kakovosti v Bolnišnici Golnik.

V predavanju z naslovom ***Varnost pacienta skozi varovanje njegovih pravic, s poudarkom na varovanju njegove zasebnosti in podatkov*** je Darinka Klemenc, dipl. m. s., predstavila nekaj izhodišč, ki so podlaga za razumevanje zasebnosti v zdravstvu, vključujoč spoštovanje pacientovih pravic, ki so zapisane v zakonskih in drugih aktih. Poudarila je pomen sodelovanja s pacienti, ki na ta način pomagajo izgrajevati kakovostnejši, humanejši, varnejši, bolj učinkovit in prijazen zdravstveni sistem.

Pravnik, mag. Janez Tekavc, nam je v predavanju z naslovom ***Varovanje pravic pacientov*** predstavil pacientove pravice do strokovne obravnave, pravice do varstva osebnostnih pravic in osebnih podatkov ter pravice do varovanja premoženja. Opozoril nas je, da smo zdravstveni delavci odgovorni ne le za strokovno pravilno zdravljenje, temveč smo dolžni posredovati tudi primerno pojasnilo glede diagnoze, poteka zdravljenja ter tveganj oziroma pričakovanj v zvezi z zdravljenjem.

Sledilo je predavanje Marije Bistan, s. m. s., z naslovom ***Kazalniki kakovosti – preprečevanje padcev na Kliničnem oddelku za pljučne bolezni in alergijo Golnik.*** Govorila je o preprečevanju padcev v bolnišnici Golnik, načinih obdelave padcev in dokumentaciji za preprečevanje padcev. Grafično nam je predstavila poročilo o padcih za obdobje od 1. 1. 2007 do 31. 8. 2007 v bolnišnici Golnik.

Alenka Ostanek, dipl. m. s., je v predavanju ***Varnost dojenčka in otroka s prirojeno srčno napako z vidika zdravstvene nege*** predstavila, kako zagotavljajo varnost pri postopkih zdravstvene nege ter diagnostičnih in terapevtskih posegih pri otrocih na Pediatrični kliniki v Ljubljani. Poudarila je, da je pri zagotavljanju varnosti otrok osnovno načelo, da jih nikoli ne puščamo samih.

Nadaljevala je Bernarda Medved, dipl. m. s., ki v predavanju z naslovom ***Zdravstvena nega pacienta z obolenji srca in ožilja z vidika zagotavljanja varnosti pacienta na Oddelku za kardiologijo in angiologijo*** *v UKC Maribor* najprej predstavila, kako zagotavljajo varnost pacienta na njihovem oddelku, nato pa neželene dogodke na področju zdravstvene nege v letu 2006, negovalno dokumentacijo za zagotavljanje varnosti pacienta in ukrepe za preprečevanje neželenih dogodkov.

Marina Klasinc, dipl. m. s., nam je v predavanju ***Ukrepi za obvladovanje bolnišničnih okužb pri kardioloških pacientih*** predstavila najpogostejše bolnišnične okužbe in njihovo obvladovanje pri kardioloških pacientih v UKC Maribor.

Dejan Perša, dipl. zn., je v predavanju z naslovom ***Neželeni dogodki in viri neželenih učinkov v laboratoriju za interventno kardiologijo*** govoril o virih neželenih dogodkov v omenjenem laboratoriju: neželeni učinki medicinskih pripomočkov, elektrostatična praznjenja, požar, elektromagnetna interferenca in kompatibilnost ter elektrokirurški dim. Opozoril je, da nam poznavanje potencialnih nevarnosti pomaga pri vnaprejšnjemu preprečevanju morebitnih neželenih dogodkov.

Na koncu sta nam Hedvika Šauperl, dipl. inž. rad., in Boris Slanc, dipl. inž. rad., v predavanju ***Vloga diplomiranega radiološkega inženirja pri interventnih radioloških posegih*** predstavila delo radiološkega inženirja pri omenjenih posegih v laboratoriju za interventno kardiologijo UKC Maribor. Poudarila sta pomen timskega dela, ki je še posebej pomembno takrat, ko delajo v okrnjeni zasedbi, npr. pri urgentnih posegih.

Nas koncu smo se vsi strinjali, da je za kakovostno in učinkovito zdravstveno oskrbo pacientov, tudi tistih z boleznimi srca in ožilja, pomembno spoštovanje, avtonomija in odkrito komuniciranje med člani interdisciplinarnega tima. V omenjenem timu naj bodo odnosi nehierarhični, spoštovanje naj temelji na znanju in izkušnjah. Ceniti in priznavati je treba znanja drugih in jim zaupati. Pacient naj ne bo v procesu zdravljenja objekt obravnave, temveč ga jemljimo za sodelavca interdisciplinarnega tima.

Za kakovostno izvedbo strokovnega srečanja se zahvaljujemo vsem predavateljem, organizacijsko-programskemu odboru strokovnega srečanja in članom Izvršilnega odbora strokovne sekcije. Zahvala velja tudi vsem udeleženkam in udeležencem, ki so prispevali k živahnim razpravam. Hvala tudi vsem sponzorjem in donatorjem, ki so nam s svojimi sredstvi omogočili izvedbo seminarja (Cordis, Krka, Roche in Pliva).

Astma in spirometrija v medicini dela, prometa in športa

Mateja Čagran, Zvonka Auer

Strokovno srečanje sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v medicini dela, prometa in športa je potekalo 6. junija v dvorcu Zemono v Vipavi pod naslovom ASTMA IN SPIROMETRIJA V MEDICINI DELA, PROMETA IN ŠPORTA.

Vipavsko dolino je v uvodu predstavil Franc Koren, dr. med., spec. internist pulmolog.

V prečudovitem okolju, kjer se ponuja toliko naravnih lepot naše domovine, nam vzdušja ni pokvarilo niti turobno deževno vreme. Srečanje je potekalo v dvorcu Zemono, od koder se nam je ponujal prelep razgled na okoliško pokrajino.

Predavanje smo začeli z naslovno temo ASTMA – ZNANA NEZNANKA. Izvedeli smo, da smo v zadnjem desetletju priča strmemu naraščanju števila pacientov z astmo, zato nam je bila v okviru predavanja dr. Korena predstavljena razširjenost astme, diagnostika in terapija. Ob tem smo bili seznanjeni tudi z novostmi, med katerimi zavzema posebno mesto nitrični oksid, ki pridobiva svoj prostor v spremljanju pljučnih bolezni.

Spirometrijsko merjenje je v medicini dela pomembno orodje za odkrivanje posledic vpliva škodljivih dejavnikov na delovnem mestu in pri odkrivanje pljučnih bolezni (KOPB, astma). O znanju in veščinah medicinske sestre, potrebnih za izvajanje spirometrije, nam je na slikovit način predavala Dunja Frbežar Gostiša, dipl. m. s. Pojavila se je dilema glede načina izvedbe spirometrije: sede ali stoje. Po razpravi z dr. Korenom smo izvedeli, da spirometrijo lahko izvajamo sede ali stoje. Sede predvsem zaradi varnosti in zaradi možne vrtoglavice (kurativa). V medicini dela preiskavo po večini izvajamo stoje, saj bi bile pri osebah s trebušno debelostjo lahko izmerjene vrednosti zaradi sedenja znižane.

V medicini dela moramo ob postavitvi diagnoze ASTMA pomisliti na verjetnost, da je povzročena z dejavniki iz delovnega okolja. O tem, kakšni so postopki spremljanja in pravice delavca z ugotovljeno poklicno astmo ter vrste poklicev in z njimi povezane snovi, ki lahko privedejo do nastanka poklicne astme, nas je seznanila Silveli Bogataj Premrn, dr. med., spec. med. dela prometa in športa.

Organizacijski odbor

Z usmerjenim obdobnim preventivnim zdravstvenim pregledom je v določenih obdobjih, navedenih v oceni tveganja, ki jo izdela specialist medicine dela za določeno delovno mesto, ocenjena zdravstvena ogroženost delavca in njegovo izpolnjevanje zdravstvenih zahtev za določeno delovno mesto.

Astma je nepredvidljiva in dinamična bolezen, katere sodobno zdravljenje temelji na uporabi zdravil, ki jih direktno vnašamo v dihalne poti pacientov. To so inhalacijska zdravila, katerih uporaba ima za najboljši možen učinek dokaj zahtevne zakonitosti in postopke. Patricija Stopar, dipl. m. s., je cilj zdravstveno-vzgojnega pouka astmatika predstavila tako, da bi pacient z lastnimi napori in dejavnostjo dosegel optimalno urejenost svoje bolezni oziroma z njo živel kakovostno življenje. Pri zdravljenju astme in KOPB ima pomembno vlogo tudi Seretide, katerega značilnosti in uporabo je predstavila Karmen Bobek, univ. dipl. biol.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam zaupali svoje znanje, izkušnje in razmišljanja – hvala za čas, ki ste ga preživeli v naši družbi.

Po stikih z organizatorji srečanja, Zdravstvenim domom Ajdovščina, in po rezultatih ankete o zadovoljstvu udeležencev, tako z organizacijo prostorov kot strokovnih tem, se udeleženci seminarja iz Zdravstvenega doma Maribor pridružujemo pohvali, ki je bila izražena v tudi v okviru ankete.

Sodobni načini zdravljenja v dermatovenerologiji in zdravstvena nega

Mojca Vreček

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v dermatovenerologiji

Ob letu osorej, 4. aprila 2008, smo se v Termah Zreče spet srečali tisti, ki nas zanima dermatovenerologija in z njo povezana zdravstvena nega. 15. strokovno srečanje smo namenili sodobnemu zdravljenju v dermatovenerologiji in zdravstveni negi.

Prvi sklop srečanja smo posvetili predvsem biološkim zdravilom, ki jih pacient prejema v bolnišnici v obliki infuzij (Remicade, Mab Thera). K sodelovanju smo povabili različne predavatelje, ki so predstavili zdravljenje in zdravstveno nego pri gastroenteroloških, revmatoloških in dermatoveneroloških pacientih ter pri otrocih. Predstavili smo biološka zdravila, njihove indikacije in značilnosti, izkušnje z biološkimi zdravili v Sloveniji, postopek odobritve oziroma protokol zdravljenja ter učinkovitost zdravil in pričakovane rezultate zdravljenja.

Pomembna je predvsem varna in natančna priprava ter aplikacija bioloških zdravil, pa tudi pravilno in varno shranjevanje, nadzor nad pacientom ter vodenje dokumentacije. Ves postopek je za medicinsko sestro zahteven in odgovoren proces, ki skupaj z dobro zdravstveno vzgojo pacienta ter njegovih svojcev zagotovo pripomore k uspešnemu zdravljenju.

Drugi sklop smo namenili aktualnim temam. Govorili smo o mobingu – specifičnem nasilju, ki vsebuje dolgotrajno sovražno in neetično komunikacijo s strani enega ali nekaj posameznikov proti enemu človeku. O tej tematiki vedno več slišimo, pa kljub temu očitno premalo, saj si še vedno zatiskamo oči in ne priznamo, da se to dogaja tudi v naših vrstah.

Nove pristope izobraževanja na področju zdravstvene nege nam je predstavila predavateljica s Fakultete za zdravstvene vede v Mariboru. Kako usmeriti in pripraviti študenta za delo s pacienti, ki potrebujejo bodisi individualno ali družinsko obravnavo, in biti pri tem pozoren na njihove specifične težave (dojenčki, šolarji, nosečnice, starejši, marginalne skupine ...).

Predstavili so se tudi nekateri sponzorji z novimi izdelki, ki so direktno ali indirektno povezani z zdravjem kože. Podjetje Aglea je na slovenskem tržišču dokaj novo; predstavljajo proizvode Cellfood za dopolnilo k vsakodnevni zdravi in raznovrstni prehrani, ki omogočajo, da se vsaka celica našega organizma čim bolje in hitreje napolni z energijo ter očisti škodljivih in strupenih snovi. Podjetje Johnson&Johnson je na slovenskem tržišču že vrsto let in njihove proizvode dobro poznamo, kljub temu pa imajo v svoji ponudbi vedno novosti, ki olajšajo delo zdravstvenim delavcem in/ali pripomorejo k hitrejšemu okrevanju in boljšemu zdravju.

Zanimivo dopoldne smo pred kosilom zaključili s komičnim prispevkom doktorice znanosti za ušesno maslo, ki trdi, da nad svojimi zaposlenimi nikakor ne izvaja mobinga ali kakšnih drugih krivic, pa vendar smo bili priča, da je v vsakem hecu tudi kanček resnice!

V zadnjem delu 15. strokovnega srečanja smo govorili o bioloških zdravilih, ki jih pacienti v večini prejemajo ambulantno oziroma zdravilo aplicirajo sami doma, ter o uporabi imunomodulatorja – Imiquimoda (Aldara).

Raptiva je biološko zdravilo za zmerno in hudo kronično psoriazo pri pacientih, ki se ne odzivajo na drugo sistemsko zdravljenje. Pri večini je opaženo izboljšanje kože in seveda boljša kakovost življenja. Pomembna je vloga medicinske sestre, ki s svojimi posebnimi znanji načrtuje postopek, pacienta pouči o zdravilu, načinu apliciranja, shranjevanju in pripravi, ga opozori na morebitne neželene učinke ter ga pripravi na samostojno apliciranje zdravila.

Foto: Mojca Vreček

Predsednica sekcije Simona Muri in predavatelj prof. dr. Tomaž Lunder, dr.med.

Aldara je 5-odstotni topični pripravek imiquimoda v obliki kreme, ki jo nanašamo ciljano na terapevtska področja. V uporabi je predvsem za zdravljenje nemelanomskih rakov kože (bazalnocelični karcinom, skvamoznocelični karcinom, genitalne bradavice). Zdravilo je novejše in je splošno malo poznano, zato je pri zdravljenju z Aldaro potrebno dosledno upoštevanje navodil, vztrajnost pacienta, zaupanje med pacientom, medicinsko sestro in zdravnikom.

Koža je najdostopnejši organ človekovega telesa, zato ga najpogosteje opazujemo in po drugi strani obremenjujemo z raznimi pripravki. Med ljudmi krožijo številni takšni ali drugačni recepti, zdravilni pripravki, zelišča, v sodobnem času pa tudi kozmetični preparati. Na prvi pogled se zdi postavitev diagnoze dermatološke narave zelo enostavna in zdravljenje sila preprosto. Žal temu pogosto ni tako.

Prav sodobni načini zdravljenja vse bolj stremijo k temu, da bi pacientom z dermatovenerološkimi težavami čim bolj ter čim hitreje pomagali do zdravja oziroma boljše kakovosti življenja ter ovrgli razmišljanje, da je ena krema zdravilo za vse kožne bolezni.

Čestitka

Mag. TAMARI ŠTEMBERGER KOLNIK

iskreno čestitamo za pridobljeni magisterski naziv .

Vsi, ki jo cenimo.

Vtisi z 12. seminarja o bolečini v Mariboru

Nataša Selan

Na začetku junija smo se predstavnice Splošne bolnišnice Jesenice (Helena Lindič, Irena Žansky Pergarec, Nataša Selan in Mateja Lopuh) odpravile na 12. seminar o terapiji bolečine.

Začetek je obetal prav prijetno druženje, v kar sicer sploh nismo dvomile. Po bolj ali manj uspešnem čiščenju naših čeveljcev (ker si, žal, nismo izbrale najbolj posrečene bližnjice od čudovitega hotela do UKC Maribor) smo prisopihale na sam vrh UKC Maribor, ki bi nam ob lepšem vremenu lahko nudil še bolj čudovit pogled na mesto in okolico.

V petek, ki je bil sicer namenjen le predavanjem za zdravnike, smo po otvoritvi seminarja in pozdravnih govorih organizatorjev in pomembnejših gostov, v prijetno ohlajeni veliki dvorani (žal je bila premalo zapolnjena), slišale veliko uporabnih in zanimivih stvari. Predavanja so bila široko zastavljena in zanimiva – fiziologija akutne pooperacijske bolečine, vrste in značilnosti pooperacijske bolečine po različnih operativnih posegih, na različnih telesnih organih (operacije v prsnem košu, operacije ščitnice, operacije sklepov ...), nekaj podatkov in analiz o organiziranosti pooperacijskih služb, merjenju bolečine, zadovoljstvu pacientov z lajšanjem bolečine ipd.

V soboto smo se udeležile programa za medicinske sestre in zdravstvene tehnike, ki je potekal ločeno od zdravniškega programa. Program za zdravnike je bil zanimiv. **Po mnenju udeležencev (tudi mojem) bi bilo prav, da bi bila predavanja skupna**. Veliko govorimo o sodelovanju, timskem delu in prepletanju dela medicinske sestre in zdravnika (ter ostalih poklicnih profilov v zdravstvu), pa se kljub temu ločujemo.

Naš program se je odvijal v manjši predavalnici. Ozračje je bilo resnično zadušljivo, kar je bilo, glede na ogromno število udeležencev, pričakovati. Veliko število prijavljenih se je moralo obrniti na vratih, saj preprosto ni bilo niti stojišč!! To se mi zdi nedoumljivo – potrebna je bila predhodna prijava, tako da je bilo natančno znano, koliko bo udeležencev seminarja. Da o tem, kako prazna je bila velika dvorana za zdravniški del seminarja, sploh ne izgubljam besed. **Črna pika organizatorjem**.

Predavanja so nam pomagala ponoviti dejstva o pooperacijski bolečini, ustvariti vpogled v delo ostalih bolnišnic) in dobiti potrditev, da v naši bolnišnici delamo dobro (žal so se določene vsebine preveč ponavljale). Kolegica Helena je predstavila obravnavo pacientov na dnevnem oddelku, s poudarkom **na vodenju bolečine. Tu smo delo v Splošni bolnišnici Jesenice prav gotovo dobro zastavili**. Bolečino zelo dobro obvladujemo, skoraj povsem smo opustili dajanje injekcij v mišico, pacienti po posegu že v operacijski dvorani dobijo analgetično terapijo v žilo, pozneje pa le še skozi usta. Rezultati so dobri; pacienti so zadovoljni. Z Ireno sva s pomočjo plakata govorili o načinu vodenja bolečine v naši bolnišnici in predstavili rezultate ankete, opravljene med pacienti dan po operativnem posegu, kjer nas je zanimalo predvsem njihovo videnje obravnave bolečine, zadovoljstvo ob lajšanju in odzivni čas osebja na njihovo omembo bolečine. Glede vodenja akutne pooperacijske bolečine smo si zastavili velike cilje (vzpostavitev službe za zdravljenje akutne pooperacijske bolečine, priprava bolečinskih kartic za različne operacije – standardiziranje analgetične terapije, priprava primerne dokumentacije, izobraževanje osebja ...), ki jih želimo čim prej uresničiti. Na dnevnem oddelku smo že v samo klinično pot poskusno dodali našo t. i. »bolečinsko kartico«, kjer so analgetiki že vnaprej navedeni in je natanko opredeljeno, kaj bo pacient dobil ob bolečini in kaj za domov.

Kljub nekaterim zapletom smo vesele, da smo se udeležile seminarja, saj bomo le s kontinuiranim izobraževanjem ter izmenjavo mnenj in izkušenj lahko prej dosegli zastavljene cilje.

Čestitke

Na Fakulteti za zdravstvene vede Mariboru je diplomirala naša sodelavka iz

Patronažne službe Zdravstvenega doma Murska Sobota

EMILIJA BUNDERLA

Ponosni smo na njen uspeh in ji iz srca čestitamo.

Medicinske sestre in zdravstveni tehniki

Zdravstvenega doma Murska Sobota

30. junija 2008 je na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani diplomirala naša sodelavka

TADEJA PETROVIČ.

Sodelavci in sodelavke iz Centra za hemodializo Jesenice ji iskreno čestitamo in ji želimo veliko uspeha in dobre volje pri njenem delu.

Redna telesna dejavnost dviga kakovost življenja in ga podaljšuje

Nataša Vidnar

Prebivalci Slovenije smo premalo telesno dejavni. Današnji način življenja nas sili, da večino dneva preživimo sede, v avtomobilu, v službi, šoli, pred televizorjem in za računalnikom. Telesna nedejavnost je za zdravje ljudi tvegano obnašanje in velik dejavnik tveganja za kronično nenalezljive bolezni, predvsem za bolezni srca in ožilja.

Gibanje v našem vsakdanjem načinu življenja je temelj naših gibalnih potreb. **Zato je zelo pomembno, da v naš vsakdanjik vključimo čim več gibalnih, športnih dejavnosti tako, da jih bomo opravljali spontano, ne da bi na to sploh pomislili.** Telesna dejavnost je kakršnokoli gibanje telesa, usmerjeno v krepitev zdravja, pri katerem porabimo tudi določeno energijo.

Test hoje je preizkus telesne vzdržljivosti na 2 km in nam omogoča določitev maksimalne aerobne sposobnosti.

Od leta 2005 v Zdravstvenem domu dr. Adolfa Drolca Maribor deluje Oddelek za promocijo zdravja. Temeljni cilj Oddelka je usmerjen v razvoj preventivnih in promocijskih ukrepov za zmanjšanje obolevnosti in dejavnikov tveganja za razvoj kroničnih nenalezljivih bolezni. Sledimo priporočilu CINDI Slovenija.

V mesecu oktobru 2007 smo ob Svetovnem dnevu gibanja opravili test hoje za ljudi iz mariborske regije in paciente, ki obiskujejo delavnice programirane zdravstvene vzgoje za odraslo populacijo v Zdravstvenem domu Maribor.

Naredili smo primerjavo med 60-imi ljudmi oziroma pacienti, starimi od 60 do 92 let, obeh spolov. Ugotovili smo, da pacienti, ki so vključeni v delavnice Promocije zdravja v Zdravstvenem domu Maribor, niso redno telesno dejavni oziroma se ne ukvarjajo redno s telesno dejavnostjo, gibanjem. Ljudje, ki so prišli na občinski test hoje, pa se tri- do petkrat na teden ukvarjajo z redno telesno dejavnostjo oziroma se redno gibljejo.

Rezultati testa hoje pri pacientih z delavnic so pokazali, da je pri moških in ženskah telesna zmogljivost ali »fitnes indeks« kar precej ali malo pod povprečjem, medtem ko je pri ljudeh, ki so redno telesno dejavni, indeks vsaj v povprečju, pri večini pa precej nad povprečjem. Slednji, ki so telesno dejavni vse življenje, so videti »mlajši« od svojih neaktivnih vrstnikov za 10 do 20 let. Pacienti z naših delavnic, ki niso telesno dejavni, imajo tudi težave s prekomerno telesno težo in zaradi tega bolečine v hrbtenici, kolenih, vratu in drugod. Telesno dejavni ljudje z rednim telesnim gibanjem tudi vzdržujejo normalno telesno težo; to so s svojim videzom dokazali udeleženci občinskega testa hoje, ki tudi nimajo nobenih bolečin.

Primerjava testov hoje med telesno dejavnimi in telesno nedejavnimi ljudmi je nazorno pokazala, da redna telesna dejavnost zagotovo vpliva na videz ljudi, vitalne in miselne sposobnosti, samozavest, zdravje, deluje protistresno, pomaga vzdrževati normalno telesno težo ter predvsem podaljšuje in dviga kakovost življenja. Slednje sta dokazala udeleženca občinskega testa hoja, ki sta bila stara 90 in 92 let!

Življenje brez bolezni in zdrava starost sta močno odvisna od sreče in od genskih ter drugih dejavnikov, na katere ne moremo vplivati. Dejavniki življenjskega sloga ključno vplivajo na to, koliko časa bomo živeli brez bolezni in invalidnosti. Na svoj življenjski slog lahko vplivamo sami in ga tudi spremenimo. Pomembni sta odločitev in vztrajnost, ki se bosta vedno obrestovali. Leta brez bolezni in zdrava starost so najbolj dragocena nagrada. Z dobro telesno kondicijo bo življenje postalo lepše, zato znanje o tem dviga kakovost življenja in ga podaljšuje. Začeti pa je treba v otroštvu, mladosti, kar se zagotovo obrestuje v starosti.

»Gibaj se veliko in opazil boš razliko,« pravi učenka Katja Marolt.

Čestitke

Na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani je diplomirala

MARIJA EVELYN LIPUŽIČ.

Iskreno ji čestitamo in ji želimo še naprej veliko uspeha.

Sodelavke patronažne službe Moste.

Nobena stvar ne naredi človeka srečnejšega kot njegovo prepričanje, da je naredil najboljše, kar je mogel.

M. Pupin

Na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani sta diplomirali sodelavki

MILI KAUČIČ in IRENA TEKAVEC.

Iskrene čestitke!

Kolektiv operacijskih medicinskih sester Ginekološke klinike

Bili smo na tekmovanju usposobljenosti ekip iz prve pomoči

Jana Bučar

Usklajevanje in dogovarjanje pri delu – timsko delo

Znanje prve pomoči v primerih, ko je ogroženo naše zdravje ali življenje, se nam zdi izredno pomembno in nepogrešljivo za vse, zato se tudi v procesu srednješolskega izobraževanja trudimo in skušamo dokazati ter izboljšati praktično znanje dijakov z udeležbo na različnih tekmovanjih.

V soboto, 7. junija 2008, je v Ljutomeru potekalo XIV. regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa pod okriljem Uprave RS za zaščito in reševanje. Sodelovale so ekipe prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa iz Republike Slovenije, ekipe iz sosednjih držav in ekipe mladih prostovoljcev Rdečega križa. Tekmovanja z mednarodno udeležbo se je letos že drugič udeležila tudi skupina dijakov Srednje zdravstvene šole Murska Sobota, ki je nastopala v kategoriji mladih prostovoljcev Rdečega križa. Ekipo so sestavljali dijaki 3. letnikov, in sicer: Sandra Lesic kot vodja ekipe, Katja Fodor, Anita Gorčan, Damir Grlec, Mateja Mencigar, Marko Novak in Valentina Smodiš, pod mentorstvom Jane Bučar, dipl. ms.

Dan je bil siv, na nebu so se zbirali oblaki in grozili z dežjem. Utrujeni od napetih šolskih dni in zgodnjega jutra smo s kombijem in vso potrebno opremo prispeli na cilj. V Ljutomeru nas je na Glavnem trgu, kjer je bilo zbirališče vseh ekip, pričakal vodnik, ki je skrbel, da nismo ostali lačni in da smo bili vedno pravočasno na določeni delovni točki.

Tekmovanje je potekalo na štirih delovnih točkah v različnih realistično prikazanih situacijah – prometna in delovni nesreči ter nesreča na pikniku. Prostovoljci z osnovnih šol so bili zelo dobro maskirani in so se vživeli v vloge ponesrečencev, tako da so poškodbe delovale zelo pristno. Med drugim je bilo treba oskrbeti zlom medenice, obsežno poškodbo glave, imobilizirati poškodovano hrbtenico, ustavljati hude krvavitve, oskrbeti zlom stegnenice in tudi oživljati utopljenca. Ekipe so morale pod budnim in strogim očesom ocenjevalne komisije oceniti situacijo, narediti triažo in v določenem času pravilno oskrbeti vse poškodovance. Na koncu so sledila še vprašanja in komentar opravljenega dela.

Vmes nas je občasno močil dež, dijaki so se trudili, pomagali drug drugemu, preverjali in urejali svoje torbice za prvo pomoč, se čudili lastnim nerodnostim, bodrili drug drugega in bili na koncu za trud nagrajeni. Dosegli so prvo mesto in zasluženi pokal. V skupnem točkovanju med trinajstimi ekipami so zasedli odlično tretje mesto. Tekmovalci in mentorica smo bili uspeha zelo veseli, ker smo letos v tej zasedbi tekmovali prvič. Tudi lani, ko je potekalo tekmovanje v Murski Soboti, so bili naši dijaki prvi, v skupnem točkovanju četrti, razlike do vrha pa so bile majhne.

Dijaki pravijo, da jim je tekmovanje prineslo vrsto novih spoznanj in izkušenj; skupaj smo ugotavljali, da bi bilo več takih preverjanj zelo dobrodošlih pri utrjevanju in urjenju znanja prve pomoči. Nova in dobra izkušnja zanje je tudi timsko delo, s katerim se v šoli manj pogosto srečujejo. Zelo neugoden pa je časovni termin tega preverjanja – prva sobota v juniju –, saj je mesec maj v šoli najbolj naporno obdobje pred koncem šolskega leta. Dijaki si želijo, da bi sodelovali tudi naslednje leto, vendar jih takrat, v času, ko običajno poteka tekmovanje v Pomurju, čaka poklicna matura.

Čestitamo našim dijakom ob doseženem odličnem rezultatu pri praktičnem preverjanju njihove usposobljenosti v znanju prve pomoči, saj so dokazali, da se lahko kosajo tako z vrstniki kot s starejšimi; želimo jim, da bi znali tudi v vsakdanjem življenju ustrezno ukrepati in nuditi prvo pomoč, ko bo ogroženo življenje ali zdravje posameznika. Naj širijo in poglabljajo znanje na svoji poklicni poti, v življenju pa – smelo naprej!

Prvouvrščena ekipa Srednje zdravstvene šole Murska Sobota

13. tekmovanje srednjih zdravstvenih šol Slovenije ob Svetovnem dnevu zdravja

Danica Artnak

V septembru pričenjamo novo šolsko leto. V upanju, da bo tudi to enako uspešno kot preteklo, se spomnimo Tekmovanja srednjih zdravstvenih šol s področja zdravstvene nege.

Dobro razpoloženje pred začetkom tekmovanja. Levo zadaj: mentorice Marija Matko, dipl. med. s., Ljudmila Par, dipl. med. s., Vesna Božiček, prof., Tadej Banovič, Davor Jelaš, Anej Senica, Lea Šelekar, Danica Artnak, prof., Maja Klenovšek. Levo spredaj: Nives Brečko, Darjana Brčina, Mojca Zemljak (SZŠ Celje)

Vsako tekmovanje je za dijaka izziv, pomeni vložen trud, čas, oceno znanja, ne nazadnje pa so udeleženci lahko ponosni, da zastopajo šolo, ki jo obiskujejo.

V letošnjem šolskem letu je tekmovanje potekalo na Srednji zdravstveni šoli v Celju. Tako je bilo 4. aprila 2008 organizirano že utečeno 13. tekmovanje TZN in 5. tekmovanje BN srednjih zdravstvenih šol v Sloveniji, za priznanje Angele Boškin, kjer smo »tehtali« znanje udeležencev iz strokovnih predmetov.

Priprave na tekmovanje so se začele že v mesecu decembru. Po nekajkratnih preverjanjih smo se z dijaki udeležili državnega tekmovanja, ki je bilo 4. aprila na naši šoli. Dijaki iz programa TZN so morali osvojiti znanja s področja prebavil, saj je imela tema tekmovanja naslov »Zdravstvena nega pri pacientu z obolenji prebavil«. Dijaki, ki so s ponosom zastopali našo šolo, so bili naslednji: Anej Senica, 2. d.; Davor Jelaš in Mojca Zemljak, 3. a. ter Lea Šelekar in Tadej Banovič iz 3. b razreda. Priprave so potekale pod mentorstvom profesoric Vesne Božiček in Danice Artnak.

Mentorici Ljudmila Par in Marija Matko sta pripravljali na tekmovanje dijakinje Darjano Brčina, Nives Brečko in Majo Klenovšek, vse iz 3. GB razreda. Udeleženci tekmovanja iz pomoči in oskrbe so se pomerili na temo »Upoštevajmo ergonomska načela ter varujmo svoje in varovančevo zdravje«.

4. april je bil lep, sončen dan, vendar malo hladnejši kot leto poprej. Tekmovalci in njihovi mentorji so prihajali na šolo nasmejani, malo zaskrbljeni, vendar polni znanja in upanja na uspeh. Najprej so jim organizatorji zaželeli dobrodošlico in vsak od obiskovalcev je bil deležen majhne pozornosti. Nato so si ogledali likovna in literarna dela dijakov. Sledila je pogostitev udeležencev in za tem reševanje tekmovalnih pol. Po tekmovanju smo si ogledali mesto Celje in obiskali Pokrajinski muzej. Okoli 13. ure smo se zbrali v prijaznem hotelu Štorman, kjer je sledilo kosilo. Uro pozneje smo se počasi vrnili na šolo, kjer smo začeli s kulturnim programom in razglasitvijo rezultatov tekmovanj. Veseli smo bili vseh priznanj, ki so jih prejeli naši dijaki, saj so bili zelo uspešni. Največ točk in s tem zlato priznanje sta dosegla Lea Šelekar in Anej Senica, srebrno priznanje je osvojila Mojca Zemljak, bronasto pa Davor Jelaš in Tadej Banovič.

Tudi v programu bolničar-negovalec so dijakinje prejele priznanja: Darjana Brčina srebrno in Nives Bračko bronasto priznanje.

Vsi dijaki so bili priznanj zelo veseli, saj so v pridobivanje znanja vložili veliko truda in svojega prostega časa. Nedvomno so nas prepričali o »izjemni teži« svojega znanja. Iskreno jim čestitamo in želimo, da bi znanje v nadaljnjem izobraževanju uspešno nadgrajevali, pomagali ohranjati zdravje mnogih ter s tem sebi in drugim omogočali varnejšo, lepšo in bolj zdravo prihodnost.

Mesec maj – mesec delavnic dijakov 3. d letnika Srednje zdravstvene šole Ljubljana

Katarina Gradišar

Mesec maj je zaznamoval nekaj zanimivih dogodkov, na katere smo se pripravljali čez celo leto. Kljub obveznostim, ki smo jih imeli tako v šoli kot doma, so priprave in izvedba delavnic potekale uspešno.

Naš prvi podvig smo preizkusili 8. maja v knjigarni na Igriški ulici. Ga. Metka Troha iz Prešernove družbe nas je povabila k sodelovanju. Tako smo na dan Rdečega križa v knjigarni, kot je zapisala ga. Troha, »s štirimi simpatičnimi dekleti« predstavili delavnico Zgodila se je nesreča. Vsi povabljeni otroci so s seboj prinesli medvedke, punčke, kužke ... in skupaj smo jih naučili povijati, kaj narediti in katero številko poklicati v primeru nesreče.

Kljub temu da smo imeli veliko treme, smo bili zadovoljni in že je bilo potrebno razmišljati, kako bomo pripravili naslednjo delavnico, ki smo jo predstavili na Festivalu inovativnost in ustvarjalnost pri učenju, ki je potekal od 21.- 23. maja na Gospodarskem razstavišču. Na našo delavnico, ki je bila tokrat mnogo krajša, smo povabili Vrtec Jelka. 23. maja malo pred 9. uro zjutraj smo jih vsi radovedni pričakali pred halo A. Glede na pozitivne izkušnje iz prejšnje delavnice je bilo tokrat bolj sproščeno. Otroci so se posedli okoli nas in pozorno poslušali. Zaradi omejenega časa smo delavnico skrajšali, toda kljub temu so otroci in vzgojiteljica, ki jih je spremljala, odšli zadovoljni in z veliko znanja.

Zelo hitro se je bližal 30. maj in ta dan smo nestrpno pričakovali: bili smo povabljeni k sodelovanju na Dan odprtih vrat Vrtca Jelka. V Tacnu pri Policijski akademiji smo na nogometnem igrišču pripravili bolnišnico za medvedke, kjer smo otrokom prikazali povijanje, merjenje krvnega pritiska ... Otroci so si lahko tudi ogledali pripomočke za zdravstveno nego. Kljub slabemu vremenu je našo delavnico obiskalo veliko otrok. Delavnica pa ni bila zanimiva samo za otroke, temveč tudi za smučarskega skakalca Jerneja Damjana.

Klub napornemu mesecu smo bili veseli in zadovoljni, saj smo si pridobili veliko izkušenj. Prav tako pa tudi trajen spomin, ki nas bo spremljal celo življenje. In res je: »OTROCI SO NAŠE BOGASTVO!«

Foto: Mojca Kotnik

Foto: Katarina Gradišar

Foto: Metka Troha

Foto: Marjana Dolinar

Etika in zdravstvena nega

Marjan Žagar

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske

Udeleženke in udeleženci seminarja

Foto: Monika Ažman

Tudi letos smo v Društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske ob praznovanju 5. maja, mednarodnega dneva babic, in 12. maja, mednarodnega dneva medicinskih sester, pripravili strokovno izobraževanje na temo etike v zdravstveni negi, v sodelovanju z DMSBZT Ljubljana. Enodnevno izobraževanje je potekalo v veliki dvorani Zavarovalnice Triglav, 22. maja 2008.

V pozdravnem govoru je predsednik DMSBZT Gorenjske, Marjan Žagar, čestital gospe Moniki Ažman za zlati znak, priznanje Zbornice – Zveze, ki ga je prejela letos v Prekmurju ob praznovanju 12. maja. Pozdravil nas je tudi direktor Zavarovalnice Triglav Kranj, gospod Aleš Klement, ki nam je čestital ob našem prazniku in nam zaželel uspešno delo, Monika Ažman pa nas je pozdravila v imenu Zbornice – Zveze. Poudarila je pomen izobraževanj, ki potekajo za medicinske sestre in zdravstvene tehnike, razložila vlogo licenciranja medicinskih sester in način pridobivanja licenčnih točk ter vsem, ki še niso prejeli vpisa v register oziroma licence, opisala trud, ki ga v Zbornici – Zvezi vlagajo v to, da bi bile vloge čim prej rešene v zadovoljstvo članic in članov.

Od medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov, zaposlenih v zdravstvu, pacient varovanec ali svojci še posebej pričakujejo, da bomo ravnali v skladu s smernicami medicinske etike in pravnimi predpisi, njim v dobro in v zaščito njihovih pravic. Naše delo naj ne bi bilo le služba, ampak način življenja, zato se je treba nenehno izobraževati, pripravljati in vzgajati, da nas prevzame težnja za dobrim, ki ga izvajamo iz lastnega notranjega nagiba. Etično obnašanje medicinske sestre in zdravstvenega tehnika naj ne bo omejeno le na zdravstveno nego, saj povsod, kjer se pojavimo, od nas pričakujejo, da bomo ravnali skladno s sprejetimi etičnimi načeli in normami, je v napovedi predavanj poudaril predsednik društva.

Z uvodnim predavanjem je začela gospa Marina Velepič, ki je najprej orisala zgodovino zdravstvene nege in predstavila dokumente, ki so vplivali na nastanek Kodeksa etike kot zbirke pravil o etičnem delovanju v poklicu medicinskih sester. Podrobno smo se seznanili z načeli v Kodeksu etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov. Ob treh zanimivih praktičnih predstavitvah kršenja pravil Kodeksa so dejavno sodelovali vsi v dvorani in prenesli svoje izkušnje tudi ostalim udeležencem. V nadaljevanju je gospa Sandra Naka predstavila vplive okolja na etične odločitve, gospa Irena Špela Cvetežar pa etični vidik nasilja v zdravstveni negi. Ogledali smo si zanimiv film o kršenju etičnih pravil pri pacientih in sodelavcih. Prisotni v dvorani so dejavno sodelovali v razpravi, ki so jo nadaljevali tudi med odmori.

V okviru zadnje teme je gospa Sandra Naka predstavila predavanje o odgovornosti medicinske sestre in zdravstvenega tehnika pri zdravstveni negi in izvajanju medicinsko-tehničnih postopkov tudi z vidika pravne odgovornosti ter pasti, v katere se lahko ujame medicinske sestra, če pri svojem delu ne ravna odgovorno, v okviru del in nalog, ki so ji zaupane.

Ob zaključku seminarja se je predsednik društva MSBZT Gorenjske zahvalil za sodelovanje DMSBZT Ljubljana, vsem predavateljicam in organizacijskemu odboru. V nadaljevanju so že potekali pogovori o novem sodelovanju v obliki predavanja na temo etike v zdravstveni negi, posebej če bi bile teme o etiki predstavljene na tako zanimiv način, kot so jih podale predavateljice strokovnega srečanja v Kranju.

Ob sproščenem vzdušju in pogostitvi so udeleženci strokovnega srečanja izmenjavali mnenja in vtise o seminarju. Vsak udeleženec je kot pomoč pri etičnih in moralnih odločitvah v zdravstveni negi prejel tudi Kodeks etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov. Med prisotnimi smo na tem srečanju izvedli tudi anketo. Rezultati ankete bodo objavljeni na spletni strani DMSBZT Gorenjske.

Foto: Monika Ažman

Organizacijski odbor-iz leve Nataša Zakrajšek, Oti Mertelj, Jožica Trstenjak in Žagar Marjan

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV MARIBOR

Kako ob delu z drugimi ne pozabiti nase

Ksenija Pirš

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor (DMSBZT MB) je v sodelovanju z Akademijo za psihosintezo v mesecu juniju organiziralo celodnevno ekskluzivno strokovno izobraževanje z učnimi delavnicami.

Foto: Ksenija Pirš

Z leve proti desni: Rožana Grdina, vodja Akademije za psihosintezo, Suzana Rebolj, strokovna sodelavka, Alenka Vrandečič, biovital manager, vodja Wellnes centra Bolfenk, ob uvodnih pozdravih udeležencev

Strokovno izobraževanje je potekalo na mariborskem Pohorju, v kompleksu gorskega wellness centra Bolfenk, v Hiši dobrega počutja, ki je sinonim ugodja, sprostitve in dejavne rekreacije.

Stres postaja stalnica našega življenja in zdi se, da je postal tesen spremljevalec vseh tistih, ki delajo v skrbi za druge. Zaposleni v zdravstvu v skladu s svojim poklicem delajo za sočloveka, pričakovanja pacientov in njihovih svojcev ter širšega družbenega okolja pa se stopnjujejo in zahtevajo najboljšo možno obravnavo vseh sodelujočih. Soočanje z občutki nemoči in čustvena izčrpanost postajata spremljevalca, nenehno prisotna dejavnika stresa. Pada delovna učinkovitost, odnosi so napeti, sodelovanje težko ... Vse to vpliva na splošno počutje posameznika v timih. Izgorelost nastopi predvsem kot posledica socialnih interakcij. Čustvena izčrpanost, razdražljivost, glavoboli, utrujenost, nespečnost in odpor do dela so samo nekatere posledice poklicne izgorelosti.

Udeleženci smo se učili prepoznavati, preprečevati in zdraviti izgorelost. S pomočjo teorije smo spoznali, kako se izgorelost pojavi, kakšne so njene posledice in kako se ji lahko izognemo oziroma jo obvladamo. V delavniškem delu seminarja smo se pod strokovnim vodstvom podali v osvajanje tehnik za preprečevanje izgorelosti. Spoznali smo, kako ohranjati notranje ravnovesje, ki je pri vsakdanjem delu nujno potrebno. Med sproščanjem in preizkušanjem tehnik za vzpostavljanje stika s samim seboj smo se iskreno nasmejali in se nekateri spoznali bolj, kot smo pričakovali.

Izobraževanje sta izvajali priznani strokovnjakinji s področja psihosinteze, Rožana Grdina, večletna soavtorica in izvajalka programa "Šola čustvene inteligence«, strokovna vodja Akademije za psihosintezo, članica italijanskega združenja za terapevtsko psihosintezo v Firencah, kjer se je tudi izobraževala pod mentorstvom mednarodno priznanega terapevta in pisca knjig dr. Piera Ferruccija; ter Suzana Rebolj, nekajletna učiteljica globinske sprostitve in meditacije, soavtorica in izvajalka programa »Šola komunikacije«, soavtorica in dolgoletna učiteljica »Šole čustvene inteligence«, soavtorica programa Akademije za psihosintezo in strokovna sodelavka AP.

Foto: Ksenija Pirš

Udeleženci med delavniškim delom srečanja

Komunikacija in obvladovanje konfliktov

Saša Horvat

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenj Gradec

Kadar je naš poklic vezan na delo z ljudmi, še posebej s tako občutljivo in ranljivo skupino, kot so pacienti, je potreba po sistematičnem in stalnem pridobivanju socialnih in čustvenih veščin še toliko bolj pomembna. Ljudje pogosto vztrajamo pri napačnih prepričanjih in neučinkovitem vedenju, ker nimamo novih informacij in potrebnih znanj, ki bi nam omogočila izbiro.

Udeleženke seminarja »Komunikacija in reševanje konfliktov«, ki ga je Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenj Gradec organiziralo v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec, lahko zatrdimo, da se je bilo seminarja vredno udeležiti.

Cilj, naučiti se osnov komuniciranja, da bi dosegle večjo kakovost življenja, pa tudi zato, ker so veščine komuniciranja ključnega pomena v politiki, pri delu, v poslovnem svetu, pri izobraževanju, v družini, je bil izpolnjen.

Na seminarju »Komunikacija in obvladovanje konfliktov« sta nas izvajalca Danila Mokorel Omerovič, univerzitetna diplomirana psihologinja z dolgoletnimi pedagoško-andragoškimi izkušnjami na področju psihologije in socialnih veščin, ter Boštjan Polutnik, učitelj radijske retorike in socialnih veščin, praktik na področju odnosov z javnostmi, na svojstven način poučila o zakonitostih komunikacijskega procesa, ki vedno poteka v zanki. Poudarila sta, da je bistvo komunikacije v odzivu, ki ga dobimo od sogovornika. Kar počnemo, vpliva nanj, in kar počne sogovornik, vpliva na nas. Ko govorimo o učinkoviti komunikaciji, govorimo tudi o prevzemanju odgovornosti za svoj del zanke, o zavedanju učinkov, ki jih ustvarjamo, ter o učinkovitem odzivanju sogovornika. Da smo pri tem uspešni, potrebujemo empatijo in spoštovanje sogovornikovega modela sveta.

Delovne situacije v zdravstveni negi, v katerih je veliko čustvenih pritiskov in stresa, zahtevajo poleg empatije tudi sposobnost disociacije, s čimer zaščitimo osebno integriteto. Učenje veščin dajanja in sprejemanja kritike pa je zelo pomembno za dobre medosebne odnose.

V medosebni komunikaciji pride do konfliktnih situacij, zato ni naključje, da smo jih na seminarju poskušali reševati z enostavnimi orodji, ki temeljijo na transakcijski analizi. Gre za eno izmed psiholoških teorij osebnosti, ki je tudi v praksi enostavno uporabna in zelo učinkovita ter jo avtorja udeležencem približata na enostaven način. Če nam uspe osvojiti tak način komunikacije, je konflikte mogoče reševati na konstruktiven način, še pomembnejše pa je, da s takim načinom komuniciranja doživljamo bistveno manj stresa.

Na seminarju, ki smo se ga udeležili, sta izvajalca lahko ugotovila naše visoko zavedanje o pomembnosti ustrezne komunikacije pri delu, ki ga opravljamo in si pri njem prizadevamo za korektne odnose z uporabniki zdravstvenih storitev. Lahko potrdimo, da so za nas navedene vsebine pomenile pomembno novost in novo orodje za uspešnejšo in učinkovitejšo komunikacijo.

Vsi, ki smo se seminarja udeležili, smo spoznali, da moramo pogosto naučene, neuspešne komunikacijske vzorce, ki smo se jih naučili stihijsko, po nekem modelu, ali pa so nam jih privzgojili v otroštvu, pozabiti in se naučiti komunicirati drugače. Pravilen način komuniciranja lahko pomaga rešiti ali spremeniti mnoge medsebojne odnose ter ustvarjati nove, pristnejše, boljše. Kot sta poudarila avtorja seminarja, je treba veščine komuniciranja, ki bodo zadovoljile nas in bližnje, tako v poslovnih kakor tudi v osebnih odnosih, v današnjem času sistematično razvijati, se jih učiti ter vnesti v svoje vsakodnevno sporazumevanje.

Seminar je dobro zasnovan in izveden pretežno na praktičnih vajah, kar je omogočalo lažje in hitrejše osvajanje vsebin ter razvijanje veščin uspešnejše komunikacije. Podobnih seminarjev se v Društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenj Gradec nadejamo tudi v prihodnje.

Moč komunikacije (praktični preizkus)

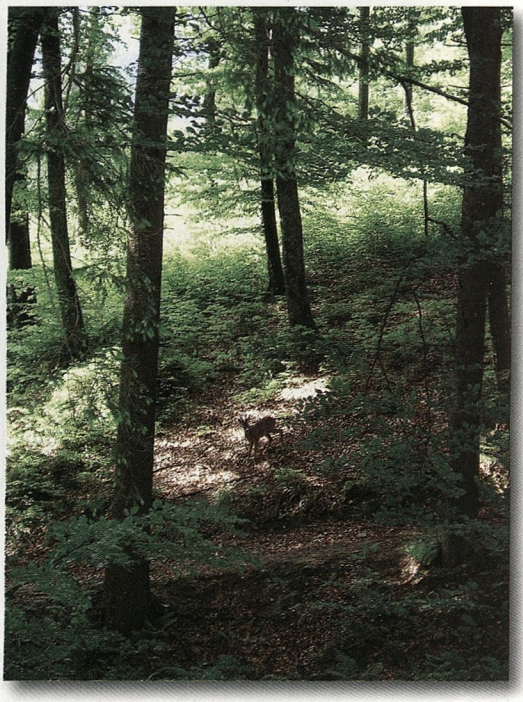
V Selški dolini, med srnami in jeleni

Margerita Ilić Kačar

V škofjeloškem hribovju, vzdolž Selške Sore, točneje v Selški dolini, ki je vpeta med Starim vrhom, Lubnikom in v daljavi Blegošem, stoji vasica Spodnja Luša, mesto dogajanja letošnje likovne kolonije. Odete v tišino zelenja, ob prisotnosti jelenov lopatarjev in srn, ki so se lenobno pasle v neposredni bližini našega gostišča, smo likovnice kaj hitro našle primerne motive za delo ob koncu tedna, upajoč na tople sončne žarke, a se nam je obetala slaba vremenska napoved.

Razstavni panoji so bili tokrat kar ležišča

Srečanje s srnjačkom

Po hitri odločitvi vseh članic smo se še pred večerjo odločile malo sprehoditi po okolici in ujeti nekaj najprimernejših motivov. Popoldne se je nagibalo že proti večeru in kljub poletju smo se morale topleje obleči. Med cvetočo preprogo vrtov, travnikov in zelenimi gozdovi, ob žuborenju potoka, nas je pot vodila v manjšo dolino Pstote, kjer so se še kazali znaki ujme, ki je prizadela te kraje, vse do Železnikov. V tišini odmaknjenega zaselka smo lahko občudovale staro kmečko hišo, pokrito še s slamo, jato gosi, ki se niso dale motiti v svojem pohajkovanju po domačem dvorišču.

Z obronka jase, pod gozdom pa nas je začudeno opazoval srnjaček, ki si je zaželel večerje s sočnega travnika. Tudi nam so že krulili želodci, čeprav smo se ob gozdnih poteh lotili tudi gozdnih jagod. Najdenega jurčka in nekaj lisičk pa smo shranili za pozneje. Opremljene s šopki poljskega cvetja smo se v naše bivališče vrnile že med prvimi dežnimi kapljami.Zjutraj smo se zbudile v megleno, hladno in deževno jutro. Tako smo bile prikrajšane za slikanje in risanje na prostem, tudi v pokriti letni restavraciji ni bilo moč ustvarjati. Prijazno osebje nam je dalo na voljo prostor in z delom smo lahko pričele. V tišini in zagnanosti nam je dan kar hitro minil. Zaradi dežja smo lahko le pod napuščem gostišča opazovale v daljavi na hribu razsvetljeno cerkev Sv. Lenarta. Utrujene, a zadovoljne, smo se po večerji še malo poveselile ob "programu" naše Teje, ki nas vedno preseneti in razveseli s svojo srčnostjo, poezijo in darilci. Deležne smo bile pozornosti naše mentorice Darje, ki nam je polepšala dan s tombolo ter izvirnim Nevenkinim darilom. Tako prijetno smo zaključile večer, da se nam ni zahotelo niti v bližnjo Škofjo Loko, kjer se je odvijal Večer slovenskih viž v narečju.

Sobotno jutro smo pričele s hranjenjem domačih srnjakov, ki so se sprehajali po jasi pod gozdom. Vajeni obiskovalcev so nam mirno pozirali. Pohitele smo še malo po okolici, lovit nove motive, saj nas je znova začel preganjati dež. Pozno popoldne smo zaključile delovno kolonijo z razstavo ustvarjenih likovnih del, in to kar v sobah in na hodniku, saj primernejšega prostora za cel kup slik nismo našle. Razpravljale smo ob delih, narejenih v različnih tehnikah, vsakovrstnih motivov in razpoloženj. Dogovorile smo se, da najboljše stvaritve oddamo našemu Društvu v zahvalo za sponzorstvo likovne kolonije. Za vso podporo se jim na tem mestu iskreno zahvaljujemo.

Bolj ali manj zadovoljne s svojimi deli, a vesele zaradi našega skupnega druženja, smo se razšle z dobrimi željami za poletne mesece.

Vsekakor na svoji poti proti domu nismo mogle kar mimo tisočletnega mesta Škofja Loka, kjer smo se sprehodile še po starem mestnem jedru, občudujoč arhitekturo, v kateri je še vedno skrit duh preteklosti in kjer so navdih za svoja dela našli mnogi naši priznani umetniki, od Goharja, Ažbeta in Tavčarja do Dore Plestenjak, in kjer je dežela čipk in medenih kruhkov.

Na podlagi 18. člena statuta Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana sklicujem

društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov ljubljana 80 let • 1927-2007

IZREDNI VOLILNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA,

ki bo dne 15. 10. 2008, v kongresni dvorani Mercurius v BTC Ljubljana, s pričetkom ob 16. uri.

DNEVNI RED:

1. Odprtje Občnega zbora
2. Sprejem poslovnika o delu Občnega zbora
3. Imenovanje delovnih teles Občnega zbora
4. Sprejem sprememb statuta društva in besedila čistopisa statuta društva
5. Poročilo o delu društva v mandatnem obdobju 2005 do 2008
6. Predstavitev kandidatne liste za izvolitev predsednice/ka društva za mandatno obdobje 2008 - 2012
7. Volitve predsednice/ka društva, poročilo volilne komisije in razglasitev volilnih rezultatov.

Verifikacija udeležencev Občnega zbora poteka od 15.30 ure dalje, prosimo vas, da se zglasite na verifikacijskem pultu do 15.50. ure, kjer boste prejeli tudi dodatna gradiva za sejo Občnega zbora.

Po zaključku Občnega zbora si bomo ogledali gledališko komedijo, sledil bo sprejem s pogostitvijo.

Potrditev udeležbe na Občnem zboru sprejemamo do 26. septembra 2008 na tel. 041 754 695
in na e-naslov: tajnistvo@drustvo-med-sester-lj.si ali irma.kiprijanovic@gmail.com

Veselimo se srečanja z našimi člani in cenjenimi gosti

Predsednica DMSBZT Ljubljana:
Darinka Klemenc

Upravni odbor DMSBZT Ljubljana na podlagi Pravilnika o priznanjih DMSBZT Ljubljana razpisuje zbiranje predlogov za:

društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov ljubljana 80 let • 1927-2007

podelitev priznanja SREBRNI ZNAK in naziva ČASTNI/A ČLAN/ICA društva.

Priznanje »Srebrni znak« prejme član/ica društva za dolgoletno aktivno delovanje v društvu, še posebej za aktivno delovanje in sodelovanje pri ohranjanju in razvijanju kulturne in zgodovinske dediščine medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov; skrbi za kulturno, stanovsko, izobraževalno, raziskovalno, socialno in športno delovanje svojih članov, razvijanje stikov med člani in med društvi ter krepitev vloge in pomena dela medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Podeljena bodo štiri priznanja.

Naziv »Častni/a član/ica društva« prejme oseba, ki je s svojim delom pomembno prispevala k uspešnemu delu društva. Podeljena bosta dva naziva.

Kandidate za priznanja in naziva lahko predlagajo člani, telesa in organi društva. Pisni predlog naj vsebuje osnovne podatke o kandidatu ter podrobnejšo utemeljitev predloga. Predlog pošljite do 20. oktobra 2008 na naslov:

Irena Keršič Ramšak, Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana, Poljanska cesta 14, 1000 Ljubljana v zaprti kuverti, s pripisom: Komisija za priznanja – ne odpiraj.

Komisija bo upoštevala le pravočasno prispele predloge z utemeljitvijo. Priznanja in nazivi bodo podeljeni na simpoziju društva 27. novembra 2008 v Ljubljani.

Komisija za priznanja
Irena Keršič Ramšak

Predsednica DMSBZT Ljubljana
Darinka Klemenc

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana –

Sekcija upokojenih medicinskih sester

V A B I na

strokovno srečanje in druženje

v četrtek, 2. oktobra 2008 v veliki predavalnici Enote za gerontopsihiatrijo Psihiatrične klinike, Ljubljana, Studenec 48
s prihodom ob 9.00. uri in pričetkom predavanja ob 9.30. uri

Program:

mag. Radojka Kobentar:	Posebnosti komunikacije osebe z demenco
Zlata Živič:	Ob demenci – kdaj in kam po pomoč

Po predavanju je predviden ogled Enote za gerontopsihiatrijo, nato se bomo z avtobusom, ki nas bo čakal pred Psihiatrično kliniko, ob 12.45. uri odpravili v Škofjo Loko, kjer si bomo pod strokovnim vodstvom ogledali Loški muzej. Po ogledu se bomo z avtobusom odpeljali na Križno goro, kjer nas bo čakalo pozno kosilo. Naše druženje bomo zaključili z vodenim ogledom cerkve na Križni gori.

Prispevek za izlet je 10 evrov, ki ga boste lahko poravnali na avtobusu.

Prijave sprejema gospa Olga Koblar, na tel. 031 495 456 samo v četrtek 25. 09. 2008 med 16.00 in 18.00 uro. Možnost prijave po e-pošti: olga.koblar@email.si. Število udeležencev za izlet je omejeno do zasedbe mest v avtobusu, za predavanje pa do zapolnitve predavalnice, ki ima 120 mest.

Vabimo vas, da se zadnjega srečanja v letu 2008
udeležite v čim večjem številu.

Predsednica
Sekcije upokojenih medicinskih sester:
Marija Olga Koblar

Predsednica
DMSBZT Ljubljana
Darinka Klemenc

Spoštovane članice in člani DMSBZT Ljubljana,

vabimo vas, da se udeležite

Teka za upanje,

ki ga organizira Slovensko združenje Europa Donna v sodelovanju z Avonom in Našo ženo.

Povabite svoje družinske člane, prijateljice in prijatelje.

Za člane DMSBZT Ljubljana bo startnino poravnalo društvo.
Prav tako organizator pripravlja darilni paket, zato ob registraciji zaupajte svojo velikost majice: M L XL.

Tek bo 20. 9. 2008 v Parku Tivoli v Ljubljani.
Registracija: ob 10.00. uri, začetek teka ob 11.00. uri

Prijave za tek zbira gospa Irma Kiprijanovič, na telefon 041/754-695 ali po e- pošti: irma.kiprijanovic@gmail.com do 15. 09. 2008

Za športno gibalno vadbo pri DMSBZT Ljubljana
Đurđa Sima
041/266 644 ali djurdja.sima@kclj.si

Predsednica DMSBZT Ljubljana
Darinka Klemenc

Medicinske sestre bomo ponovno tekle Ljubljanski maraton

društvo 80 let • 1927-2007 medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov ljubljana

V nedeljo, 26. oktobra 2008 ,
bomo medicinske sestre sodelovale pri rekreativnem teku kluba Polet-teku na 10 km, ob 8.30 in polmaratonu na 21 km , ob 10.00.

Tek na 10 km je fizično srednje zahteven, predvsem so potrebni dobri športni copati in oblačila, v katerih najraje in lahkotno tečete. Polmaraton pa je že zahtevnejša disciplina in zahteva dobro pripravljenost.
Tistim, ki boste to želeli, bomo omogočili tek z merilnikom srčnega utripa.

- **Prijave sprejema ga. Irma Kiprijanović na telefon: 041-754-695 ali po e-pošti: irma.kiprijanovic@gmail.com do 25. septembra 2008.**

Ob prijavi morate obvezno navesti svojo telefonsko številko in naslov, kamor bomo poslali nadaljnja obvestila.
DMSBZT Ljubljana bo pokrilo stroške prijavnine za prijavljene člane.

Kakršnokoli dodatno informacijo glede teka samega dobite na spletni strani www.ljubljanskimaraton.si ali Zdenki Dovč na telefonsko številko 041-323-883.

V imenu DMSBZT Ljubljana vas vabimo, da tečete z nami!

Organizacijski odbor: Zdenka Dovč, Đurđa Sima

Predsednica DMSBZT Ljubljana
Darinka Klemenc

Zakorakali smo v jesen, za sabo pustili sončne poletne dni in mogoče tudi nekaj energije, ki jo moramo čimprej spet pridobiti, zato vas vabimo na

društvo 80 let • 1927-2007 medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov ljubljana

POSLUŠANJE PLANETARNEGA GONGA

Gong izjemno hitro in močno transformira psihofizične blokade. Vsak človek je odraz mikrokozmosa; planetarni gongi vzvalovijo čakre, meridiane in organe. Gongi sončnega sistema uglasijo čakre, organe in izboljšujejo psihološko, fiziološko in duhovno stanje vsakega človeka.

Na delavnico - poslušanje gonga - vas vabimo v ponedeljek, 22. septembra od 18.00. do 19.30. ure v društvene prostore na Poljanski cesti 14 v Ljubljani. Vodila jo bo medicinska sestra Zlatka Pražnikar Vrbnjak.

Za udobnejše počutje potrebujete športno opremo, toplo odejo in podlogo.

Prijave sprejemamo do zasedbe prostih mest (15):
- Po e-pošti: irma.kiprijanovic@gmail.com
- Na tel. številko: 041 754 695 (ob delavnikih od 8.00 do 9.00 ure)
- Prispevek udeleženke/ca znaša 8 EUR

Odbor za komplementarno in
naravno zdravilstvo v zdravstveni negi
pri DMSBZT Ljubljana
Zdenka DOVČ

Predsednica DMSBZT Ljubljana
Darinka KLEMENC

VADBA JOGE V SEZONI 2008/2009

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana vabi na vadbo joge na naslednjih lokacijah:

V LJUBLJANI:

POLIKLINIKA, Njegoševa 4, v prostorih FIZIOTERAPIJE v kleti.

Urnik: PONEDELJEK

1. skupina od 16:00 -17:30
2. skupina od 17:45 - 19:15

Vadbo vodi gospa ***SLAVKA VEROVŠEK***

Prijave sprejema gospa **Nada Sirnik**, tel. 031 329 360 , med 8.00 in 9.00 uro od ponedeljka do petka.

OČESNA KLINIKA, Zaloška 29a. (vhod iz Grabloviceve ulice).

Urnik: TOREK

1. skupina od 16:30 - 18:00
2. skupina od 18:15 -19:45

Vadbo vodi gospa ***DUNJA BERTONCELJ***

Prijave sprejema gospa **Janja Filipovič**, tel. 041 475 600 , med 18.00 in 19.00 uro, od ponedeljka do petka.

Urnik: SREDA

1. skupina od 15:30 - 17:00
2. skupina od 17:15 - 18:45

Vadbo vodi gospa ***JULIJA JEŽ***

Prijave sprejema gospa **Jasna Podgornik Pavlin**, tel. 031 366 732, med 7.00 in 9.00 uro od ponedeljka do petka.

PORODNIŠNICA (bivša BABIŠKA ŠOLA), Šlajmerjeva 3.

Urnik: ČETRTEK

1. skupina od 18:00 - 19:30
2. skupina od 19:45 - 21:15

Vadbo vodi gospa ***KARMEN BRANDT***

Prijave sprejema gospa **Katja Hribar**, tel. 031 317 263, med 19.00 in 20.00 uro, od ponedeljka do petka .

IDRIJA

Urnik: SREDA

1. skupina 18:00 - 19:30
2. skupina 19:30 - 21:00

Vadbo bo vodil gospod ***mag. DANILO KOSI*** z sodelavci

Prijave sprejema gospa **Sabina Vihtelič**, tel. 041 427 962, od ponedeljka do petka med 19.00 in 20.00 uro.

Podružnica Zasavje

ZDRAVSTVENI DOM TRBOVLJE

Rudarska c. 12 (sejna soba)

Urnik: SREDA

1. skupina 16:30 - 18:00
2. skupina 18:15 - 19:45

Vadbo bo vodil gospod ***mag. DANILO KOSI*** z sodelavci

Vabljene tudi medicinske sestre, ki se vozite na delo v Ljubljano ali v druge kraje. Prijave sprejema gospa **Marija Filipič** tel. 031 686 700, ali: 03 562 85 63 od 18.00 do 19.00 ure, od ponedeljka do petka.

Z vadbo joge bomo pričeli v tednu od 1. oktobra 2008.
Finančni prispevek članic in članov je 75 €, za upokojene in študente 53 €, plačljiv v enem obroku.
S seboj prinesite veljavne članske izkaznice. Prispevek bomo pobirali ob začetku prve vadbe.

V primeru, da bo v skupinah ostalo še kaj prostih mest, se nam lahko po 01.11.2008 pridružijo tudi nečlani.
Prispevek za nečlane znaša 100 €.
Za vadbo priporočamo lahko oblačilo (majico, športne hlače) , podlogo »armaflex«, ter voljo za stalno , redno udeležbo.

Za dejavnost joge pri
DMSBZT Ljubljana
Nada Sirnik

Predsednica DMSBZTLJ
Darinka Klemenc

Podpredsednica društva za
področje interesnih dejavnosti
Zdenka Dovč

Pohod na Ratitovec 18. oktobra 2008

društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov ljubljana 80 let • 1927-2007

Spoštovane članice in člani DMSBZT Ljubljana, vabimo vas na prijeten planinski pohod na 1.642 metrov visoki Ratitovec.

Pohodniki se bomo zbrali v Tivoliju ob 7. uri zjutraj, pohodnike na železniški postaji pod uro pa bomo pobrali ob 7.15.

Ratitovec je vrh z obsežno in razgibano planoto, s katere se nam odpre razgled na Selško dolino in Ljubljansko kotlino. Pot na vrh predstavlja srednjo zahtevnost. Načrtujemo približno 2 do 3 ure zmerne hoje. Izhodišče bo sedlo na Prtovču, na višini 1.025 metrov.

Za pohod priporočamo prijetna in zračna, tudi topla oblačila, pohodne palice, ustrezno obutev, napitke in manjši prigrizek.

Prijave sprejema gospa Irma Kiprijanovič na tel. 041 754 695 ali na elektronski naslov irma.k@email.si do 14. oktobra 2008.

Prispevek v višini 12 evrov za člane in 16 evrov za nečlane boste plačali na avtobusu.

Za morebitne informacije sem dosegljiva na elektronskem naslovu: jerica.zrimsek@kclj.si in po telefonu 031 284 167.

V primeru slabega vremena pohod odpade, zato vas prosimo, da ob prijavi navedete telefonsko številko osebnega telefona.

Prisrčno vabljeni!

Za gibalno športno vadbo
pri DMSBZT Ljubljana:
Đurđa Sima

Predsednica DMSBZT Ljubljana:
Darinka Klemenc

Za pohodništvo:
Jerica Zrimšek
Jadranka Cerkvenik

JESENSKI POHOD DRUŠTVA MSBZT NOVA GORICA

PO DOLINI GLINŠČICE (Italija) 11. oktobra 2008

društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov NOVA GORICA

Spoštovani člani in članice!

Vljudno Vas vabimo na jesenski pohod po čudoviti dolini reke Glinščice. Pohod traja okrog štiri ure in ni zahteven. Zaželjene so pohodne palice, udobna pohodna obutev in dovolj tekočine. S seboj ne pozabite vzeti osebne izkaznice. Za topel obrok po končanem pohodu bo poskrbljeno.

Odhod iz avtobusne postaje v Tolminu ob 7.00 uri, avtobusne postaje Nova Gorica ob 7.45 in avtobusne postaje Ajdovščina ob 8.15.

Za člane društva stroške avtobusnega prevoza in toplega obroka krije društvo. Vabljeni so tudi svojci in prijatelji.

V primeru napovedi slabega vremena se pohod prestavi na 25. 10. 2008.

Prijave sprejemamo do 8. 10. 2008 na Slavica Babič: 33 83 200, Božena Istenič in Jolanda Kofol: 38 81 120, Dušica Debeljak: 33 01 173, Renata Trampuž: 031 590 487.

Užijmo še zadnje tople žarke in občudujmo lepoto narave, zato se nam pridružite.

V imenu skupine za pohodništvo
Slavica Babič

Predsednica Društva MSBZT Nova Gorica
Renata Trampuž

POMEMBNO OBVESTILO

V zadnjem mesecu imamo kar nekaj težav s spletno pošto. Zgodilo se je, da nekaterih prispevkov nismo prejeli. Odgovorna urednica potrdi prejem vseh prispevkov, ki uspešno prispejo na naš elektronski naslov utrip@zbornica-zveza.si, zato, če potrdila o prejemu ne dobite, prosimo, pošljite vaš prispevek ponovno.

Odgovorna urednica Utrip-a

društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana 80 let · 1927-2007

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana
Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana

Linkot

Linkot d.o.o., Vrhovčeva 4, 1000 Ljubljana
Ljubljanska 106a, 1230 Domžale
Tel.: (01) 251 11 65, 041 738 486 - E-pošta: info@linkot.si
www.linkot.si

Ponudba za tečaj angleškega jezika

za medicinske sestre, babice, zdravstvene tehnike, bolničarje in druge

ZA NAMI JE SVETOVNI KONGRES MEDICINSKIH SESTER – ENTEROSTOMALNIH TERAPEVTK IN TERAPEVTOV; skoraj tretjina udeleženk in udeležencev je bila iz Slovenije! Nekateri ste od blizu (zlasti aktivni), drugi bolj od daleč spoznavali, kako pomembno je znanje angleškega jezika in kako zelo vam ga primanjkuje. Zato ne odlašajte, **ni kongresa ali drugega strokovnega dogodka v evropskem ali svetovnem merilu, kjer ne bi potrebovali angleščine**. Upamo, da ste v naših dosedanjih tečajih pridobljeno znanje uspešno uporabili. Tudi v letošnjem šolskem letu vas vabimo, da svoje jezikovno znanje še razširite in poglobite.

Za vas smo pripravili naslednje tečaje:

Tečaj:	splošni tečaj angleškega jezika z dodanim specifičnim izrazoslovjem za medicinske sestre
Stopnja:	1- 5 + konverzacija
Število ur:	60
Termini:	po dogovoru
Lokacija:	prostori društva DMSBZT Ljubljana oz. naši prostori na Viču (parkirišče)
Cena tečaja:	332 EUR (možnost plačila v štirih obrokih po 83 EUR). DMSBZT Ljubljana prispeva tudi v šolskem letu 2008/2009 za vsakega tečajnika 68 EUR (samo za člane ljubljanskega društva), DDV in dodatno gradivo sta všteta v ceno. Nudimo 10% popust za plačilo v enem znesku. Ob velikem številu prijav nudimo članicam 5% popust.
Gradivo:	učbeniki niso všteti v ceno tečaja
Pričetek tečaja:	po dogovoru, predvidoma v sredini oktobra 2008
	Vaše prijave pričakujemo do 25. 9. 2008

LETOŠNJA NOVOST:

Ob koncu šolskega leta bomo za udeleženke tečaja organizirali jezikovno-športni motivacijski vikend v Bohinju (sobota in nedelja) Potrudili se bomo poiskati čimbolj ugodno ceno namestitve in najema športne opreme.

ŠE NEKAJ BESED O TEČAJIH IN IZVAJALCU:

Izvajalec: jezikovno izobraževanje je že 17 let glavna dejavnost podjetja Linkot d.o.o. Bogate izkušnje in širok krog odlično usposobljenih sodelavcev so jamstvo, da bodo tečaji izpeljani na visokem strokovnem nivoju.

Tečaji: nadaljevalni tečaji potekajo v različnih stopnjah; vodijo jih domači predavatelji, tem se pridruži tuji predavatelj. V sodelovanju z organizatorjem DMSBZT Ljubljana bomo tečaje tudi po strokovni plati čimbolj prilagodili potrebam tečajnikov. Vendar brez strahu, tečaji ne bodo suhoparni, saj so naši predavatelji iznajdljive in zanimive osebe, ki so sposobne spremeniti učenje jezika v prijeten klepet. Cilj naših tečajev je teoretično znanje jezika čimprej prenesti v prakso, tako da spodbujamo konverzacijo na vseh stopnjah učenja. Pogovarjamo se o zanimivih tudi strokovnih temah.

Zaupajo nam naslednje ustanove in podjetja: UKC Ljubljana – Klinični inštitut za radiologijo, Colgate Palmolive Adria, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Dnevnik Eta Cerkno, Doppelmayr GmbH, Garaventa AG, Festival Ljubljana, SAP, MAN Slovenija itd.

Potrdilo o opravljenem tečaju: interno potrdilo podjetja Linkot d.o.o., lahko pa organiziramo opravljanje izpitov FCE, CAE, CPE, ki jih dvakrat letno pripravlja priznana univerza Cambridge.

Kako se prijavite? Po elektronski pošti info@linkot.si ali telefonu (01) 251 11 65
oz. 041 336 182. Vaše prijave bo sprejela ga. Justina Piber. Položnice boste prejemali po pošti.

Veselimo se sodelovanja z vami

Darinka Klemenc
predsednica DMSBZT Ljubljana

prof. Jasmina Pelc
vodja izobraževanja

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV MARIBOR

vabi, da se nam pridružite na

TEČAJU ANGLEŠKEGA JEZIKA

ZA ZAPOSLENE V ZDRAVSTVENI IN BABIŠKI NEGI,
v letu 2008/ 2009.

Tečaj angleščine bo organiziran v programih
Splošna angleščina za prave začetnike / letni program
Prispevek člana: 180 €, za upokojene 150 € (plačljiv v dveh obrokih).
Prijava do: 05.10.2008

Nadaljevalni tečaj angleščine – srednja raven (intermediate) / letni program
Prispevek člana: 180 €, za upokojene 150 € (plačljiv v dveh obrokih).
Prijava do: 05.10.2008

pod strokovnim vodstvom profesoric gospe Ane Milaković in Milene Meško, ki imata bogate izkušnje na področju izobraževanja in andragoškega dela ter že vrsto let izvajata izobraževanje angleškega jezika za zaposlene v zdravstvu.

DMSBZT Maribor krije razliko v stroških izvedbe tečaja skozi vse leto.
Prijave sprejema:
Tamara Lubi, 051 394 238, od ponedeljka do petka med 15. in 16. uro
ali po e- pošti: tamara.lubi@zd-mb.si

Prvi obrok poravnate na TRR društva: 04515-0000111670, sklic 00 – 70003, Nova KBM d.d.,
ob pričetku izvajanja tečaja, drugi obrok do 30.03.2009.
Dodatne informacije prejmete po prijavi.
Pričeli bomo v mesecu oktobru 2008, zato pohitite s prijavami.
Vzemite si čas zase ter povečajte svoje zmožnosti izražanja in sporazumevanja na strokovnem in zasebnem področju ter v pomembnih trenutkih komunikacije v svoje življenje vnesite samozavest in zaupanje vase.

Podpredsednica društva
Tamara Lubi

Predsednica društva
Ksenija Pirš

Izšla je nova strokovna knjiga:

Venski pristopi, odvzemi krvi in dajanje zdravil

Jane Šmitek in Alenke Krist

Knjiga je nastala z namenom poenotenja strokovnih smernic za izvajanje medicinsko-tehničnih posegov, s katerimi »vstopamo v pacientovo telo«. Sestavljena je iz desetih poglavij, ki obsegajo teoretične vsebine oziroma znanja iz različnih strokovnih področij, ki se neposredno povezujejo s praktičnim izvajanjem posegov. Ima standardizirane opise dela, kjer je po korakih razloženo izvajanje posegov, ki sodijo v posamezen sklop. Medicinske sestre tako pridobijo potrebno širino znanj za kakovostno izvedbo posegov, seznanijo se tudi z odgovornostmi, ki presegajo zgolj tehnično izvajanje.

Vsebine so bile strokovno pregledane in dorečene s strani različnih strokovnjakov v zdravstveni negi in sledijo merilom kakovosti doma in v svetu. Vsebine je potrdil tudi Strokovni svet zdravstvene nege UKC Ljubljana in so v postopkih standardi, ki jih izvajajo v tej ustanovi.

Priročnik vključuje marsikatero delovno izkušnjo, za katero se je pokazalo, da ima širšo, ne le osebno strokovno vrednost. V tem pogledu je priročnik prvi v našem prostoru, ki je napisan »iz prakse za prakso«. Tako ima široko uporabnost kot učbenik v zdravstvenih šolah, kjer se študenti šele srečujejo s strokovnim znanjem, ali kot priročnik v delovnih sredinah, ki jim sledenje sodobnim strokovnim standardom in zagotavljanje kakovosti v praksi predstavlja skupinski ali osebni izziv.

Knjiga je opremljena s fotografijami in skicami, ima 250 strani.

Cena knjige je 30 evrov, naročite pa jo lahko na elektronski naslov: venskipristopi@gmail.com

Darja Lovšin

Veliki kuharski vodnik za diabetike

Kako so se priporočila za zdravo prehrano diabetikov s časom spreminjala, lahko ponazorimo s Slovencem tako ljubim krompirjem.

Pred dvajsetimi leti je krompirjev pire še našel svoje mesto v kuharskih priročnikih za diabetike in pečen krompir so, poleg kuhanega seveda, priporočali za prehrano diabetikov (npr. *Gerlinde Temmel: Kuhinja za diabetike, 1988*). Takrat še niso poznali **glikemičnega indeksa**, s katerim izražamo sladkost živil, ampak so se omejevali izključno na štetje ogljikovih hidratov in kalorij. Vendar nekatera živila dvignejo krvni sladkor hitreje in višje, kot druga in mednje sodita tudi pečen in pire krompir z izrazito visokim glikemičnim indeksom. Take priprave krompirja danes diabetikom več ne priporočamo. A to še ne pomeni, da je krompir v prehrani diabetikov nezaželen. Nasprotno, v zmerni količini je priporočljiv in ga lahko diabetiki pogosto jedo. Krompir v lupini celo sodi med zelo priporočljiva živila, ker vsebuje veliko vlaknin, rudnin in vitaminov.

Mit o prepovedanem sladkorju pri diagnozi diabetesa je na trhlih nogah že vse od leta 2002, ko je Evropska skupina za študij diabetesa objavila nova priporočila za prehrano diabetikov, v katerih je na **prvem mestu poudarjen pomen maščob**. Pri diabetesu so izredno pomembne kvalitetne maščobe kot varovalni dejavnik pred srčno žilnimi boleznimi, po drugi strani pa se morajo diabetiki še bolj kot ostali izogibati nasičenim in drugim škodljivim maščobam, ker jim ožilje že ogroža kronično povišan krvni sladkor. In seveda omejiti količino maščob na 30 odstotkov dnevno pridobljenih kalorij.

Strokovnih priporočil je še veliko, nenazadnje so jih leta 2005 objavili v **Nacionalnem programu prehranske politike** in so primerna tudi za diabetike.

Poudariti velja, da je **prehrana diabetikov primerna za vse** in je kot varovalna, uravnotežena prehrana pomemben dejavnik preprečevanja kroničnih nenalezljivih bolezni, kot so diabetes, srčno žilne bolezni in rak.

Zato je *Veliki kuharski vodnika za diabetike* priročnik, po katerem naj kuhajo v družinah, kjer želijo imeti zdrave otroke. Kajti za razvoj diabetesa tipa 2 ni toliko pomembna dedna nagnjenost, kot prenašanje slabega življenjskega stila iz roda v rod.

Pri **246 milijonih** obolelih je OZN diabetes leta 2006 razglasila za svetovno epidemijo, ob čemer je delež diabetesa tipa 2, ki se pojavi v srednjih letih pri ljudeh s trebušno debelostjo preko 90 odstoten. Za učinkovito zdravljenje in preprečevanje kasnejših zapletov mora človek z diabetesom čim prej korenito spremeniti svoj življenjski stil, kar vključuje temeljito spremembo prehranskih navad.

Veliki kuharski vodnik za diabetike je že tretji kuharski priročnik Darje Lovšin, sicer urednice revije Dita in direktorice založbe TALES LOVŠIN

Varčevanje za starost
pri Kapitalski družbi

Najboljši recept za lepo starost.

Zaposleni v zdravstvu ste na dobri poti v prijetno starost. Kot člani sklada ZVPSJU ste že vključeni v kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje, kamor vaš delodajalec mesečno vplačuje sredstva za vas. Vendar pa boste za še bolj udobno starost morali varčevati tudi sami. Ker je višina pokojninske rente odvisna od višine vplačil, boste s samostojnim vplačevanjem premij v že obstoječe varčevanje poskrbeli, da bo višina rente zadostila vašim pričakovanjem.

Odločite se in poskrbite za svojo aktivno starost!

Brezplačna telefonska številka: 080 23 45
info.zvpsju@kapitalska-druzba.si
www.kapitalska-druzba.si

KAPITALSKA DRUŽBA

PRIJAVNICA ZA STROKOVNA SREČANJA

Zavod, podjetje, član/ica _____

_____

Poštna številka in kraj

_____

Ulica in hišna številka

_____

Zavezanec za DDV DA NE (obkrožite) - Davčna številka _____

Telefon _____ e-kontakt: _____

Prijavnica za strokovno srečanje v kraju _____ dne _____

z naslovom _____

Organizator _____

Prijava udeležank/cev:

S podpisom prijavljena/ni soglašam, da se moje ime, priimek in delovna organizacija posreduje sponzorjem.

IME IN PRIIMEK	DELOVNO MESTO	Št. licence	Št. članske izkaznice

Kotizacijo z DDV v višini _____ EUR je poravnana:

❑ z nakazilom dne _____ ali

❑ Z gotovino na dan seminarja

Kotizacijo bo poravnal

❑ zavod _____

❑ drugo _____

Datum prijave _____ Podpis prijavitelja: _____

PRIJAVNICO OBVEZNO POŠLJITE ORGANIZATORJU STROKOVNEGA SREČANJA!

Članstvo, članarina, vstop in izstop

Pristopna izjava

Ko prejmemo vašo pristopno izjavo, ki jo lahko dobite na spletni strani **www.zbornica-zveza.si** ali vam jo na vašo željo pošljemo po pošti, člana/ico vpišemo v register članov in o tem obvestimo regijsko društvo. Na izjavi je rubrika, na kateri se član/ica izreče o načinu plačila članarine – mesečno z odtegljajem od osebnega dohodka pri delodajalcu ali po položnici – mesečno, polletno ali letno. Zbornica – Zveza pošilja položnice za letno plačilo v mesecu juniju.

Če želi član/ica takojšen vpis in izdajo potrdila o članstvu, mora ob vpisu poravnati znesek 12,52 evrov.

Mesečna članarina za redne člane/ice znaša od 10.12.2007 - 0,6 % od bruto plače. Letna Članarina za upokojene in študente znaša 20 evrov, za članice na porodniškem dopustu znaša mesečna članarina 3 evre.

Spremembe podatkov v registru članstva

Vljudno Vas prosimo, da redno javljate spremembe delodajalca, statusa (študent, zaposlen, upokojenec), naslova bivanja, izobrazbe in strokovnih ter akademskih naslovov pisno ali po e-pošti – **clanarina@zbornica-zveza.si**

Izstopna izjava

Za izstop je potrebna pisna izjava in velja z naslednjim mesecem od prejema izjave (izstop ni možen za nazaj). Izjavi je potrebno priložiti člansko izkaznico. Zbornica – Zveza na podlagi pisne izjave o izstopu obvesti delodajalca in regijsko društvo.

Če je član/ica izstopila in v tekočem letu želi ponovno vstopiti, mora za ponovni vpis v register članov Zbornice – Zveze, za izdajo potrdila in članske izkaznice plačati pavšalno članarino od izstopa dalje.

Če je član/ica prekinila članstvo v preteklem letu ali letih nazaj, mora za ponovni vpis poravnati pavšalno članarino za preteklih šest mesecev.

Zahvaljujemo se vam za upoštevanje obvestil! V primeru nejasnosti ali želje po pojasnilih nas pokličite – s pogovorom bomo poskusili rešiti probleme v obojestransko korist.

Strokovne službe Zbornice – Zveze

Navodila za objavo obvestil in prispevkov v Utripu

Spoštovani avtorji prispevkov, oglaševalci, spoštovani bralke in bralci,

Utrip je informativni bilten Zbornice – Zveze in ga prejemajo vse članice in člani. Izhaja praviloma enkrat mesečno 10. v mesecu. Zbornica – Zveza želi z Utripom seznanjati člane o delovanju organizacije in njenih organov, o aktualnih strokovnih in družbenih dogajanjih, informirati o strokovnih izpopolnjevanjih, ki jih organizirajo organi in delovna telesa Zbornice – Zveze, strokovna društva in strokovne sekcije, seznanjati z mednarodnimi aktivnostmi s področja zdravstvene in babiške nege in strokovnimi dogajanji v tujini. V Utripu objavljamo prispevke članov in drugih avtorjev v skladu s programom dela uredniškega odbora.

Prosimo, da prispevke in obvestila, za katere želite, da jih objavimo v Utripu v naslednjem mesecu, pošljete v uredništvo – na sedež Zbornice – Zveze, Vidovdanska 9, Ljubljana **najkasneje do 20. v tekočem mesecu**. Prispevki, ki bodo prispeli do 20. v mesecu, bodo objavljeni v naslednjem mesecu, razen če se z avtorjem/ico ne dogovorimo drugače. Dovoljujemo si, da bomo predolge prispevke krajšali. Prispevke bomo lektorirali. Lektorirali ne bomo najav strokovnih izobraževanj in plačanih obvestil, razen če to ne boste izrecno zahtevali. Prispevkov ne honoriramo. Obvezno navedite avtorja prispevka in fotografije. Prosimo, da nam prispevke pošljete po elektronski pošti na naslov: utrip@zbornica-zveza.si v programu Word. Zaželeno je, da prispevki niso daljši kot 5000 znakov (oziroma 80 vrstic). Ime datoteke naj se začne z imenom rubrike (kamor prispevek sodi) in nadaljuje s skrajšanim naslovom. Prosimo, da pri poimenovanju datotek ne uporabljate šumnikov. Če ste k prispevku priložili digitalno fotografijo ali dve, naj bo prispevek temu primerno krajši.

Digitalne fotografije **naj ne bodo del prispevkov v Wordu**, ampak naj bodo oddane kot samostojne priponke. Fotografije morajo biti kakovostne, ker jih sicer ne bomo mogli objaviti. Prosimo, da so fotografije opremljene s podnapisom (vsebuje naj kraj, čas dogodka in imena oseb, če jih ni več kot sedem) in avtorjem.

Za vse trditve v prispevkih so odgovorni avtorji sami, zato objavljamo le prispevke s podpisanim polnim imenom in priimkom. Prosimo, napišite nam tudi naslov in telefonsko številko, na katero vas lahko pokličemo, če bomo imeli vprašanja v zvezi z objavo prispevka oziroma oglasa.

Za objavo oglasov velja cenik, ki je na voljo na spletni strani. Za objavo obvestil o izobraževanjih pa je cena ostala nespremenjena (ena stran 400 evrov brez DDV).

Če želite objavo izobraževanja, ki jo boste plačali, napišite, kakšen naj bo obseg oglasa (ena stran ali dve strani ali manj).

V zadnjem mesecu imamo kar nekaj težav s spletno pošto. Zgodilo se je, da nekaterih prispevkov nismo prejeli. Odgovorna urednica potrdi prejem vseh prispevkov, ki uspešno prispejo na naš elektronski naslov utrip@zbornica-zveza.si, zato, če potrdila o prejemu ne dobite, prosimo, pošljite vaš prispevek ponovno.

Želimo si veliko dobrega in koristnega sodelovanja, bralcem pa zadovoljstva pri prebiranju vsebin.

Uredništvo

naklofen® duo

diklofenak

Posebna farmacevtska oblika enega najvarnejših nesteroidnih antirevmatikov

Sestava 1 kapsula Naklofen duo vsebuje 75 mg diklofenak natrija. **Odmerjanje in način uporabe** Začetni odmerek je 1 kapsula 2-krat na dan, vzdrževalni odmerek je 1 kapsula na dan. **Indikacije** Obolenja, pri katerih želimo doseči protivnetno in protibolečinsko delovanje: vnetne, degenerativne, zunajsklepne, presnovne revmatske bolezni in druga bolečinska stanja. **Kontraindikacije** Peptični ulkus. Preobčutljivost za diklofenak. Bolniki, pri katerih je predhodno jemanje salicilatov ali drugih zdravil z zaviralnim delovanjem na sintezo prostaglandinov povzročilo napad astme, urtikarijo ali akutni rinitis. Otroci, mlajši od enega leta. **Posebna opozorila in previdnostni ukrepi** Bolnike s hudimi okvarami jeter ali ledvic je treba skrbno nadzorovati in jim p odmerek zdravila. **Medsebojno delovanje z drugimi zdra** digoksin, nekateri diuretiki, acetilsalicilna kislina, drugi NSA sporin, antihipertenzivi. **Neželeni učinki** Lahko se pojavijo p motnje. Redko se pojavijo peptični ulkus ali krvavitve v preb jemoma lahko pride do preobčutljivostne reakcije, perifernih e neznatnega povečanja vrednosti transaminaz. Pri posameznik pride do fotosenzibilizacije. **Oprema in način izdajanja** 20 k 75 mg, na zdravniški recept.
Datum priprave besedila Marec 2008.

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu.
Krka, d. d., Novo mesto, Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto, www.krka.si

KRKA

Svojo inovativnost in znanje posvečamo zdravju. Zato odločnost, vztrajnost usmerjamo k enemu samemu cilju – razvoju učinkovitih in varnih izdelkov vrhunske